

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

ЖОҒАРЫ КӘСІПТІК БІЛІМ

МАМАНДЫҒЫ	051301 – «ЖАЛПЫ МЕДИЦИНА»
СПЕЦИАЛЬНОСТЬ	051301 – «ОБЩАЯ МЕДИЦИНА»
SPECIALITY	051301 – «GENERAL MEDICINE»

ҚР МЖМБС 3.07.475-2006

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана

Алғы сөз

- Қазақ мемлекеттік медицина академиясы **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН**
- Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2006 жылғы 1 желтоқсандағы № 582 бұйрығымен **БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ**
- **АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН**
- Осы стандартта «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 7 маусымдағы № 389-І Заңының және «Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын әзірлеу, бекіту және қолданылу мерзімінің тәртібі туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 2 қыркүйектегі № 1290 қаулысының нормалары іске асырылған.

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

МАЗМҰНЫ

1	Қолдану саласы.....	1
2	Нормативтік сілтемелер.....	1
3	Анықтамалар мен қысқартулар.....	1
4	Мамандық аясындағы білім беру бағдарламасының тізбесі.....	2
5	Біліктілік пен лауазымдар тізбесі.....	2
6	051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушінің біліктілік сипаты.....	3
7	Білім берудің негізгі жалпыұлттық мақсаты және мақсаттар иерархиясы (пәндер циклдары бойынша мақсаты).....	21
8	Бітірушілердің білім деңгейіне қойылатын талаптар.....	22
9	051301 - «Жалпы медицина» мамандығының білім беру бағдарламаларының мазмұны.....	24
10	051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушіні даярлау білім беру ортасына қойылатын талаптар.....	80
11	Білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын жасауға, жаңартуға (өзгертуге, түзетуге) қойылатын талаптар..	84
	А қосымшасы.....	86

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

Жоғары кәсіптік білім

051301 - «ЖАЛПЫ МЕДИЦИНА» МАМАНДЫҒЫ

Енгізу күні 2007.09.01

1 Қолдану саласы

Осы стандарт ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғарғы кәсіптік білім беру. Бакалавриат. Негізгі ережелері» негізінде жасалған және 051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша кәсіптік білім берудің құрылымы мен мазмұнына және бакалаврлардың даярлық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарттың ережелерін ведомстволық бағыныстылығына, ұйымдық-құқықтық нысандарына қарамастан, көрсетілген мамандық бойынша мамандарды даярлауды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары қолдануға және сақтауға міндетті.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартта ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғары кәсіптік білім. Бакалавриат. Негізгі ережелеріне» келтірілген № 1 өзгерістер енгізілген ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғары кәсіптік білім. Бакалавриат. Негізгі ережелері» және № 2 өзгерістер енгізілген ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғары кәсіптік білім. Бакалавриат. Негізгі ережелері», «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 7.06.1999 Заңы, «Денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР 4.06.2003 Заңы, «Азаматтардың денсаулығын сақтау туралы» ҚР 7.07.2006 Заңы, «Қазақстан Республикасының медициналық және фармацевтикалық білім беру ісін реформалау тұжырымдамасы туралы» ҚР Үкіметінің 24.04.06 жылғы № 317 қаулысына сілтемелер қолданылды.

3 Анықтамалар және қысқартулар

Осы стандартта «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғары кәсіптік білім. Бакалавриат. Негізгі ережелеріне» сәйкес қысқартулар, терминдер мен анықтамалар қолданылған.

Ресми басылым

Осы стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

- ЖББП - жалпы білім беру пәндері;
- БП – базалық пәндер;
- КП – кәсіптендіру пәндері;
- ОСЖ – оқытушылардың студенттермен жұмысы;
- СӨЖ – студенттердің өзіндік жұмысы;
- БМБ – базалық медициналық білім;
- ЖДП – жалпы дәрігерлік практика.

4 Мамандық аясындағы білім беру бағдарламасының тізбесі

Оқу бағдарламасының тізбесін 051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты негізінде типтік оқу жоспарына сәйкес жоғары оқу орнының Кеңесі белгілейді.

5 Біліктіліктер мен лауазымдар тізбесі

Біліктіліктер мен лауазымдар Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 22.11.2002, № 273-П бұйрығымен бекітілген «Басшылардың, мамандардың және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығына» сәйкес және басқа да нормативті құжаттармен айқындалады.

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша (5+2) оқуды тәмамдаған тұлғаға жоғары білімді білікті дәрігер дипломы беріледі. Осы дипломмен бірге оқу жоспары бойынша игерілген несие және академиялық сағаттар көлеміне сай меңгерген пәндер тізімі мен бағалары туралы академиялық анықтама (транскрипт) (транскрипт), интернатурада дайындықтан өткені туралы куәлік беріледі.

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша (5+2) оқуды тәмамдаған бітіруші заң тұрғысынан бекітілген жалпы дәрігерлік практика немесе гигиена-эпидемиология бағытында дәрігер ретінде дербес практикалық қызмет етуге рұқсат беріледі.

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша НМБ (5+2) бітірген бітіруші магистратура немесе резидентурада білімін жалғастыруға құқылы.

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша 5 жылдық оқуды тәмамдаған бітірушіге клиникалық іс-практикамен байланысты емес өз мамандығы бойынша жұмыс жасау үшін жоғары медициналық білімді «бакалавр» академиялық дәрежесіне иегер дипломмен бірге оқу жоспары бойынша игерілген несие және академиялық сағаттар көлеміне сай

менгерген пәндер тізімі мен бағалары туралы академиялық анықтама (транскрипт) беріледі. Медицина бакалавры оқуын магистратурада жалғастыра алады.

6 051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушінің біліктілік сипаттамасы

6.1 Кәсіби қызметінің саласы

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушінің кәсіби қызметінің саласы денсаулық сақтау, білім беру, ғылым, әлеуметтік қорғау болып табылады.

6.2 Кәсіби қызметінің объектілері

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушінің кәсіби қызметінің объектісі балалар мен ересектер болып табылады. Кәсіби қызметті іске асыру үшін мынадай ұйымдар болып табылады:

- денсаулық сақтауды басқару ұйымдары;
- денсаулық сақтау ұйымдары;
- білім беру ұйымдары;
- ғылыми ұйымдар;
- әлеуметтік қорғау ұйымдары.

6.3 Кәсіби қызметінің мәні

Бітірушінің кәсіби қызметінің мәні мыналар болып табылады:

- неғұрлым кеңінен тараған ішкі ағзалар ауруларында ересектер мен балаларға білікті медициналық көмек көрсету;
- бастапқы медициналық-санитарлық көмек нысанында мамандандырылған медициналық көмек көрсету;
- санитарлық-гигиеналық және індетке қарсы іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу;
- емделуші және оның ата-анасымен, медицина қызметкерлерімен, әлеуметтік қызмет өкілімен тиімді қарым-қатынасты қалыптастыру;
- салауатты өмір салтын насихаттау;
- денсаулық сақтау ұйымдарының экономикалық-ұйымдастыру мен басқару қызметін жүзеге асыру және дамыту;
- ғылыми әдіснама мен айғақты медицина принциптерін дамыту және қолдану;
- ғылыми зерттеулерді жоспарлау және педагогикалық дағдыларды дамыту;
- ұдайы өз білімін шыңдау және өзінің кәсіби қызметінде жаңа білім мен технологияны пайдалану.

6.4 Кәсіби қызметтің түрлері

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушінің кәсіби қызметінің түрлері мыналар болып табылады:

- емдеу-алдын алу және диагностикалық;
- санитарлық-гигиеналық, індетке қарсы;
- ұйымдық-басқару;
- ғылыми-зерттеу;
- білім беру (педагогикалық).

6.5 Кәсіби қызметінің функциясы

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушінің кәсіби қызметінің функцияларына мыналар жатады:

- бастапқы медициналық-санитарлық көмек көрсету деңгейінде жоғары дәрежелі, білікті медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету;

- шұғыл және жедел көмекті ұйымдастыру мен көрсету;

- емделуші және оның ата-анасымен, медицина қызметкерлері, әлеуметтік қызмет өкілімен тиімді қарым-қатынас, медициналық этика принциптерін сақтау;

- халықтың денсаулық жағдайын талдау және бағалау;

- денсаулық сақтау ұйымдарын қызметінің тиімділігін арттыруға бағытталған ұйымдастыру-басқару шараларын жүзеге асыру;

- ғылыми зерттеулерді жоспарлау және жүргізу;

- нақты ақпарат алу, медициналық проблемаларды шешу және халыққа көмек көрсету үшін нақты ақпараттық және коммуникациялық технологияны тиімді қолдану, денсаулық сақтау жүйесінде және дербес оқу кезінде бірыңғай ақпараттық жүйемен жұмыс істеу;

- педагогикалық және тәрбие жұмысын жүзеге асыру.

6.6 Кәсіби қызметінің типтік міндеттері

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітіруші мынадай кәсіби міндеттерді шешуге дайын болуы тиіс:

- халыққа медициналық (мамандандырылған, білікті) көмек көрсету;

- өмірге қауіпті шұғыл жағдайды анықтап және бастапқы медициналық көмек көрсету;

- емделушілерді үнемі бақылауды жүзеге асыру;

- сырқаттанудың алдын алу үшін алдын алу іс-шараларын жүзеге асыру;

- салауатты өмір салты принциптерін қалыптастыруға бағытталған іс-шараларды өткізу;

- өзінің кәсіби қызметіне медицина ғылымының жетістіктерін және жаңа емдік-диагностикалық технологияны қолдану;

- этика және деонтология принциптерін сақтай отырып, емделушімен және оның ата-анасымен, әріптестермен, басқа медицина

қызметкерлерімен, әлеуметтік қызмет өкілімен сенімді қарым-қатынас орнату;

- кәсіби қызметінде ақпараттық және коммуникациялық технологияны және дерекқорды, басқа да ақпараттар қорын пайдалану;
- халыққа медициналық көмекті ұйымдастыру мен жүзеге асыруда менеджмент принциптерін қолдану;
- өзінің кәсіби қызметінде үнемі білімі мен дағдыларын жетілдіру арқылы білікті маман иесі болу.

6.7 Кәсіби қызметінің бағыттары

- халыққа медициналық (мамандандырылған, білікті) көмек көрсету;
- санитарлық-гигиеналық, індетке қарсы іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу;
- ұйымдық-басқару;
- ғылыми-зерттеу;
- педагогикалық.

6.8 Кәсіби қызметінің мазмұны

«Жалпы медицина» мамандығы бойынша дәрігердің кәсіби қызметінің мазмұны қызмет аясымен анықталады. Кәсіби қызметтің типтік міндеттерін шешу үшін халыққа білікті медициналық көмек көрсету, медицина саласында ғылыми зерттеулерді жүргізу, медициналық білім беру саласында педагогикалық қызметті атқару, емдік-диагностикалық, алдын алу, ұйымдастыру-басқару, ғылыми-зерттеу қызметтерін жүзеге асыру.

6.9 051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушінің негізгі қызметіне қойылатын талаптар

6.9.1 Медицина бакалавры:

түсінігі болуы керек:

- қоршаған ортадағы болып жатқан негізгі үдерістер мен құбылыстар және табиғат танудағы жаңа ғылыми әдістер туралы;
- ұлттық экономика мен өнеркәсіп салаларын басқару жүйесі туралы;
- Қазақстан және басқа мемлекеттердің экономиканы басқару әдістемелері мен тәсілдері, сыртқы экономикалық саясат туралы;
- экономика туралы заңдар және оның түрлері туралы;
- саясаттану, тарих ғылымдарының теориялық-әдіснамалық негіздері туралы;
- адам денсаулығының қалыптасуы, қорғаныш қабілеті, қалыпты және патологиялық жағдайларда реттелу ерекшеліктері туралы;
- денсаулық сақтау мен медицинаның негізгі проблемалары және оның басқа әлеуметтік саясат салаларымен байланысы туралы;
- халықаралық саясаттағы денсаулық сақтаудың маңызы туралы;
- кәсіби қызметті орындау кезінде кездесетін проблемаларды шешу әдістемелері туралы.

білуі керек:

- әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылым салалары бойынша негізгі ілімдерді;
- денсаулық сақтау саласындағы Қазақстан Республикасының заңдары мен нормативтік құжаттарын;
- адамның басқа тұлғамен, қоғамдағы, қоршаған ортадағы, кәсіби қызметтегі қарым-қатынасын реттейтін этикалық және құқықтық нормаларды;
- тіршіліктің басталуы мен дамуының жалпы заңдылықтары және организм жүйелері, ағза, жасуша, тіннің құрылымы мен қызметінің қалыпты, патологиялық жағдайдағы ерекшеліктерін;
- медициналық мекемелерде емдік-қорғау, санитарлық-гигиеналық және санитарлық-эпидемиологиялық шараларға қойылатын талаптарды;
- информатика мен биостатистика негіздерін;
- ұжымдағы шиленістерді, күйзелісті, инновациялық мәселелерді реттейтін психологиялық басқару жүйесінің тиімді әдістерін;
- халыққа емдеу-алдын алу көмек көрсету қызметінің негізгі принциптерін;
- ақпараттар негізі, республика денсаулық сақтау саласының тұтас ақпараттық жүйесі, электронды үкіметті;
- жас шамасына қарай адам организмі жүйелерінің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерін;
- қалыпты және патологиялық жағдайда организм жүйелерінің өзара байланысы және реттелу деңгейлерін;
- патологиялық үдерістердің дамуына әкелетін негізгі әлеуметтік-экономикалық, экологиялық, мәдениет факторларын;
- молекулярлы биология мен генетика негіздері және дерт патогенезінде молекулярлы, генетикалық факторлардың алатын орнын;
- жиі кездесетін аурулардың эпидемиологиясын;
- кеңінен тараған аурулардың клиникалық көрінісін, диагностикалық және емдеу принциптерін;
- клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің негізгі жаңа әдістерін;
- айғақты медицинаның негізгі принциптерін;
- өмірге қатерлі жағдайды анықтау және шұғыл көмек көрсету принциптерін;
- кеңінен тараған аурулардың алдын алудың негізгі принциптері мен халық денсаулығын нығайтатын іс-шараларды.

істей білуі керек:

- сырқат пен оның дертті туралы мәлімет жинап, сараптап, объективті зерттеу әдістерін қолдану арқылы дерттің жалпы және өзіне тән белгілерін анықтауды;

- сырқатты тексеріп, клиника-зертханалық және аспаптық зерттеулердің негізгі жаңа әдістерін қолдана отырып алынған мәліметтерге сараптама беруді;

- сырқат жағдайының ауыртпашылық дәрежесін анықтап, шұғыл көмек көрсетуді;

- емделушімен және оның ата-анасымен, медицина қызметкерлермен сенімді қарым-қатынасты қалыптастырып, жетік дағдыларды игеруді;

- жаңа компьютерлік технология негізінде медициналық-биологиялық мәліметтерді өндеудің негізгі әдістерін қолдануды;

- жүктілікті анықтап және физиологиялық босануға көмек көрсетуді.

дағдысы болу керек:

- жалпы қарау, пальпация, перкуссия және аускультация;

- артериялы тамыр соғуы мен қан қысымын өлшеу;

- «ауызға ауыз» «мұрынға ауыз» жасанды тыныс алдыру;

- жүректің жабық массаж жасау;

- коникотомияны орындау;

- сыртқа қан кетуді тоқтату;

- жараға алғаш тазартып, танғыш қою;

- теріге, бұлшық етке және көктамырға инъекция жасау;

- қан тобын анықтау;

- зондсыз асқазанды шаю;

- гипертоникалық кризді жою;

- ауырсыну синдромын жою;

- обструктивті синдромды жою;

- естен тану кезінде көмек көрсету;

- миокард инфаркты кезінде ЭКГ-ны талдау;

- қол-аяқты бекіту;

- беткей орналасқан бөгде затты алу.

жетік білуі керек:

- шұғыл жағдайды анықтау және алғашқы көмекті көрсету;

- пропедевтикалық және зертханалық-аспаптық зерттеу әдістерін жетік білуге байланысты дерт белгілерін ерте анықтау;

- қалыпты жүктілікті анықтап, қарауды және босандыру тәсілдерін;

- кеңінен тараған аурулардың алдын алу және халық денсаулығын нығайту;

- ақпаратпен дербес жұмыс істеу (оқулық, мәліметші, нормативтік, ғылыми);

- денсаулық сақтау саласында ғылыми зерттеулерді жоспарлау және жүзеге асыру;

- жоғары медициналық білім беру мекемесінде оқу-тәрбиелік үдерісті ұйымдастыру.

6.9.2 НМБ (5+2) - дәрігер 051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушінің жетік маман болуына қойылатын талаптар.

6.9.2.1 **«Жалпы дәрігерлік практика»** мамандығы бойынша интернатура түлегі **білуге міндетті**, 6.9.1 т. мазмұнына толықтырулар:

білуі керек:

- жалпы дәрігерлік практика жұмысын ұйымдастыру, бастапқы медициналық-санитарлық көмекті ұйымдастыру менеджментінің негізі (БМСК);

- клиникалық жалпы дәрігерлік практикадағы айғақты медицина;
- халық сырқаттануына бірінші, екінші және үшінші алдын алу шараларын жүргізуді (дені сау, сырқат, олардың отбасы және ұжым мүшелері);

- амбулаториялық жағдайда ересектер, балалар, жүкті әйелдер мен қарттар денсаулығын кезеңдік бақылау, диагностикалық, салыстырмалы диагностикалық принциптері мен емдеу тәсілдерін;

- ішкі ағзалардың күрделі патологиялы немесе аз симптомды, әдеттен тыс ағымды аурулар түрлерімен ауыратын сырқаттарды анықтау принциптерін, арнаулы маманға немесе ауруханаға дер кезінде жіберуді;

- емдеуге жатқызуға дейін хирургиялық, акушерлік-гинекологиялық, педиатриялық, наркологиялық, психиатриялық, фтизиатриялық, онкологиялық, дерматовенерологиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы принциптерін;

- кеңінен тараған хирургиялық аурулар мен жарақаттардың клиникалық симптоматикасын;

- жүктілік, босану, босанудан кейінгі кезеңдердің физиологиясы мен патологиясын, жиі кездесетін гинекологиялық аурулардың клиникасын;

- індет залалының төтенше жағдайында ошақты анықтап, елді мекенге медициналық көмек көрсету принциптерін.

орындай білуі керек:

- дәрігерлік амбулатория (ДА), емхана, БМСК орталықтарында бастапқы медициналық-санитарлық көмек көрсететін орта медициналық және басқа да қызметкерлердің жұмысын ұйымдастыруды;

- бастапқы медициналық-санитарлық көмек көрсететін мекеменің есеп-шот құжаттарын жүргізуді;

- айғақты медицина негізінде кезеңді хаттамаларды қолдануды;

- зертханалық-аспаптық, кескінді зерттеу әдістерін тағайындау және алынған мәліметтерді сараптауға жауапкершілікпен қарауды;

- кеңінен тараған хирургиялық патологиялар мен жарақаттарға, акушерлік және гинекологиялық жағдайға, педиатриялық, наркологиялық, психиатриялық, фтизиатриялық, онкологиялық, жұқпалы, дерматовенерологиялық патологияларға көмек көрсетуді;

- індет залалының төтенше жағдайында елді мекенге бастапқы медициналық көмек көрсетуді;

- жас балаларды тамақтандыру (омырау сүтімен коректендіру, үстеме коректендіру), психикалық-әлеуметтік даму, шынықтыру, мектепке дейінгі мекемелер мен мектепке дайындау туралы сұрақтарға кеңес беруді;

- отбасылық этика, психология, контрацепция, медициналық-генетика және медициналық-жынысты аспектілеріне ақыл-кеңес беруді;

- санитарлық-эпидемиологиялық бақылау қызметкерлерімен бірге жұқпалы ошақтарда індетке қарсы шараларды ұйымдастыруды;

- әлеуметтік қорғау және қоғамдық қайырымдылық ұйымдармен бірлесе отырып, жалғыз басты адамдар, қарттар, мүгедектер, сырқаттарға күтім жасап, интернат үйіне, хосписке орналастыруды ұйымдастыруды;

- емделушілердің уақытша еңбекке жарамсыздығына сараптама жасап, оларды МӘСК-ке жіберу, еңбекке жарамдылығын анықтап жеңіл жұмыстарға ауыстыру, санаторий-курорттық емдеу орындарына жіберуді.

дағдысы болу керек:

- емделуші мен оның туыскандарымен, әріптестерімен және басқа да қызметкерлермен сенімді қарым-қатынас қалыптастыру, емделушіге барлық мәліметтерді қорытындылап түсіндіріп беру, дерттің болжамына қарамастан, сырқаттың жан дүниесіне күйзелісін жеңілдетуді;

- емдеуге жатқызуға дейінгі кезеңде төтенше және шұғыл көмек көрсету;

- резус факторды экспресс әдіспен анықтау, қанның жеке және биологиялық сәйкестігі;

- дәрілер мен қан алмастырғыштарды тамшылатып немесе ағыспен құю;

- ЭКГ-ге түсіру және талдау;

- пикфлоуметрия, спирометрия жүргізу;

- зонд арқылы асқазанды шаю;

- тік ішекті саусақпен тексеру;

- аталық бездерді саусақпен тексеру;

- сүт бездері пальпациясы;

- қалқанша безінің пальпациясы;

- зертханалық зерттеулер:

- жұтқыншақтан, уретрадан, қынаптан, жатыр мойнынан, тік ішектен, тері іріңдерінен және т.б. жағынды алу; диагностикалық экспресс әдістерді жүргізу; қан анализдерін тексеру: лейкоциттерді санау, Нв деңгейін анықтау;

- шұғыл көмек көрсетуге арналған шаралар: жүрек қуысына дәрілік заттарды жіберу; сұйықтықпен аспирация кезінде және т.б. жоғарғы

тыныс жолдарын тазалау тәсілдері; трахеотомия, трахеостомия; дефибриляция.

- хирургиялық іс-шаралар: өкпе плеврасына диагностикалық және емдік мақсатта пункция жасау; новокаин блокадасын жасау; операциялық тіліктен жіпті суыру; күйікті беткей және жұқтырылған жараны тазарту; жұмсақ таңғыш қою; төменгі жақ сүйегі мен иық сүйегін орнына салу; түтікті сүйек, бұғана, омыртқа сынықтарын тасымалдауға арнап бекіту; панариция мен паронихияның бетін ашу; шикан, гидраденит, тері мен теріасты май қабаттарындағы іріңдерді ашу; қуықты катетерлеу; ашық пневмоторакс кезінде герметикалық таңғыш қою; кернеуленген пневмотообоырс кезінде плевра қуысына пункция жүргізу;

- неврология саласында қолданылатын ептілік пен іс-шаралар: қимыл-қозғалыстың сапалығын тексеру (дене тұрысы, бұлшық ет тонусы, бұлшық еттің семуі); сезімталдықты тексеру; сіңір рефлекстерін зерттеу; үйлесімді қозғалысты бағалау.

- оториноларингологиялық зерттеулер: маңдайлы рефлектор көмегімен ЛОР ағзаларын қарау икемділіктерін үйрену; алдыңғы риноскопия, фарингоскопия, отоскопия, тура емес ларингоскопия; мұрыннан қан кетуді тоқтату (мұрынға алдыңғы тампонада жасау); сыбырлау және дыбыстау арқылы естуді анықтау; бадамша бездері астаушаларын шаю және зондтау; жұтқыншаққа дәрілік заттарды жағу; құлақ тазалығы.

- офтальмологиялық зерттеулер мен іс-шаралар: көру жітілігін, көру түстерін, көру аймағын анықтау; көз түбін қарау; тонометрия; конъюнктивті қуысты шаю; бактериологиялық зерттеуге конъюнктивалды қуыстан жағынды алу.

- акушерлік, гинекология және неонатологиядағы ептілік пен іс-шаралар: қынапты екі қолмен тексеру; ректалды зерттеу; қынап айналарын кіргізу, цервикалды өзекті қарау, жағын алу; жүктілікті анықтау; жатырішілік контрацептива енгізу; сыртынан акушерлік зерттеу, ұрық жүрек соғысын бағалау; физиологиялық жүктілік пен босануды жүргізу; босанудан кейінгі жағдайды бағалау; нәрестені қарау; Аппараттық бойынша нәресте жағдайын бағалау; нәрестенің алғашқы реанимациясы; нәрестенің алғашқы тазалығы; кіндікті өңдеу; нәрестенің неврологиялық статусын бағалау; нәрестенің физикалық және психомоторлы жағдайын бағалау.

жетік білуі керек:

- емханада, дәрігерлік амбулаторияда (ДА), бастапқы медициналық-санитарлық көмек (БМСК) орталықтарында медицина қызметкерлерін жұмыспен қамтамасыз ету;

-бастапқы медициналық-санитарлық көмекті (БМСК) ұйымдастырудағы есеп-шоттық құжаттарды жүргізу, бекітілген елді мекеннің денсаулық жағдайына статистикалық талдау жүргізу;

-жалпы дәрігерлік практика аясында қолданылатын нормативтік-құқықтар құжаттар мен заңдар;

-неғұрлым кеңінен тараған хирургиялық патологиялар мен жарақаттар, акушерлік-гинекологиялық, педиатриялық, наркологиялық, психиатриялық, фтизиатриялық, онкологиялық, жұқпалы, дерматовенерологиялық патологияларға алғашқы көмек көрсету;

-індет залалының төтенше жағдайында елді мекенге алғашқы медициналық көмек көрсету;

-емделуші мен оның туысқандарымен, әріптестермен және басқа да қызметкерлермен сенімді қарым қатынас қалыптастыру;

-санитарлық-эпидемиологиялық бақылау қызметкерлерімен бірге жұқпалы ошақтарда індетке қарсы шараларды ұйымдастыру;

-әлеуметтік қорғау және қоғамдық мейірімділік ұйымдармен бірлесе отырып жалғыз басты адамдар, қарттар, мүгедектер, сырқаттарға күтім жасап, интернат үйіне, хосписке орналастыруды ұйымдастыру;

-емделушінің уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасын;

-ДА қызметінің өзекті мәселелеріне, тұрғындардың денсаулығы мен сырқаттану көрсеткіштеріне медициналық аудиторлық сараптама жасап, халықаралық диагностика мен емдеу хаттамаларын өз практикасында қолдану.

6.9.2.2 «Гигиена және эпидемиология» саласындағы дайындық бойынша бітіруші білуге міндетті, 6.9.1 т. мазмұнына толықтырулар:

білуі керек:

- Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау туралы заңдар негізі, халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы, санитарлық, табиғатты қорғау заңдарының негізі;

- мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қызмет мамандарының іс-әрекетінің құқықтық негізін;

- халықтың денсаулығының демографиялық көрсеткіштерін есептеу әдістерін бағалауды;

- емдеу-алдын алу және санитарлық-эпидемиологиялық мекемелер қызметінің экономикалық ұйымдастыру аспектілерін;

- халықтың әр топтарының ұтымды тамақтануының теориялық, практикалық негізі және жұқпа, жұқпалы емес алиментарлы аурулардың алдын алуды;

- өндірістің зиянды факторларының адам организміне әсер ету механизмі, кәсіпке байланысты аурулардың түрлері және медициналық-әлеуметтік сараптама мәселелерін;

- халық денсаулығына қоршаған ортаның әсер ету механизмін;

- төтенше жағдайда санитарлық-эпидемиологиялық шараларды ұйымдастыру принциптерін;

- халық арасында жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың басталу мен таралу қаупінің себептері, шарты және алдын алуды;
- індеттік үдерістің даму заңдылықтары мен механизмі; оның белсенділігіне табиғи, әлеуметтік-экономикалық жағдайдың, урбанизацияның әсерін;
- әртүрлі жұқпалы және паразиттік ауруларды эпидемиологиялық сараптау мен бақылаудың негізгі принциптері, жұқпаның табиғи ошақтарының географиялық таралуы, оны бақылау әдістерін;
- алдын алу және індетке қарсы шараларды ұйымдастыру, жүргізу ережелерін.

орындай білуі керек:

- ауруларға күнделікті және ретроспективті індеттік сараптама жүргізу, алдын алу және індетке қарсы шаралардың жоспарын құрастыруды;
- аурухана ішілік жұқпаларға бақылауды іске асыруды;
- жұқпалы аурулардың деңгейін төмендету және алдын алуға арналған, аса қауіпті жұқпалардың тасымалдануы мен таралуын ескертегін кешенді шараларды ұйымдастыруды;
- жұқпалы, паразитарлы, АҚТҚ/ЖҚТБ, әлеуметтік елеулі ауруларға эпидемиологиялық қадағалауды іске асыруды;
- эпидемиологиялық үдерістің сандық, сапалық сипатын бағалауды;
- санитарлық-эпидемиологиялық жағдайдың асқынуы кезінде әртүрлі нысандардың гигиена-эпидемиологиялық жағдайын бағалауды;
- белгілі бір аймақты сумен қамтамасыз ету және суды қолдану ерекшеліктерін ескере отырып су жолымен таралатын жұқпалардың алдын алатын шаралар тиімділігін бағалауды;
- халық арасында жұқпа таралу жолдарының қауіптілік шамасын бағалау;
- ошақта эпидемиологиялық зерттеулер жүргізуді;
- мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау қызметінің әртүрлі деңгейлерінде басқару шешімдерін қабылдауды;
- қоршаған орта және өндірістік нысандарды күнделікті, ескертпелі санитарлық-гигиеналық қадағалауды іске асыруды;
- өмір сүру ортасы мен кәсіптік қызмет нысандарының санитарлық-эпидемиологиялық жағдайының көрсеткіштерін бағалауды;
- өндірістегі жұмысшыларды жұмыс орнында аттестаттаудан өткізуді;
- ауа атмосферасы, топырақ, су, азық-түлікті гигиеналық бағалауды;
- өндіріс пен кәсіп ерекшелігіне байланысты ауруларды зерттеп бағалап, алдын алу іс-шараларын ұйымдастыруды;

- оқу-тәрбие өмір сүру ортасы факторлар әсеріне байланысты балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын, физикалық дамуын бағалау, сауықтыру шараларын дайындау және жүргізуді;

- халықтың радиациялық қауіпсіздігін ұйымдастыру кезінде дозиметриялық бақылауды және негізгі кешенді шараларды жүргізуді;

- халық арасында салауатты өмір салтын ұйымдастыруды.

дағдысы болу керек:

- компьютерлік технологияны қолдана отырып есеп-шот құжаттарын жүргізу;

- гигиена және эпидемиология саласында мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалауды іске асыру;

- бақылаудағы нысандарға санитарлық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу;

- өмір сүру ортасының санитарлық-эпидемиологиялық жағдайына байланысты ересектер мен балалардың денсаулық деңгейін бағалау;

- тағамнан және кәсіптік улану кезіндегі ауруларға тексеру жүргізу;

- жұқпалы дерт ошағына эпидемиологиялық зерттеу жүргізу;

- табиғаттың әртүрлі төтенше жағдайларында жұмыс жүргізу;

- ғылыми зерттеулерді жүргізу.

жетік білуі керек:

- республика халқының санитарлық-эпидемиологиялық жағдайын қамтамасыз ету;

- қоршаған ортаны қорғау, еңбек гигиенасы, тағам гигиенасы, балалар мен жасөспірімдердің гигиенасы, радиациялық қауіпсіздігіне күнделікті және ескертпелі санитарлық-гигиеналық қадағалауды іске асыру;

- санитарлық-эпидемиологиялық сараптама;

- жұқпалы аурулар ошағында, аймақтық табиғи-ошақта, емдеу-алдын алу, балалар мекемесінде індетке қарсы және алдын алу шараларын жоспарлау, жүргізу;

- санитарлық-эпидемиологиялық қызмет аясындағы құқықтық-нормалар мен заңдар жүйесі;

- халықтың денсаулығы мен өмір сүру ортасының гигиеналық көрсеткіштерін статистикалық бағалау;

- санитарлық-эпидемиологиялық қызметі мен қоғамдық денсаулық сақтау жүйесінің интеграциясы.

6.9.2.3 «Ішкі аурулар» саласындағы дайындық бойынша бітіруші білуге міндетті, 6.9.1 т. мазмұнына толықтырулар:

білуі керек:

- елімізде терапиялық көмекті ұйымдастырудағы, аурухана-емханалық мекемелер жұмысындағы, ересектер мен балаларға жедел жәрдем көрсету жұмысын ұйымдастырудағы жалпы проблемаларын;

- негізгі терапиялық аурулардың клиникалық симптоматикасы, олардың диагностикасы, емдеу принциптері, алдын алу, терапиялық клиникадағы өтпелі жағдайдың клиникалық симптоматикасын;
- ішкі аурулар клиникасындағы фармакотерапия негізі, дәрілер қолдану кезінде байқалатын асқынулар және оны реттеу әдістерін;
- дені сау тұлғаның ұтымды тамақтану негізі, терапиялық сырқаттарға арналған диетотерапияның принциптерін;
- физиотерапия негізі, санаторий-курортты емге көрсетулер мен қарсы көрсетулерін;
- уақытша және мүлдем еңбекке жарамсыздыққа сараптама жүргізу мәселелерін;
- дені сау адамдар мен сырқаттарды диспансерлік бақылау, алдын алу мәселелерін;
- жұқпа ошағы пайда болған жағдайда жүргізілетін індетке қарсы шараларын.

істей білуі керек:

- хаттамаларға сәйкес терапиялық патологиямен сырқаттарды аспаптық және зертханалық зерттеу әдістерін тағайындауды;
- қосымша тағайындалған зерттеу әдістемелері нәтижесін талдауды;
- салыстырмалы диагностика жүргізу арқылы клиникалық диагнозды негіздеуді;
- арнаулы стандартқа сәйкес тиімді ем тағайындауды;
- дені сау адам мен сырқатты диспансерлік бақылауға алуды;
- денсаулық сақтаудағы заң жүйесіне сай медициналық құжаттарды жазуды;
- жұқпалы дерт анықталған кезде қажетті індетке қарсы шараларды жүргізуді.

дағдысы болу керек:

- өмірге қауіп төндіретін жағдайды анықтау, алғашқы шұғыл көмекті көрсету (коллапс, естен тану, сыртқы қан кетулер, қысымды пневмотообырс, шок, қол-аяқтың сынығы, улану, күйік, асфиксия, клиникалық өлім);
- ЭКГ түсіру және талдау;
- пикфлоуметрия жүргізу, оның нәтижелерін талдау;
- спирометрия нәтижелерін талдау;
- іш және плевра қуысына пункция жасау;
- қан тобы және резус факторын анықтау, донор мен реципиент қандарының сәйкестігін анықтайтын сынықтарды жүргізу;
- медициналық шараларды жүргізу (инъекцияның барлық түрлері, қуық катетеризациясы, асқазанды зондтау мен шаю, сифонды, тазалағыш клизмаларды және т.б.).

жетік білуі керек:

- дәрігерлік қызмет аясындағы нормативтік-құқықтар мен заңдар, есеп-шот құжаттарын жүргізу, бекітілген елді-мекен денсаулығына статистикалық сараптама жүргізу;
- емделушімен, оның туыскандарымен, әріптестермен және басқа да қызметкерлермен сенімді қарым қатынас қалыптастыру;
- жиі кездесетін ішкі ағзалар ауруларын анықтауда зертханалық, аспаптық зерттеулердің жаңа тәсілдерін қолдана отырып салыстырмалы диагностика жүргізу, емі, оңалту, алдын алу;
- індет залалының төтенше жағдайында елді мекенге бастапқы медициналық көмек көрсету;
- уақытша және мүлдем жұмысқа жарамсыздыққа сараптама жүргізу;
- салауатты өмір салты бойынша санитарлық-ағарту жұмысы.

6.9.2.4 «Хирургия» саласындағы дайындық бойынша бітіруші **білуге міндетті**, 6.9.1 т. мазмұнына толықтырулар:

білуі керек:

- хирургия бөлімшесіндегі дәрігер-ординатордың функциялы міндеттері;
- ересектер мен балаларға жедел және шұғыл хирургиялық көмекті ұйымдастыру принциптерін;
- азаматтық қорғаныс пен әскери-далалық хирургиясының медициналық қызметін ұйымдастыру принциптерін;
- дене бітімнің негізгі аймақтарының топографиялық анатомиясы, клиникалық анатомияның жастық, жыныстық жеке ерекшеліктері;
- хирургия саласындағы сырқаттарды зерттеудің жалпы клиникалық және арнаулы әдістерін;
- сырқатты (ересектер мен балаларды) операцияға дайындау принциптері, операциядан кейінгі кезеңді жүргізілуін;
- стационар жағдайында және бастапқы медициналық-санитарлық көмек көрсету мекемесінде ересектер мен балалардағы негізгі хирургиялық аурулар және жарақаттардың клиникалық симптоматикасын, диагностикасын, салыстырмалы диагностикасын, емі мен профилактикасын жүргізілуін;
- қатерлі ісіктер, урологиялық аурулар, жарақаттар, оториноларингология және офтальмологиядағы жіті аурулардың семиотикалық ерекшеліктері, диагностикасы мен емін;
- ересектер мен балалардағы хирургиялық ауруларды жалпы жансыздандыру, қарқынды емдеу, реанимациялық принциптерін;
- кеңінен тараған хирургиялық қатысулар мен дәрігерлік іс-әрекеттердің орындалу техникасын;
- уақытша және мүлдем жұмысқа жарамсыздыққа сараптама жүргізу мәселелерін;

- хирургиялық сырқаттардың оңалту, диспансерлеу принциптерін.

істей білуі керек:

- салыстырмалы диагностиканы жүргізу, клиникалық диагнозды негіздеу, сырқаттарды емдеу тәсілдері, операцияға көрсетулер мен қарсы көрсетулерді;

- арнаулы зерттеу әдістерін қолданудың қажеттілігін анықтауды;
- кеңінен тараған хирургиялық, онкологиялық, урологиялық аурулар мен қимыл-қозғалыстың, ЛОР-ағзалары, көру ағзаларының жарақаттары кезіндегі ересектер мен балалардағы операциялық-анестезиологиялық қауіптілікті бағалауды;

дағдысы болу керек:

- өмірге қауіп төндіретін жағдайды анықтау, алғашқы шұғыл көмекті көрсету (коллапс, естен тану, сыртқы қан кетулер, қысымды пневмотообырсы, шок, қол-аяқтың сынығы, улану, күйік, асфиксия, клиникалық өлім);

- инфузия-трансфузиялық терапия;
- шығып кеткен буынды орнына салу;
- ЛОР ағзалар мен көзден бөгде затты алып тастау;
- жергілікті инфильтрациялық анестезия мен новокаинды блокаданы іске асыру (саусақ нервтері, қабырғааралық нервтер, вагосимпатикалық, бауырдың дөңгелек тарамысы, жыныстық түтікше, паранефралды, Роман бойынша, Школьников бойынша);
- хирургиялық операция кезінде ассистент болу;
- күрделі емес операциялық іс-әрекеттерді дербес орындау;
- медициналық құжаттарды жазу, өз жұмысына есеп беру.

жетік білуі керек:

- дәрігерлік қызмет аясындағы нормативтік-құқықтар мен заңдар, есеп-шот құжаттарын жүргізу, бекітілген елді-мекен денсаулығына статистикалық сараптама жүргізу;

- емделушімен, оның туысқандарымен, әріптестер және басқа да қызметкерлермен сенімді қарым қатынас қалыптастыру;

- жиі кездесетін хирургиялық ауруларды анықтауда зертханалық, аспаптық зерттеулердің жаңа тәсілдерін қолдана отырып салыстырмалы диагностика жүргізу, емі, оңалту, алдын алу;

- індет залалының төтенше жағдайында елді мекенге алғашқы дәрігерлік және хирургиялық көмек көрсету;

- уақытша және мүлдем жұмысқа жарамсыздыққа сараптама жүргізу;
- салауатты өмір салты бойынша санитарлық-ағарту жұмысы.

6.9.2.5 «Педиатрия» саласындағы дайындық бойынша бітіруші білуге міндетті, 6.9.1 т. мазмұнына толықтырулар:

білуі керек:

- мемлекетімізде педиатриялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелері, балаларға медициналық көмек көрсетуге арналған ауруханалық-емханалық мекеменің, перзентхананың, мектепке дейінгі мекеменің, мектептің, балалар үйінің, бала санаторийсының, шұғыл көмек пункттің, жедел жәрдем бекеті жұмысын;

- жас шамасына байланысты балалардың физикалық және нерв-психикалық дамуы, балаларды гигиеналық тәрбиелеу, оқыту мәселелерін;

- балаларды рационалды көректендіру және тамақтандыру принциптерін;

- дені сау балалар мен жасөспірімдерді диспансерлеу принциптері, денсаулық топтары және «қауіп» топтары бойынша балаларды топтауды;

- балалардың шекаралық жағдайын, негізгі аурулардың жаңа жіктемесі мен клиникалық симптоматикасын, соматикалық және жұқпалы аурулардың этиологиясы мен патогенезін;

- негізгі соматикалық, жұқпалы аурулар мен патологиялық жағдайларды емдеудің жаңа әдістерін;

- балаларға қолданылатын фармакотерапияның негізін;

- амбулатория және стационарда қарқынды терапия мен реанимацияны ұйымдастыру принциптерін;

- әртүрлі аурулар кезіндегі оңалту, диспансерлік бақылау мен алдын алу мәселелерін;

- жетекші нұсқауларға сәйкес сырқат балалар күтіміне орай еңбекке жарамсыздық парақ пен анықтамаларды беру ережелерін;

- балалар денсаулығын қорғауға арналған санитарлық-гигиеналық, алдын алу және жұқпа ошағының шығуына байланысты індетке қарсы шараларын;

- балалар және ата-аналарға санитарлық ағарту жұмысын жүргізуді (жүкті әйелдер мен ерте жастағы балалар күтімі).

істей білуі керек:

- ақыл-кеңес беруді; ДДҰ бойынша баланың физикалық және нерв-психикалық дамуын бағалауды;

- ДДҰ бойынша әртүрлі жастағы балалардың тәуліктік қабылдайтын тамақтағы негізгі ингредиенттердің көлемі мен калориясын есептеуді;

- ДДҰ бойынша денсаулық тобына қарай балаларды бағалау, қауіп тобына жататын балаларды анықтау, тәрбиелеу мен тамақтандыру тәсілдерін;

- диагнозды негіздеуге қажетті зертханалық-аспаптық және басқа да зерттеулерді тағайындауды;

- зертханалық және арнаулы диагностикалық әдістер мәліметтеріне клиникалық баға беруді;

- ЭКГ, ФКГ, УДД мәліметтеріне талдау жасауды;
- емдеуге жатқызуға көрсеткішті анықтауды;
- хаттамаларға сәйкес тиімді ем тағайындауды;
- шұғыл жағдайлар мен төтенше індетке қарсы шараларды іске асыруды.

дағдысы болу керек:

- қажетті медициналық құрал-жабдықтарды қолдану: антропометриялық жыйынтық, Бобров аппараты, ингаляцияға арналған аппарат, электросорғыш, «Амбу» тыныс алу қабы, оттекті бөлме, интубациялық түтік, дренажды жүйе және т.б.;
- пикфлоуметрия жүргізу және нәтижесіне талдау беру;
- трахеотомия;
- іш және плевра қуысына пункция жасау;
- қан тобы мен резус факторын анықтау, донор мен реципиент қандарының сәйкестігін анықтайтын сынықтарды жүргізу;
- медициналық іс-шараларды жүргізу (инъекцияның барлық түрлерін, қуық катетеризациясын, асқазанды зонттау мен шаюды, сифонды, тазалағыш клизмаларды және т.б.).

жетік білуі керек:

- дәрігерлік қызмет аясындағы нормативтік-құқықтар мен заңдар, есеп-шот құжаттарын жүргізу, балалар денсаулығына статистикалық сараптама жүргізу;
- сырқат бала мен оның туысқандарымен, әріптестер және басқа да қызметкерлермен сенімді қарым қатынас қалыптастыру;
- әртүрлі жастағы балалардың физикалық және нерв-психикалық дамуына баға беру, рационалды тамақтандыру, иммундық алдын алу, диспансерлік бақылау;
- балаларда жиі кездесетін соматикалық және жұқпалы ауруларды анықтауда зертханалық, аспаптық зерттеулердің жаңа тәсілдерін қолдана отырып салыстырмалы диагностика жүргізу, емі, алдын алу;
- індет залалының төтенше жағдайында балаларға бастапқы медициналық көмек көрсету;
- салауатты өмір салты бойынша санитарлық-ағарту жұмысы.

6.9.2.6 «**Акушерлік және гинекология**» саласындағы дайындық бойынша бітіруші **білуге міндетті**, 6.9.1 т. мазмұнына толықтырулар:

білуі керек:

- акушерлік және гинекологиядағы заңды құқықтардың негізі, әйел еңбегін қорғайтын заңдарын;
- акушерлік, гинекология, перинатологиядағы зерттеу және ем көлемінің салалық стандарттарын;

- мемлекетте, аймақта, емдеу-алдын алу мекемедегі ана және перинаталды, сәби өлімінің көрсеткіштері мен құрылымы, осы көрсеткіштерді төмендету шараларын;

- дене бітімнің топографиялық анатомия негізін: алдыңғы іш қабырғасы, құрсақ аймағы, артқы құрсақ аймағы, кіші жамбас аймағы, урогениталды аймақ;

- жүктілік, босану, босанудан кейінгі кезеңнің физиологиясы мен патологиясын;

- акушерлік-гинекологиялық патологиялары даму қауіп топтарын;

- әйел организмi қызметiне экологиялық және өндірістік факторлардың әсерін;

- әйелдің менструациялық қызметінің физиологиясы мен патологиясы, оның организмнің функциялы жүйесімен байланысы, реттелу деңгейін;

- жасына сәйкес әйел организмiнiң қалыптасуы, жас шамасына байланысты репродуктивті жүйе ағзаларының негізгі анатомиялық және функциялы өзгерістерін;

- қыздар мен жасөспірімдердегі репродуктивті жүйенің бұзылыстарын;

- әйел затындағы қатерсіз және қатерлі ісіктердің клиникалық симптоматикасы, оның диагностикасы; әйелдерге ісіктердің алдын алу мақсатындағы онкологиялық сақтықтар негізін;

- акушерлік, гинекология, перинатологиядағы шұғыл жағдайлардың клиникалық белгілері, емі, алдын алун;

- акушерлік мен гинекологиядағы асептика, антисептика мәселелерін;

- акушерлік, гинекология, перинатологиядағы қарқынды емі мен реанимация негізін;

- акушерлік – гинекологиядағы фармакотерапия негізі, дәрілік заттардың ұрық пен нәрестеге әсерін.

істей білуі керек:

- жүктілік мерзімін қояды, жүктілік жағдайы мен мүмкін бұзылыстарды анықтау, кешенді алдын алу, емдік шараларды іске асыруды;

- осы жүктілік ағымы және де алдыңғы жүктілік пен босанулардың ағымы, нәтижесі туралы ақпарат алу, жүктілік пен босану нәтижесін дәлдікпен болжауды;

- қыздар мен әйелдердегі акушерлік, гинекологиялық аурулардың даму қауіп факторларын анықтап, алдын алу іс-шараларын ұйымдастыруды;

- жүктілік патологиясының ерте және кеш белгілерін анықтауды (түсік қаупі, гестоз, анемия және т.б.);
- физиологиялық босануды жүргізуді;
- операцияға дайындық пен операциядан кейінгі сырқаттарды емдеуді, оңалтуды;
- коматозды жағдайға салыстырмалы диагностика жүргізу (гипогликемиялық, эклампсиялық, эклампсиядан кейінгі, жүкті жатырмен аортокавалды компрессия және т.б.) мен шұғыл көмек көрсетуді;
- жүктілікті үзуге медициналық көрсетулерді анықтауды;
- босанудан кейінгі ағымды бағалауды, асқынуларды анықтау және сақтандыру емдік шараларды ұйымдастыруды;
- жүктілік пен босануға қарсы көрсетулерді анықтау, жүктілікті үзуге құжаттар дайындауды, жүктілік үзуден кейін оңалту шараларын ұйымдастыруды;
- пациенттің еңбекке жарамдылығы туралы мәселені шешуді;
- медициналық құжаттарды жүргізу және емдеуші мекемелер арасындағы бір ізділікті іске асыруды;
- жоспарсыз жүктіліктің алдын алу іс-шараларын;
- жасөспірімдер контрацепциясы мен жыныс жолдарымен берілетін аурулардың алдын алу шараларын жүргізуді;
- жүкті әйелдер мен гинекологиялық сырқаттарды диспансерлеуді іске асыру және оның тиімділігін бағалауды;
- акушерлік және гинекологиялық дерт дамуын ескертуді;
- жүктілік кезінде дәрілік заттар тағайындауға көрсетулер мен қарсы көрсетулерді анықтауды.

дағдысы болу керек:

- қыз бала, жасөспірім қыз, әйелдің физикалық дамуын бағалау, әйел организмнің функциялы жағдайы;
- кольпоскопия;
- диагностикалық мақсатта жатыр қуысын қырып тазалау;
- классикалық қолмен көмектесу;
- гипотания кезіндегі жатыр массажы;
- аралық перденің, қынаптың, жатырдың жыртылуын тігу;
- бала жолдасын қолмен ажыратып алып шығу;
- жатыр қуысын қолмен тексеру;
- қынаптың артқы қабырғасы арқылы іс қуысына пункция жасау;
- амниотомия;
- көзделген биопсия;
- жатыр мойынындағы полипті алу;
- қуық катетеризациясы;
- қан тобы мен резус факторын анықтау, донор мен реципиент қандарының сәйкестігін анықтайтын сынақтарды жүргізу.

жетік білуі керек:

- дәрігерлік қызмет аясындағы нормативтік-құқықтар мен заңдар, есеп-шот құжаттарын жүргізу, әйел заты денсаулығына статистикалық сараптама жүргізу;
- емделуші мен оның туыскандары, әріптестер және басқа да қызметкерлермен сенімді қарым қатынас қалыптастыру;
- жүктілік мерзімін қоюды, жүктілік жағдайы мен мүмкін асқинуларды анықтау;
- физиологиялық босандыруды жүргізу, босанудың кейінгі тәсілдер, асқинулардың алдын алу;
- контрацепцияның жаңа әдістері, әсіресе жасөспірімдердегі жоспарланбаған жүктіліктің алдын алу;
- қыздар мен әйелдерде жиі кездесетін гинекологиялық ауруларды анықтауда зертханалық, аспаптық зерттеулердің жаңа тәсілдерін қолдана отырып салыстырмалы диагностиканы жүргізу, емі, алдын алу;
- пациенттің еңбекке жарамсыздығын анықтау;
- салауатты өмір салты бойынша санитарлық-ағарту жұмысы.

7 Білім берудің негізгі жалпыұлттық мақсаты және мақсаттар иерархиясы (пәндер циклдары бойынша мақсаты)

Жоғары білім берудің негізгі жалпыұлттық мақсаттары әрбір адамға білім алудың түрін, мерзімін тандап алуға кеңінен мүмкіндіктер жасау арқылы жан-жақты жоғары білімді, интеллектуалды, өздерінің кәсіби қабілетін іске асыра алатын мамандар даярлау. Ұлттық жоғары білім берудің концептуалды негізі жалпы медицина дәрігерін жоғары кәсіптік деңгейде дайындау және де болашақ мамандардың жан-жақты терең білім алуына бағытталған. Осы тұрғыда жалпы медицина дәрігерінің кәсіби қызметін жалпы интегралды әдістемелерімен қамтамасыз етіп, болашақ мамандардың кәсіби жасампаз қабілеттің дамыту арқыла әрқашан білімдерін жетілдіруге деген талпыныстарын қалыптастыру.

Жалпы білім беру пәндер циклдерінің бағыттары:

- медициналық өзекті мәселелерінің әлеуметтік-экономикалық, демографиялық, мәдени ерекшеліктерін түсінуге қажетті білім қорына ие болуына;
- қоғам алдында дәрігер өз жауапкершілігін түсіну және медициналық этика принциптері негізінде сенімді қарым қатынас икемділіктерін қалыптастыруына.

Базалық пәндер циклдерінің оқыту бағыты биомедициналық ғылым қоры саласындағы ғылыми тұжырымдамаларды, әдістемелерді

қалыптастыру мен меңгеруге, осы ғылымдардың жетістіктерін қолдана отырып клиникалық ғылыми білім деңгейін жетілдіріп, оны іс-практикада қолдануға арналған.

Кәсіптендіру пәндер циклдерінің бағыттары:

- клиникалық пәндер саласында білім мен біліктілікті жетілдіруге;
- клиникалық ойлауды дамытуға;
- айғақты медицинаны қолдана отырып емделушінің мәселелерін шешуге, шешім қабылдауға, денсаулық сақтау саласындағы басқа мамандармен бірлесе отырып халыққа білікті медициналық көмек көрсету.

8 Бітірушілердің білім деңгейіне қойылатын талаптар

8.1 Жалпы білім беруге қойылатын талаптар

Бітіруші білуге міндетті:

- қазіргі заманның рухани, мәдени, интеллектуалды, экологиялық құндылықтар негізін бағалауды;
- идеялық қайшылықтарды сын көзбен саралап, өзінің кәсіби қызмет саласындағы мәселелерге тиімді шешім қабылдауға;
- кең ой өріс негізінде қоғам алдындағы өз міндетіне аса жауапкершілікпен қарауға;
- салауатты өмірдің ғылыми танымдарына жетік;
- дене шынықтырудың дағдылары мен тәсілдерін білуге;
- жоғары мәдениетті;
- өз мамандығының әлеуметтік маңызын түсінетін, білімін үздіксіз жетілдіріп отыруға тиіс.

8.2 Әлеуметтік-этикалық құзіреттілікке қойылатын талаптар

Бітіруші білуге міндетті:

- Қазақстан Республикасы заңдарының негіздерін, әлеуметтануды меңгерген, денсаулық сақтау саласын ұйымдастыру мен этикалық, құқықтық нормаларға жетік, адамдар арасындағы қатынасты реттей білетін;
- кәсіби құндылықтарға иегер болуы, жанашыр, альтурист, әділетті, аса жауапты, дәрігерлік құпияға берік;
- емделуші, отбасы мүшелері және дәрігер арасындағы өзара түсінушілік пен қарым-қатынастың маңыздылығын сезіну;
- мәдени ғұрыптар мен діни сенімдерді сыйлауға;
- әріптестерінің көзқарастарын ескере отырып парасатты қарым қатынасты болуы тиіс.

8.3 Экономикалық және ұйымдық-басқарушылық құзіреттілігіне қойылатын талаптар

Бітіруші білуге міндетті:

Алған білім мен біліктілікті еркін кәсіпкерлік жағдайдағы экономикалық, басқару, саралау жұмыс барысында дұрыс шешім қабылдауға пайдалану.

8.4 Кәсіби құзіреттілікке қойылатын талаптар

Бітіруші білуге міндетті:

- халықтың физикалық, психологиялық, әлеуметтік, мәдени факторларын ескере отырып тиімді, білікті медициналық көмек көрсетуге;

- емделушінің мәселелерін шешуге, айғақты медицина тұрғысынан шешімдер қабылдауға;

- коммуникациялық дағдыларға ие, емделушімен, халықпен, қызметкерлер, әлеуметтік қызмет уәкілдерімен қарым-қатынаста медициналық этика принциптерін сақтауға;

- медицинаның ғылыми негізін қолдана білуге, өзінің кәсіби қызметінде жаңа емдік-диагностикалық технологияны енгізуге;

- халыққа медициналық көмекті жүзеге асыруда менеджмент принциптерін қолдануға;

- өз жұмысында жетекші болуға, басқаларға үйретуге;

- кәсіптік қызметінде өз білімі мен дағдыларын үнемі жетілдіруге қабілетті болуы тиіс.

8.5 Өзгерістер мен белгісіздіктің өспелі серпіні жағдайындағы әлеуметтік, экономикалық, кәсіби рөлдердің, географиялық және әлеуметтік икемділіктің ауысу дайындығына қойылатын талаптар

Бітіруші қабілетті болуы қажет:

- жаңа идеяларды қабылдауға;

- денсаулық сақтау саласында, қоғамда әлеуметтік экономикалық даму өзгерістеріне бейімділікке;

- кәсіптік іс-әрекетін саралап, жоспарлауға;

- ауыспалы және белгісіздік кезеңде дұрыс шешім қабылдап, дербес іс-әрекет жасауы тиіс.

8.6 Оқу пәндерінің негізгі циклдері бойынша білімділікке қойылатын талаптар

Жалпы білім беру пәндері циклі бойынша білім деңгейіне қойылатын талаптар.

Бітіруші дәрігерлік жалпы адамзат және кәсіптік құндылықтарды, адам мен өмір тұтастығын түсінуде, жаратылыстану, гуманитарлық-психологиялық дүние танымын қалыптастыру барысында философия және әлеуметтік ғылым негіздерін білуі тиіс.

Базалық пәндер циклі бойынша білім деңгейіне қойылатын талаптар.

Бітіруші міндетті:

- биомедициналық ғылым принциптерін, оның әдістемелерін, тұжырымдамаларын, ғылыми негіздерін түсінуге және игеруге;

- клиникалық ғылыми білімін іс-практикада қолдануға;
- аналитикалық сараптау мен сын көзбен ойлау дағдыларын меңгеруі тиіс.

Кәсіптендіру пәндер циклі бойынша білім деңгейіне қойылатын талаптар.

Бітіруші өзінің кәсіби қызметінде негізгі міндеттерді шешу үшін клиникалық білім мен дағдыларды білуі қажет, халыққа білікті медициналық көмек көрсетуде басқа мамандармен үйлесімді жұмыс атқарып, кәсіптік қызмет барысында әрқашан білімін жетілдіріп, іс-практикада жаңа технологияны қолдана білуге тиіс.

8.7 Жеке пәндер бойынша білім беруге қойылатын талаптар

Бітіруші таңдалған мамандық бойынша дипломнан кейінгі дайындыққа қажет қосымша арнаулы білім мен дағдаларға иегер болуы тиіс.

9 051301 - «Жалпы медицина» мамандығының білім беру бағдарламаларының мазмұны

9.1 Жоғары-кәсіптік білім бағдарламасы 1-7 кестесінде ұсынылған пәндер циклдері бойынша жүргізіледі.

1 кесте НМБ (5) Жоғары кәсіптік білім бағдарламасының мазмұны

Пәндер циклдері	Пәндер және оның негізгі бөлімдерінің атаулары	Сағат- тар саны
1	2	3
ЖБП	Жалпы білім беру пәндері	1548
МК	Міндетті компонент	1548
ЖБПМК 01	Қазақстан тарихы “Қазақстан тарихына” кіріспе. Қазақстан ежелгі дәуірде. Қазақстанның ежелгі тарихы. Палеолит (ежелгі тас ғасыры), мезолит (орта тас ғасыры), Неолит (жаңа тас ғасыры). Қола дәуірі. Ерте мемлекеттік құрылымдар. Сактар. Үйсіндер мен қаңлылар. Ғұндар. Қазақстан орта ғасырларда. Ерте, орта ғасыр мемлекеттері (VI – X ғ.ғ.). Түрік қағанаты. Түргештер. Қарлұқтар. Оғыздар. Қимақтар. VI – X ғ.ғ. Қазақстанның экономикалық, мәдени өмірі. Дамыған орта ғасырлардағы мемлекеттер (XI ғ. – XIII ғ. басы).	135

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	Қарахандар. Қарақытайлар. Наймандар мен керейлер. Қыпшақтар. XI ғ. – XIII ғ. басындағы Қазақстан экономикасы мен мәдениетінің дамуы. Қазақстан монғол басқыншылығы кезеңінде. Алтын Орда. XIV – XV ғ.ғ. Ортағасырлық мемлекеттер. Көк Орда және Ақ Орда мемлекеттері. Моғолстан. Көшпелі өзбектер мемлекеті. Ноғай ордасы. Сібір хандығы. Қазақ халқының қалыптасуы. “Қазақ” этнонимі. Қазақ жүздері. XV ғ. – XVIII ғ. басындағы Қазақ хандығы. XIV ғ. – XVIII ғ. басындағы қазақтардың мәдениеті. Жаңа замандағы Қазақстан (XVIII – XX ғ. басы). Қазақстан XVIII ғ. бірінші ширегінде. Жаңа заман жағдайындағы Қазақстан мен Ресей. Қазақстанда отарлау дәуірінің басталды. XIX ғ. – XX ғ. басындағы Қазақстанның әлеуметтік – экономикалық және саяси дамуы. Қазақстан мәдениеті (XVIII – XX ғ. басы). Қазақстан қазіргі кезеңде. 1917 ж. Қазан төңкерісі және оның алғы шарттары. Азамат соғысы – халық қасіреті (1918 – 1920 ж.ж.) Қазақ Кеңес мемлекетінің құрылуы. Қазақстандағы “соғыс коммунизмі” саясаты (1918 – 1921 ж., наурыз). Өлкедегі Кеңес мемлекетінің құрылуы. ЖЭС-тің әлеуметтік –экономикалық нәтижелері. Ауыл шаруашылығы ұжымдастыру – Қазақстан шаруашылығының қасіреті. Индустрияландыру: сипаты, қарқыны, көлемі. Соғыс қарсаңындағы Қазақстанның әлеуметтік–экономикалық дамуы. Қоғамдық–саяси жағдай. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында. (1941 – 1945 ж.ж.). Қазақстан соғыстан кейінгі жылдарда (1946 – 1953 ж.ж.). Хрушев реформалары тұсында Қазақстан (1953 – 1964 ж.ж.). 1960 жылдардың I жартысы мен 1980 жылдың II	

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	жартысындағы Қазақстан. “Қазақстандағы қайта құру” саясаты (1985 – 1992). Тәуелсіз Қазақстан. Қазақстан тәуелсіздік жолында. Қазақстан тәуелсіздігінің жариялануы. Тәуелсіз Мемлекеттер Достығының (ТМД) құрылуы. Қазақстан Республикасының мемлекеттік құрылысы. Экономикалық дамуы. Қоғамдық-саяси даму. Рухани даму. ҚР сыртқы саясаты.	
ЖБПМК 02	Философия Философия мәдениет феномені ретінде. Философия пәні және қызметтері. Мәдени-тарихи контексттегі философия. Мәдениет контекстіндегі философияның тарихи типтері. Ежелгі Үнді философиясы шығыс мәдениетінің феномені ретінде. Қытай мәдениетінің гүлдену кезіндегі Қытай философиясы. Антика мәдениетіндегі философия. Орта ғасырлық мәдениеттегі философия феномені. Ислам мәдениеті аясындағы араб-мұсылман философиясы. Батыс Еуропалық орта ғасырлық мәдениеттегі философия және дін феномені. Қайта өрлеу және Реформация мәдениетіндегі философия. Жаңа Заман мәдениетіндегі батыс еуропалық философия. XIX ғасырдың екінші жартысындағы мәдениеттегі батыс еуропалық философия. Орыс философиясы XIX-XX ғ.ғ. ресейлік мәдениеттің феномені ретінде. Қазақ мәдениетіндегі философия феномені. XX ғ. мәдениетіндегі Кеңестік философия. XX ғ. және XXI ғ. алдындағы мәдениет аясындағы батыс философиясы. Болмыс философиясы. Философиялық антропология. Әлеуметтік философия. Мәдениет философиясы. Махаббат философиясы. Дін философиясы. Тарих философиясы. Саясат философиясы. Білім беру философиясы. Диалектика	135

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	теориясының мәселелері. Эпистемология ғаламдық (жаһандық) проблемалардың философиясы.	
ЖБПМК 03	Шет тілі Оқытылатын шетел тілінің фонетикалық, орфографиялық, лексикалық, грамматикалық нормалары. Фонетика: шетел тілінің айтылу, ырғақтық-интонациялық ерекшеліктері, дыбыстық жүйенің рецепциясы мен репродукциясы. Орфография: тілдің дыбыстық-әріптік жүйесі, негізгі орфографиялық ережелер. Лексика: сөзжасам модельдері; көлемі негізгі тілдің 2500 бірлігін құрайтын лексикалық минимум, сонымен қатар мамандықтың бейініне сай терминдер; қолданыс кеңістігіне сай лексиканың дифференциясы. Грамматика: негізгі сөз таптар-зат есім, сын есім, үстеу, етістік, артикаль, есімдік; жай сөйлем мен құрмалас сөйлемдердің құрылымы, сөзжасамның негізгі модельдері: таныстыру, анықтамалық, шолып оқу дағдысының қалыптасуы. Сөйлеу: оқылған тақырыптар көлемінде монолог пен диалогты дамыту шеберлігі. Жазу тізбекті ой жүйесін жеткізу, тұжырымдамалар мен шығармалар, жеке және іскерлік мәндегі хаттар жазу дағдысын жетілдіру. Мамандыққа байланысты шетел тіліндегі мәтіндерді ана тілінде тілдік нормаларға сай аудару. Тындау: күнделікті кездесетін ақпараттық, кәсіптік мәндегі хабарларды тыңдау арқылы қабылдау.	270
ЖБПМК 04	Қазақ (орыс) тілі Жалпы қолданыстағы сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық минимумын кеңейту. Тілдегі қолданыс деңгейіне қарай грамматикалық формалар мен құрылымдарды меңгерту. Сөйлеудің түрін: әңгімелесу, суреттеу, хабарлауды құрастыру.	270

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	Грамматикалық формалар мен құрылымдарды сөйлеу процесінде дұрыс қолдану. Белгілі мәтіндерді қайта өңдеу. Тілдік қызметтің әр түрінде (сөйлеу, тыңдау, оқу, жазу) қиын емес прагматикалық мәтіндерді, әлеуметтік-тұрмыстық және кәсіби саладағы өзекті тақырыптардағы сұхбаттар мен монологтарды ауызша және жазбаша түрде өңдеу. Кәсіби білімін дамыту: а) әртүрлі ғылыми мәтіндерді оқулықтардағы мәтіндер мен дәрістерге мамандығына байланысты сұхбаттар мен монологтар құру. Пікірін білдіруге: монолог — суреттеу, сұхбат, пікірталас ұйымдастыруға дағдыландыру. Ғылыми-кәсіби сөйлеуді дамыту: а) ғылыми-кәсіби сөйлеуде белсенді, жалпылама, көлемді біліктілігі мен дағдысын қалыптастыру.	
ЖБПМК 05	Информатика Информатика пәні, объектісі және құрамдас бөліктері. Ақпаратты көрсету формалары. Сан жүйелері. Сандарды аудару әдістері, екілік арифметика. Дескрегизация ұғымы, белгіленген және жылжымалы үтірлі сандармен арифметикалық операцияларды орындау. Тілдер үшін объектілер және процесстерді кескіндеу тәсілі. Қазіргі заманғы есептеу техникасының құрылысы. Ақпаратты компьютерде беру. Бульдік алгебра және компьютердің қисынды схемасы. Қисынды схемалар және қисынды машиналар. Компьютердің негізгі блоктарының элементтерінің негіздерін ұйымдастыру. Процессордың архитектуралық ұйымдасуы. Компьютердің жадын ұйымдастыру, программаны басқару принципі, функциялық және құрылымдық компьютерді ұйымдастыру, мәліметтерді өңдеудегі желілік технологиялар.	135

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	Бағдарламалауға кіріспе. Есептерді алгоритмдеу негіздері. Алгоритмдер (типтер, қасиеттері, беру тәсілдері). Алгоритмдік құрылымдары. Бағдарлама құруды оқыту тілдері. Жалпы қызметтік бағдарламалау тілдері. Қолданбалы бағдарламамен камтамасыз ету, ақпаратты өңдеу. Берілгендер базасын басқару жүйесі. Компьютерлік желілер, желілік және телекоммуникациялық технологиялар. Желілер жөнінде жалпы мағлұмат, компьютерлердің желілік қарым-қатынасының қажеттілігі. Ақпаратты қорғау негіздері. Ақпараттық қауіпсіздік және оның құрамалары. Ақпараттық процесстерге заңсыз енуден қорғау. Ұйымдастыру шаралары, ақпаратты қорғаудың инженерлік-техникалық және басқа да әдістері. Жергілікті компьютерлік желідегі ақпаратты қорғау, антивирустық қорғану. Электронды басқару – денсаулық сақтау жүйесінің жинақталып біріккен ақпараты деген түсінік.	
ЖБПМК 06	Экология Экология ұғымы, экологияның ғылым ретінде қалыптасуы және дамуы. Экологияның мақсаты, міндеттері, зерттеу әдістері. Қазіргі экономикалық және саяси мәселелерді шешудегі экологияның орны, атқаратын рөлі. Аутэкология: экологиялық факторлар, оптимум және минимум аймақтары. Демэкология: популяция сипаттамалары, флуктуациялар және популяция санының реттелуі. Синэкология: қауымдастық ішіндегі әсерлесулердің түрлері, қауымдастықтың трофикалық құрылымы және экологиялық пирамидалар. Экожүйелердің флуктуациялары: энергия алмасуы және заттар айналымы, экожүйелердің біртұтастығы және	45

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	орнықтылығы, экологиялық сукцессиялар. Биоценоз, биогеоценоз, экожүйе туралы түсінік. Құрлықтық және сулық экожүйелердің типтері. Биосфера және ноосфера туралы ілім. Биосфераның тірі заты және оның функциялары. Табиғи ресурстар және табиғатты ұтымды пайдалану. Табиғатты қорғау және қазіргі заманның экологиялық проблемалары. Экологиялық даму мәселелері.	
ЖБПМК 07	Саясаттану Саясаттану ғылымы, оның қазіргі заманғы ғылыми білім жүйесіндегі орны. Саясаттың мәні, құрылымы, қызметтері және субъектілері. Саяси билік. Қауымның саяси жүйесі. Қазақстан Республикасының саяси жүйесінің модернизациясы. Мемлекет саяси жүйенің негізгі институты. Қазақстанда азаматтық қоғам мен құқықтық мемлекет құрудағы проблемалар. Саяси тәртіп. Саяси партиялар мен партиялық жүйелер. Саяси элита және саяси көшбасшы. Қоғамның саяси сана мен саяси мәдениеті. Жеке тұлғаның саяси әлеуметтенуі. Әлемдік саясат және халықаралық қатынастар. Қазақстан Республикасындағы саяси үдерістің проблемалары мен қайшылықтары. Қазақстан әлемдік қоғамдастықта.	90
ЖБПМК 08	Әлеуметтану Әлеуметтік білім жүйесіндегі әлеуметтік статус. Әлеуметтік білімнің құрылымы. Макро-микро әлеуметтану. Теориялық және қолданбалы әлеуметтану. Әлеуметтану заңдылықтары мен категориялары. Әлеуметтану әдістемесі. Әлеуметтанудың басқа әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдармен байланысы. Әлеуметтану тарихының негізгі бағыттары. Әлеуметтанудың қалыптасуындағы негізгі	90

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	кезендер. О. Кант және Э. Дюркгейм – әлеуметтанудың бастаушылары. XX ғасыр әлеуметтануы. Ресейдегі әлеуметтану көзқарасының дамуы. Қазақстандағы әлеуметтану көзқарасының дамуы. Әлеуметтік өмірдің элементтері. Қоғам әлеуметтік жүйе ретінде. Әлеуметтік институттар мен әлеуметтік үдерістер. Әлеуметтік құрылым және әлеуметтік стратификация. Жеке бастың әлеуметтік сипаты. Жеке бастың құрылымы. Әлеуметтендіру үдерісінің мазмұны, оның негізгі құрылымы. Қоғамдағы ауытқушылықтар және әлеуметтік бақылау. Арнаулы әлеуметтік теория. Білім берудің әлеуметтануы. Саяси әлеуметтану. Экономикалық әлеуметтану. Отбасы әлеуметтануы. Мәдени әлеуметтану. Бұқаралық ақпарат әлеуметтануы. Әлеуметтік зерттеу бағдарламасының құрылымы. Мәліметтерді жинаудың негізгі әдістері және олардың топтамасы. Ақпараттарды өңдеу әдістері мен нәтижелерін саралау.	
ЖБПМК 09	Құқық негіздері “Құқық негіздері” курсы пәні және жүйесі. Мемлекет және құқық теориясы. Мемлекет туралы негізгі ұғымдар. Құқық және құқықтық құбылыстар туралы негізгі ұғымдар. Құқықтық қатынастар. Заң, мінез-құлық және құқық бұзушылық. Заңдық жауапкершілік. Қазақстан Республикасының негізгі құқық саласы – Конституциялық құқық. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқару және әкімшілік құқық. Әкімшілік жауапкершілік. ҚР азаматтық құқығы туралы жалпы түсінік. Меншік құқығы және өзге де заттық құқықтар. Міндеттемелер туралы ережелер.	90

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	Шаруашылық шарттарының жекелеген түрлері. Мұрагерлік құқық. ҚР отбасы құқығы негіздері. Құқық қорғау мекемелері қызметін ұйымдастыру және қызметтерінің негіздері. ҚР салық жүйесі. ҚР еңбек құқығы. Еңбек құқығы негіздері және әлеуметтік қамсыздандыру құқығы. ҚР қылмыстық құқық негіздері. Қазақстанда сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес. Адам мен азаматтың жеке бас бостандығына қарсы қылмыстар. ҚР сақтандыру құқығы. Сақтандыру қызметін құқықтық реттеу. Қазақстан Республикасының экология құқығы негіздері. Қазақстан Республикасының жер құқығы негіздері. ҚР іс жүргізу құқығы. Қылмыстық іс жүргізу және азаматтық іс жүргізу құқықтарының негіздері.	
ЖБПМК 10	Экономикалық теория негіздері Өндіру, бөлу, айырбастау және тұтыну үдерісінде пайда болатын адамдар арасындағы экономикалық қатынастар. Экономикалық шешімдерді қабылдау кезіндегі адамдардың экономикалық әрекеті. Экономикалық сараптау қажеттілігі. Экономикалық үдерістерді ғылыми сараптау әдістері. Қоғамдық өндірістің жалпы негіздері. Ресурстар және олардың шектеулілігі. Меншік: мәні және нысандары. Қоғамдық өндіріс нысандары. Экономикалық жүйелердің негізгі типтері және модельдері. Нарықтық экономика элементтері. Нарықтық экономика жағдайындағы жеке дара ұдайы өндірістің мәні және заңдылықтары. Экономикадағы өнімдердің, шығыстар мен табыстардың ауыспалы айналымы. Ұлттық экономиканы ұдайы өндіру. Ұлттық есеп жүйесі. Қоғамның экономикалық және әлеуметтік дамуы. Ақша-несие және қаржы	90

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	жүйелері. Ұлттық экономиканы мемлекеттік реттеу.	
ЖБПМК 11	Химия Термодинамия. Термохимия. Химиялық кинетика мен катализ. Ерітінділердің коллигативті қасиеті. Қышқылдар мен сілтілердің протолитикалық теориясы. Буферлі жүйе. Химиялық байланыстардың табиғаты. Кешенді байланыстар, биогенді элементтер. Тірі организмдердегі тотығу-қалпына келтіру реакциясы. Беткейлі құбылыстар. Коллоидты жүйелер. Биополимерлер ерітінділері. Көмірсулар. Ароматты қоспалар. Хюккель ережесі. Спирттер. Аминдер. Диазо- және азокоспалар. Альдегидтер мен кетондар. Карбон қышқылы. Гетерофункционалы органикалық қоспалар. Алифатикалық галоген алмастырғыш қышқылдар. Гидроқышқылдар. Оксоқышқылдар. Альфа-аминқышқылдары. Пептидтер. Белоктар. Көмірсулар. Гетероциклді қоспалар. Алкалоидтар. Нуклеин қышқылдары. Нуклеозидтер. Нуклеотидтер. РНК және ДНК. Липидтер. Терпендер. Стероидтар.	90
ЖБПМК 12	Медициналық биофизика Жасуша мембранасының биофизикасы. Электрқозғыш тіндердің биофизикасы. Кванттық биофизика негіздері. Тіндер мен ағзалар биофизикасы. Қанның реологиялық қасиеті. Әртүрлі ағзалар мен тіндердің реографиясы. Қан айналымын зерттейтін әдістер. Бұшық ет жиырылуының биофизикасы. Медициналық құрал-жабдықтардың жіктемесі. Түрге айналу өлшемінде пайда болатын энергия түрлері. Организм тіршілік қызметінің электрлі, механикалық көріністерін зерттейтін техникалық құралдары. Медициналық	108

1 кестенің жалғасы

1	2	3
ЖБПМК 12	интроскопияның негізгі техникалық құралдары. Терапиялық электронды-медициналық жабдықтар.	108
БП	Базалық пәндер	3312
МК	Міндетті компонент	3186
БПМК 01	Молекулярлы биология және медициналық генетика Молекулярлы биология және генетикаға түсінік. Биологиялық макромолекула. Белоктар мен нуклеин қышқылдары – тірі организмнің ақпараттық құрылымы. Биологиялық ақпараттың көшірмесінің молекулярлы механизмі, ДНҚ зақымдалуының коррекциясы мен репарациясы. Жасушалы циклдегі хроматин құрылымы. Биологиялық ақпараттардың негізгі берілу жолдары мен код жүйесінің принциптері. Прокариот және эукариот гендер экспрессиясының молекулярлы механизмі. Биологиялық мембраналардың молекулярлық құрылымы мен қызметі. Жасуша бөлінуінің сипаты. Белоктың биологиялық қызметі. Апоптоз. Тұқым қуалау материалдардың құрылымды-функциялы деңгейі. Моногенді, полигенді, тіркесті тұқымқуалау. Рекомбинантты ДНҚ технологиясы. Адам және медицина генетикасының негізі. Генді, хромосомды және мультифакториалды аурулар. Тұқым қуалайтын патологиялардың диагностикасы мен алдын алуының қазіргі заманғы молекулярлы-генетикалық әдістері. Адамның популяциялық генетикасы.	162
БПМК 02	Биохимия Биохимия пәні және оның міндеттері. Белоктар құрылысы мен қызметі. Ферменттер құрылымы мен әсер ету механизмі, ферменттердің активаторлары және ингибиторлары, ферментативті	162

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	реакциялардың реттелуі. Биохимиялық көректің негізі. Макро- және микроэлемент витаминдерінің алмасуы мен қызметі. Биоэнергетика, катаболизмнің жалпы жолы. Норма мен патологиялық үдерістегі көмірсулар, липидтер, аминқышқылдар, күрделі және қарапайым белоктардың алмасуы мен қызметі. Көмірсулар, липидтер, белоктар метаболизмімен реттелуінің өзара байланысы. Сулы-тұзды алмасу, гомеостаз реттелуі. Гормондардың биохимиясы. Бүйрек пен зәрдің биохимиясы. Бауырдың биохимиясы. Қанның, дәнекер, сүйек, тіс, бұшық ет, нерв тіндерінің биохимиясы.	
БПМК 03	Анатомия 1 Анатомия туралы түсінік және оның биология ғылымындағы алатын орны. Топографиялық анатомияның негізгі түсінігі мен зерттеу әдістері. Тірек-қимыл аппараты: құрылысы, қызметі, филоонтогенезі. Анатомиялық тұрғыдан адам денесінің құрылысының қиылымы. Остеология. Синдесмология. Миология. Бас, мойын, қол-аяқтың топографиялық анатомиясы. Бас миы мен жұлынның анатомиясы мен топографиясы. Бас, мойын, қол-аяқтың тамырлары мен нервтері. Сезім ағзаларының анатомиясы мен топографиясы. Ішкі секреция бездерінің морфофункционалы сипаты. Бас, мойын, қол-аяқтың тері жабыны мен оның туындыларының морфофункционалы сипаты. Кеуде қуысының анатомиясы мен топографиясы. Кеуде пердесінің анатомиясы мен топографиясы. Іш пердесі мен құрсақ қуысының анатомиясы мен топографиясы. Жамбастың анатомиясы мен топографиясы. Көкірек (арқа, кеуде және іш) тері жабынының морфофункционалы сипаты. Жыныс, жас жеке ерекшеліктері. Латындық анатомиялық глоссария.	216

1 кестенің жалғасы

1	2	3
БПМК 04	Анатомия 2 Ағзалардың анатомиясы, топографиясы, морфологиялық сипаты, қалып пен патологиялардың түрлері, рентгенанатомия және жас ерекшеліктері: - нерв жүйесі; - тірек-қимыл жүйесі; - тыныс алу жүйесі; - жүрек-тамыр жүйесі; - ас қорыту жүйесі; - зәр шығару және жыныс жүйелері; - эндокринді жүйе; - қан жүйесі.	108
БПМК 05	Гистология 1 Пәнге кіріспе. Цитология. Организмнің ең кіші құрылыстық-функциялық бірлігі – жасуша туралы түсінік, эукариотты организмнің негізгі құрылымы мен қызметі. Жалпы эмбриология негізі. Прогенез. Шамаланған ағзалар туралы түсінік, олардың маңызы мен құрылымы. Тіндер туралы ілім. Эпителиалды тіндер мен бездер. Қан және лимфа. Қан мен лимфа құрамы, олардың негізгі қызметі. Қанның жастық және жыныстық ерекшеліктері. Ұрық пен нәресте қанының ерекшеліктері, постнаталды динамика. Өзіндік-дәнекер тіндері, арнаулы қасиетпен дәнекер тіндері. Қаңқа тіндері. Шеміршек тіндері. Хондрогенез және шеміршек тіндерінің жас шамасына байланысты өзгерістері. Сүйек тіні. Бұшық ет тіні. Жүрек бұшық ет тіні. Жазық бұшық ет тіні. Нерв тіні. Талдағыштар. Көру ағзасы. Есту және тепе-теңдік ағзасы. Жас шамасына байланысты өзгерістер.	108
БПМК 06	Гистология 2 Ересектер мен балалардағы жүйелер, ағзалардың морфофункционалы сипаты және гистофизиологиясы:	108

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	- нерв жүйесі, көру, иіс сезу, дәм сезу, есту, тепе-теңдік ағзалары; - тері және орналасуына байланысты тері туындылары; - тыныс алу жолдары және өкпенің респираторлы бөлігі; - жүрек-тамыр жүйесі; - асқорыту жүйесі; - зәр шығару және жыныс жүйелері; - эндокринді жүйе; - кан жүйесі.	
БПМК 07	Физиология 1 Физиологияның ғылым ретіндегі жалпы сипаттамасы. Қозу. Рецепция. Өткізгіш жолдардың жүйелі ұйымдасуы. Синаптикалық берілу. Бұшық ет жиырылуы. Секреция. Секреторлы жасушалардың биоэлектрлік ерекшелігі. Физиологиялық қызметтердің нейрогуморалды реттелуі. ОНЖ жалпы физиологиясы. Физиологиялық қызметтердің гормондық реттелуі. Гормондардың жалпы қасиеті мен қызметі. Гормондар секрециясының реттелуі. Гипоталамо – гипофизарлы – ұйқы безі жүйесі. Энергетикалық алмасу, тепе-теңдік. Жылу теңгерімі және дене қызуының реттелуі. Әдеттің жүйелі механизмі. Туа біткен және жүре пайда болған әдет. Себептері. Талдағыштар. Есте сақтау. Эмоция. Адамның психологиялық іс-әрекеті. Ұйқы. Ауырсыну. Адамның жұмысқа қабілеттілігі.	162
БПМК 08	Физиология 2 Физиология, балалардағы жастық ерекшеліктері және зерттеу әдістері: - нерв жүйесі; - тірек-қимыл жүйесі; - тыныс алу жүйесі; - жүрек-қан тамыр жүйесі;	108

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	- ас қорыту жүйесі; - зәр шығару және жыныс жүйелері; - эндокринді жүйе; - қан жүйесі.	
БПМК 09	Патологиялық анатомия 1 Патологиялық анатомия пәні, міндеттері және әдістемелері. Құрылымдық негізі, дамудың морфогенетикалық механизмі, жіктемесі, морфологиясы, асқынулары, нәтижесі. Жалпы патологиялық үдерістің кейбір түрлерінің салыстырмалы диагностикасы: зақымдалу; қан және лимфа айналымының бұзылыстары; қабыну; бейімделу; иммундық бұзылыстар; онкопатология.	108
БПМК 10	Патологиялық анатомия 2 Дерттің құрылымдық негізі, дамуының морфогенетикалық механизмі, жіктемесі, морфологиясы, асқынулары, нәтижесі, жас ерекшеліктері және даму кемістіктері: - нерв жүйесі; - тірек-қимыл жүйесі, тері және тері туындылары; - тыныс алу жүйесі; - жүрек-қан тамыр жүйесі; - ас қорыту жүйесі; - зәр шығару және жыныс жүйелері; - эндокринді жүйе; - қан жүйесі.	108
БПМК 11	Патологиялық физиология 1 Патофизиология пәні. Дерт туралы ілім, жалпы нозологияның негізгі түсініктері. Этиологиясы, патогенезі. Патологиядағы реактивтілік, тұқым қуалаудың маңызы. Жасушаның жалпы патологиясы. Зақымдалуға организмнің жалпы реакциясы. Нақты патологиялық үдерістер: шеткі қан айналым және оның бұзылыстары, қабыну, безгек, ісіктер, аллергия, гипоксия. Зат	108

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	алмасу бұзылыстары: сулы-тұзды алмасу, қышқылды-сілтілі, көмірсулар, липидті және белокты алмасулар. Ашығу.	
БПМК 12	Патологиялық физиология 2 Патологиялардың даму себептері, патогенетикалық механизмі, балалардағы жас ерекшеліктері: - нерв жүйесі; - тірек-қимыл жүйесі, тері және тері туындылары; - тыныс алу жүйесі; - жүрек-қан тамыр жүйесі; - ас қорыту жүйесі; - зәр шығару және жыныс жүйелері; - эндокринді жүйе; - қан жүйесі.	108
БПМК 13	Фармакология 1 Фармакология пәні, мазмұны, зерттеу әдістері. Басқа пәндермен фармакологияның байланысы. Жалпы рецептура. Дәрілердің сұйық, жұмсақ, қатты түрлерін тағайындау ережелері. Жалпы фармакология. Дәрілік заттардың фармакокинетика және фармакодинамикасының жалпы заңдылықтары. Нерв жүйесінің перифериялық бөліміне әсер ететін дәрілік заттар. Афферентті иннервацияға әсер ететін дәрілік заттар. Эфферентті иннервацияға әсер ететін дәрілік заттар. Орталық нерв жүйесіне әсер ететін дәрілік заттар. Анальгетикалық заттар. Қабынуға және аллергияларға қарсы дәрілік заттар. Антисептикалық және дезинфекциялаушы заттар. Химиотерапиялық заттар. Антибактериялы заттар. Туберкулез, спирохетозға, таз ауруына, протозояға, құрттарға қарсы дәрілік заттар.	108
БПМК 14	Фармакология 2 Дәрілік заттар мына жүйелердің қызметіне әсер етеді:	108

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	- нерв жүйесі; - тірек-қимыл жүйесі; - тыныс алу жүйесі; - жүрек-қан тамыр жүйесі; - ас қорыту жүйесі; - зәр шығару жүйесі; - эндокриндік жүйе; - қан жүйесі.	
БПМК 15	Микробиология Микробиология пәні, мақсаты, міндеттері. Микроорганизмдер жіктемесі. Морфология, генетика және физиология, берілу жолдары, организмнің қорғаныш механизмі, эпидемиологиясы, зертханалық идентификацияның классикалық техникасы: бактериялар; саңырауқұлақтар мен ашытқыштар; вирустар; паразиттер. Өртүрлі жүйелер мен ағзаларда ауруларды туғызатын қоздырғыштардың биологиялық қасиеті, патогенді факторлары, зертханалық диагностиканың ерекшеліктері, арнаулы емі, алдын алу. Организмнің қалыпты микрофлорасы. Дезинфекция, асептика, антисептиканың микробиологиялық негізі. Химиотерапиялық заттарды қолдану. Микроорганизмдердің экологиясы. Жұқпалы үдеріс туралы ілім. Иммуитет туралы ілім. Иммуитеттің түрлері мен механизмі. Өзіне тән емес қорғаныс факторлары. Антиген, антидене сипаты. Антиген-антидене реакциясы. Аллергиялық реакция.	216
БПМК 16	Ішкі аурулар пропедевтикасы Дені сау және сырқат адамдарды зерттеу әдістері, сырқаттарға сұрау жүргізу, негізгі клиникалық симптомдары мен синдромдары, жас ерекшеліктері, ағзалар мен жүйелерді аспаптық және зертханалық зерттеу әдістемелері: - нерв жүйесі;	216

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	- тірек-қимыл жүйесі, тері және туындылары; - тыныс алу жүйесі; - жүрек-қан тамыр жүйесі; - ас қорыту жүйесі; - зәр шығару жүйесі; - эндокринді жүйе; - қан жүйесі.	
БПМК 17	Кескінді диагностика Кескінді диагностика әдістері (рентген, компьютерлі және магнитті-резонансты томография, УДЗ, ядролық медицина). Рентген сәулелерінің, ультрадыбыстың, ядролы-магнитті резонанс физикасы. Контрасты заттар. Кескінді зерттеу әдістері (рентген, УДЗ, КТ, МРТ, ядролы медицина) және қалыпты кескінді анатомия, жүйелер мен ағзалар ауруларының кескінді семиотикасы: нерв; қимыл-тірек; тыныс алу; жүрек-қан тамыр; ас қорыту; зәр шығару және жыныс ағзалары; эндокринді; қан жүйесі.	108
БПМК 18	Жалпы хирургия Асептика мен антисептика. Десмургия. Хирургиялық сықаттарды зерттеу әдістері мен жас ерекшеліктері. Қан кету. Қан тоқтату әдістері. Қан құю. Жара. Жара үдерісі. Жараны алғашқы хирургиялық тазарту. Хирургиялық операциялар, түрлері. Операция алдындағы және одан кейінгі кезеңдер. Жалпы және жергілікті жансыздандыру. Жарақаттың организмге жалпы әсері. Шок, коллапс, естен тану, жарақат токсикозы туралы түсініктер. Күйіктер, үсіктер, электр жарақаттары, буынның шығуы, сүйектің сынуы. Терминалды жағдай. Перифериялық қан айналым бұзылыстары. Жіті іріңді хирургиялық жұқпа. Өзіне тән хирургиялық	108

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	жұқпа. Жұқпаға жүйелі қабынбалы жауап синдромы туралы түсінік (SIRS). Анаэробты, нозокомиалды жұқпа туралы түсінік. Қатерсіз және қатерлі ісіктер. Бас, мойын, кеуде қуысының, іштің, қол-аяқтың даму кемістіктері. Амбулаториялық хирургиялық қызметті ұйымдастыру.	
БПМК 19	Психология негізі Психология пәні мен міндеттері. Психологияның негізгі принциптері мен категориясы. Психиканың даму сатылары. Негізгі психикалық үдерістер, жеке бас қасиеті мен жағдайы. Сезу, қабылдау, түсінік. Қиялдау. Есте сақтау және оның қызметі, түрлері. Назар аудару және оның сапасы. Ойлау және сөйлеу. Интеллект ой-өрістің туындысы. Сезім мен жігер. Инстинкттер. Сана және сана-сезім. Жеке бас, темпераменті, мінезі мен қабілеті. Жекелік. Топтар мен ұжымдағы жеке бас қарым-қатынасы. Маманның тұлғалық кәсіби статусының қалыптасу аспектілері.	54
БПМК 20	Коммуникациялық дағдылар 1 Коммуникациялық дағдылар туралы ұғым. Коммуникациялық үдеріс. Коммуникациялық құзыреттілік. Медициналық сұхбат: түсінігі, негізгі принциптері, құрылымы. «Дәрігер мен емделуші» арасындағы өзара қарым-қатынасты орнатудың негізгі модельдері. Емделушімен өзара тиімді іс-қимылға қол жеткізу үшін әңгімелесудің вербальды және вербальды емес құралдары. Емделушімен, оның туыстарымен және әртүрлі денсаулық сақтау мамандарымен тиімді сөйлесудің жалпы принциптері. Дәрігер мен емделушінің тиімді сөйлесуіне кедергі болатын тоқауылдар. Дәрігердің емделушімен, оның отбасы мүшелерімен, медицина қызметкерлерімен/әріптестерімен	54

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	тиімді әрі даусыз өзара іс-қимылы үшін коммуникациялық құзыреттіліктің маңыздылығы. Емделушінің психологиясы, оның психикасының ерекшеліктері. Жеке басының сапасына байланысты дәрігер мен емделуші арасында өзара қарым-қатынас орнатуға арналған тәсілдер. Дәрігердің жеке басы және оның сырқаттармен және олардың туыстарымен өзара қарым-қатынасы. Дәрігердің жеке басына қойылатын психологиялық талаптар.	
БПМК 21	Коммуникациялық дағдылар 2 Медициналық этика: анықтамасы, негізгі принциптері мен ұғымдары. Медициналық этиканың медицина практикасы үшін маңызы. Өртүрлі клиникалық жағдаяттардың этикалық мәселелерін/проблемаларын шешуге арналған тәсілдер. Дін, медицина, этика. Емделушінің келісімі. Құпиялық. Емделушінің құқықтары. Қайтыс болудың, реанимация мен өлімнің этикалық проблемалары. Жазылмайтын сырқаттар, эвтаназия, дәрігер тактикасы. Қайғылы хабарларды жеткізу. Дәрігердің әріптестерімен өзара қарым-қатынасының этикалық аспектілері. Ятрогения, дәрігер қателіктері.	54
БПМК 22	Жалпы гигиена - 1 Гигиеналық нормалар мен болжамның ғылыми негізі. Ауа гигиенасы. Судың нормалық сапасы. Қаланы санитарлық тазалаудың жаңа мәселелері. Ас - денсаулық факторы. Қоршаған орта мен адам организмнің байланыс негізі. Атмосфералық ауаның ластану көздері, ластану құрамы. Су көздерінің антропогенді ластануы, оның адам денсаулығына әсері. Топырақтың ластану көзі мен сипаты. Қазақстанның табиғи және биогеохимиялық аймақтары. Әскери гигиена.	108

1 кестенің жалғасы

1	2	3
БПМК 23	Клиникаға кіріспе - 1 Емдеу мекемелерінің түрлері. Стационар-дағы санитарлық-эпидемиологиялық тәртіп. Емделушілерді қабылдау және санитарлық тазалық. Дезинфекция туралы түсінік. Емдеу мекемесіндегі тазалық түрлері. Инвентария тазалығы. Тасымалдау түрлері. Сырқаттың тамақтануы. Емделушінің функциялық жағдайын бағалау. Ауыр сырқаттардың күтімі. Ұзақ жатқаннан терінің ойылуының алдын алу. Төсек-орын жабдықтарын ауыстыру. Стационар бөлімшелерінің жұмыс тәртібі. Дене қызуы көтерілген сырқаттың күтімі. Пациент және дәрігер арасындағы қатынастың принциптерімен, танысу мен өз-ара байланыстың ерте болуы: анамнез жинау барысындағы сұхбатқа, күнделікті дәрігер-лердің тексерулеріне қатысу. Науқастарға күтім жасау барысында коммуникативті дағдыларын тәжірибеде қолдану. Учаскелік дәрігермен бірге аууып науқастарды және мүгедектерді үйінде бақылау жүргізу.	54
БПМК 24	Клиникаға кіріспе - 2 «Мейірбике үдерісі», «мейірбике диагнозы» туралы түсінік. Дәрілік заттардың негізгі топтары: жазып берілуі, таратылуы, сақталуы, қолдану түрлері. Дәрілік заттарды энтералды, сыртқы және ингаляциялық қолдану әдістері. Теріге, тері астына, бұлшық етке жасалатын инъекциялардың орындалу әдістері. Көктамырдан қан жинау техникасы. Көктамырға тамшылы инфузия жүргізу әдістері және дәрілік заттарды үйлесіммен енгізу. Емделушіні бақылау. Жүректі, өкпені, АІТ, бүйректі рентгенологиялық, аспаптық, УДЗ әдістеріне сырқатты дайындау. Кейбір шұғыл жағдайларды анықтау және емдеуге дейінгі көмекті көрсету. Емшара бөлмесінің жұмысын ұйымдастыру.	54

1 кестенің жалғасы

1	2	3
БПМК 25	Қоғамдық денсаулық сақтау саласы Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау саласы ғылым ретінде. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы. Халықтың денсаулығын және денсаулық сақтау жүйесін бағалаудың өлшеу әдістері мен критерийлері. Медициналық социология. Демографиялық үдерістерді зерделеу әдіснамасы. Халықтың сырқаттануы, зерделеу әдістері, талдау. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Денсаулық сақтау саласындағы жоспарлау мен басқару. Денсаулық сақтау саласының кадр ресурстары. Денсаулық сақтау саласының экономикасы. Азаматтардың денсаулығын сақтаудың халықаралық аспектілері.	108
БПМК 26	Эпидемиология Эпидемиологиялық диагностика, семиотика, диагностикалық техника. Индетке қарсы шаралар және алдын алу жүйелері. Халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы туралы ҚР заңдары. Эпидемиологиялық ерекшеліктеріне сәйкес кейбір нозологиялық түрлерге эпидемиологиялық қадағалаудың ғылыми және ұйымдастыру негіздері. Әскери эпидемиологияның мәселелері. Клиникалық эпидемиологияның негізгі принциптері, клиникалық эпидемиологияның биостатистикамен байланысы. Клиникалық эпидемиологияның айғақты медицина негізі болып табылуы.	54
БПМК 27	Биостатистика Құбылыстың шынайы табиғатын зерттеудегі биостатистика маңызы. Мәліметтерді өңдеу және көрсету. Саралы және ішінара жиынтық. Зерттеуді бағалаудағы жүйелі қателіктердің мүмкін түрлері. Әртүрлі белгілерді өлшеу. Сәйкестік критерийлері. Корреляциялық тәуелділік. Спирмен дәрежесінің корреляция-	54

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	лық әдісі. Стандарттау әдісі. Сапалық көрсеткіштерді сараптау. Зерттеуді жоспарлау. Биостатистикада жаңа ақпаратты-есептеу техникасын қолдану. Компьютерлік статистикалық бағдарламалар: SPSS, StatSoft, SAS.	
БПМ 28	Жалпы иммунология Иммундық жүйе құрылымы. Иммунды жауап туралы түсінік. Иммунитеттің негізгі теориясы. Иммунологиялық қадағалау тұжырымдамасы және оның жалпы биологиялық маңызы. Антигендер. Гуморалды иммунитет жүйесі. Комплемент жүйесі. Жасушалы иммунитет жүйесі, оның негізгі қызметі. Иммунологиялық төзімділік туралы түсінік. Цитокиндер. Ісікке қарсы иммунитет. HLA жүйесі. Трансплантация иммунологиясы. Гиперсезімталдық механизмі. Алғашқы иммундық тапшылық (Лопухин, Петров жіктемелері). Иммундық тапшылықтың қалыптасуына қоршаған орта факторларының маңызы. Вакцинды алдын алу.	108
БПМК 29	Айғақты медицина негізі Айғақты медицинаны енгізу (ЕВМ). Айғақты медицинаны дамыту тарихы. Қазақстан және ТМД мемлекеттері клиникалық практикасындағы айғақты медицина. Айғақты медицина мәліметтер қоры, Кокрановский библиотекасы. Клиникалық практикада шешім қабылдау түрлері. ЕВС-тің клиникалық эпидемиология және медициналық-биологиялық статистикамен байланысы. Айғақты медицинадағы сандық және сапалық зерттеу әдістері (дәлелдеу реттері).	54
БПТК	Таңдау бойынша компонент	126
КП	Кәсіптендіру пәндері	3240
КПМК	Міндетті компонент	2835
КПМК 01	Ішкі аурулар Айғақты медицина тұрғысынан ішкі ағзалар ауруларының этиологиясы, патогенезі,	405

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	жіктемесі, клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы және емдеу әдістері. Пропедевтикалық дағдыларды жетілдіру. Соғыс жағдайында сырқаттарды емдеу ерекшеліктері, әскери-далалық емнің өзекті мәселелері. Жұқпалы ауруларды зерделеу, диагностикасы мен алдын алудың жалпы принциптері. Жұқпалы ауруханалардың тәртібі, емдеуге жатқызу ережелері. Жұқпалы ауруларды емдеу ерекшеліктері. Кеңінен тараған аурулардың этиологиясы, эпидемиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы, емі және алдын алу (аэрогенді, парентералды жұқпа, тері жабының жұқпалары). Фтизиатриялық қызметті ұйымдастыру. Тыныс алу ағзалар туберкулезінің этиологиясы, патогенезі, эпидемиологиясы, жіктемесі, диагностикасы. Өкпеден тыс туберкулез түрлерінің негізгі клиникалық белгілерін анықтау. Асқынуы. Емі. Зертханалық зерттеу әдістері мәліметтерін сараптау.	
КПМК 02	Хирургиялық аурулар Айғақты медицина тұрғысынан кеңінен тараған хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы, хирургиялық ем әдістеріне көрсетімдер мен қарсы көрсетімдерді анықтау, операциялық іс-шаралардың принциптері, консервациялық емі. Соғыс жағдайында сырқаттарды емдеу ерекшеліктері, әскери-далалық хирургияның өзекті мәселелері. Микрохирургия және бейнехирургия туралы түсінік. Травматологияға кіріспе. Тірек-қимыл аппараты зақымдалған сырқаттарды зерттеу әдістері. Сынықтарды консервациялық және операциялық емдеудің негізгі принциптері. Көз, лор ағзалар жарақаттары. Урологиялық	405

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	аурулардың семиотикасы. Зәр шығару және жыныс ағзаларының өзіне тән емес қабынбалы аурулары. Урологиялық ауруларды емдеудің жаңа әдістері. Онкологияға кіріспе. Айғақты медицина тұрғысынан онкологиядағы диагностикалық және емдеудің жаңа әдістері. Онкоүдерістің дамуына бейімдеуші факторлар, кеңінен тараған ісіктердің клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі. Зертханалық зерттеу әдістері мәліметтерін сараптау.	
КПМК 03	Акушерлік және гинекология Акушерлік және гинекологиялық көмекті ұйымдастыру жүйесі. Репродуктивті денсаулық туралы түсінік және оны қорғау. Жүктілікті жоспарлау. Физиологиялық жүктілік. Жүктілік ағымының қауіпті факторларын анықтау. Айғақты медицинаға сәйкес ДДҰ ұсынымына сәйкес сәйкес босандыру – қауіпсіз жүктілік пен қауіпсіз босану. Қауіп факторларын анықтау. Айқын асқынулар. Алдын алу. Емдік-сактау тәртібі. Жүкті әйелдерді босануға дайындау. Ұрық жағдайын бағалайтын антенаталды диагностика. Физиологиялық босану. «Қалыпты босану» туралы түсінік. Босану алды қауіп факторларын бағалау. Босандыру кезіндегі белсенді - күту әдістері туралы түсінік. Босану кезінде босанушы мен ұрық жағдайын бағалау (кардиомониторинг, партограмма). Асқынулардың алдын алу. Жансыздандыру. Аса ұқыптылықпен акушерлік көмек көрсету. Қан кетудің алдын алу. Босанудан кейінгі кезең физиологиясы. Айғақты медицинаға сәйкес кеңінен тараған гинекологиялық аурулардың жіктемесі, этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емдеудің негізгі принциптері. Онкогинекология негізі. Зерттеу әдістері,	405

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	салыстырмалы диагностикасы және емдеу принциптері. Зертханалық зерттеу әдістері мәліметтерін сараптау.	
КПМК 04	Балалар аурулары Педиатрияға кіріспе. Педиатриядағы айғақты медицина. Балаларда анамнез жинау және сырқатнама толтыру ерекшеліктері. Балаларда ағзалар мен жүйелерді физикалды қараудың ерекшеліктері. Балалардың физикалық, нерв-психикалық, жыныстық дамуын бағалау. ДДҰ бағдарламасы бойынша сау және сырқат балалардың тәртібін, күтімін, тамақтануын ұйымдастыру. Мерзімінде және шала туған нәрестелер, нәрестелік кезеңнің аурулары. ДДҰ бағдарламасы бойынша ерте жастағы балалардың аурулары (БШАИЖ). Ересек жастағы балаларда жиі кездесетін аурулар – тыныс алу ағзалары, жүрек-қан тамыр, ас қорыту, зәр шығару, эндокринді жүйе, қан аурулары. Балалардағы аллергиялық аурулар. Генді және хромосомды аурулар. Амбулаториялық педиатрия: сау және сырқат балаларды диспансерлік бақылау, иммундық профилактика. Ауамен-тамшылы жолмен берілетін балалардың жұқпалы аурулары, ішек жұқпасы. Зертханалық зерттеу әдістері мәліметтерін сараптау. Балалардағы фармакотерапияның ерекшеліктері.	405
КПМК 05	Жалпы дәрігерлік практика Жалпы дәрігерлік практика туралы түсінік, оның Қазақстан Республикасы мен әлемде даму тарихы. ЖПД жұмысының нормативтік-құқықтық қоры. Бастапқы медициналық-санитарлық көмекті ұйымдастыру принциптері (БМСК), жалпы практика дәрігерінің (ЖПД) жұмысын ұйымдастыру, ЖПД құқықтары мен міндеттері. ЖПД емделушілеріне өзара қарым-қатынас және	405

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	кеңес беру принциптері. Бекітілген тұрғындар арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру. Отбасымен жұмыс атқару. Әлеуметтік-маңызды аурулар дамуына әкелетін қауіп факторларын анықтау, дер кезінде анықтау және алдын алу принциптері (нормативтік-құқықтық қор, ұйымдастыру, скрининг бағдарламасының жүргізілуі мен мониторингі). ЖПД практикасында кеңінен тараған аурулармен ауыратын сырқаттарды емдеу тәсілдері мен диагностикалық критерийлері. ЖПД дәлелді жұмыстар негізіндегі медицина.	
КПМК 06	Неврология, психиатрия, наркология Неврология. Неврологияға кіріспе. Нерв аппаратының зақымдалу синдромы. Қимыл-қозғалыс қызметі бұзылыстары. Пирамидті, экстрапирамидті зақымдалудың негізгі көрінісі. Вегетативті нерв жүйесі мен жоғары ми талдағышының зақымдалу синдромы. Неврологиялық сырқаттарды зерттеу әдістері. Айғақты медицина ұстамы бойынша ересектер мен балаларда кеңінен тараған неврологиялық синдромдардың жіктемесі, этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы, емінiң негiзгi принциптерi. Нерв жүйесінің тамырлы аурулары. Перифериялық нерв жүйесінің аурулары. Бас миы мен қабаттарының қабынбалы аурулары. Бас миының жарақаттық зақымдалуы. Нерв жүйесінің тұқым қуалайтын аурулары. Нерв ауруларының алдын алу. Психиатрия және наркология. Психиатрия және наркологиялық көмекті ұйымдастыру. Сараптама түрлері. Психикалық, наркологиялық ауруларды анықтаудың жаңа диагностикалық әдістері мен зерттеу принциптері. Психикалық, наркологиялық аурулар этиологиясы. Жалпы	405

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	психопатология. Негізгі клиникалық сипаты. Салыстырмалы - жастық ерекшелігі. Тәуелсіздік синдромы. Айғақты медицина ұстамы бойынша психикалық және наркологиялық аурулар емінің негізгі принциптері, емнің жаңа әдістері. Органикалық, экзогенді және соматогенді аурулар. Психобелсенді заттарды артық қолдану кезіндегі бұзылыстар. Алкоголизм. Металкогольды психоздар. Нашакорлық және токсикомания. Балаларда өту ерекшеліктері. Кездесу жиілігі. Клиникасы. Ургентті жағдай.	
КПМК 07	Жедел шұғыл медициналық көмек Халыққа жедел және шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру. Айғақты медицина. Шок. Кома. Діріл синдромы. Ауырсыну синдромы. Қан кетулер. Балалардағы мынадай кездейсоқ жағдайларда көрсетілетін жедел және шұғыл медициналық көмектің диагностикалық және емдеу алгоритмі: суға кету, электр жарақаты, үсіп қалу, күн және ыстық өту, насекомдар, жылан шағуы, аңдар тістеуі, жарақаттар, жарақаттық шок, жайылмалы аллергиялық аурулар, құлақ, алқым, мұрын, көз зақымдануы. Жүктілікті анықтау, үй жағдайында босандырып алу. Индетке қарсы шаралар.	405
КПТК	Таңдау бойынша компонент	405
	Барлығы	8100
ОҚТ 00	Оқытудың қосымша түрлері	
ОҚТ 01	Дене шынықтыру мен валеология	
ОҚТ 02	Өндірістік практика	
	Оқу-өндірістік практика «Кіші мейірбике көмекшісі (сырқаттар күтімі бойынша)»	36
	Оқу-өндірістік практика «Палаталық мейірбике көмекшісі»	72
	Оқу-өндірістік практика «Процедуралық мейірбике көмекшісі»	72

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	Оқу-өндірістік практика «Ординатор-дәрігер көмекшісі»	144
	Оқу-өндірістік практика «Жедел жәрдем дәрігері көмекшісі»	144
	Барлығы	468
ОҚТ 03	Әскери даярлық	
МАБ	Мемлекеттік аралық бақылау	
МҚА	Қорытынды (мемлекеттік) аттестация	
	Қорытынды (5)	8568
ИКАП	Интернатураның кәсіптендіру пәндері	3240
ИКАПМК	Міндетті компонент	2880
	Таңдау бойынша компонент	360
	Мемлекеттік қорытынды аттестация: Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан	144
	НМБ (5+2) қорытындысы	11952
Ескерту: 1 Мамандық бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында таңдау компонентінің анықтамасы берілмейді, тек қана оған бөлінген жалпы кредит саны көрсетіледі. 2 Таңдау компонентінің толық атауларын жоғары оқу орындары кеңесінің шешімімен және студенттердің қалауы бойынша белгіленген пәндерді көрсете отырып, ЖОО-ның өзі жасайды.		

ИНТЕРНАТУРА

2 кесте «Жалпы дәрігерлік практика» (ЖДП) дайындауға бағытталған пәндер мазмұны

Пәндер циклдері	Пән және оның негізгі бөлімдерінің атаулары	Сағаттар саны
1	2	3
КП	Кәсіптендіру пәндері	3240
КПМК	Міндетті компонент	2880
КПМК 08	Жалпы дәрігерлік практика Жалпы практика дәрігерінің жұмысын ұйымдастыру, дәрігерлік амбулатория (ДА) жұмысы менеджментінің негізі. БМСК	720

2 кестенің жалғасы

1	2	3
	мекемесінің есеп-шот құжаттарын жүргізу. ЖПД клиникалық практикадағы айғақты медицина, жалпы практикадағы медициналық (клиникалық) аудитті ұйымдастыру, жүргізу және бағалау негізі. Бастапқы медициналық-санитарлық көмек (БМСК) көрсету аясында көмек көрсету принциптері. Тыныс алу ағзалары, қанайналым, асқазан-ішек жолы, зәр шығару жүйесі, қан өндіру, эндокринді жүйелерінің патологиялық синдромдарында амбулаториялық жағдайда үлкендер мен балаларға арналған тиімді салыстырмалы диагностика, емдеу және кезеңді бақылау алгоритмдері. Жүкті әйелдерді, жасөспірімдерді, балаларды, қарт емделушілерге емшара жүргізу ерекше-ліктері. Зертханалық диагностика мәліметтеріне интерпретация жасау. Кезеңді хаттамалар қолдану. Сырқатқа медицина-лық-әлеуметтік сараптама жүргізу. Емдеуге жатқызуға дейін жедел және шұғыл көмек көрсету. ДА жағдайында стационарды алмастыратын технологияны іске асыру. Кеңінен тараған дерматологиялық аурулар-дың этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы, емі және алдын алу. ЖПД клиникалық фармакология. Клиникалық фармакология, фармакотерапияның жалпы мәселелері. Өртүрлі аурулардағы клиникалық фармакология мен фармакотерапияның жеке мәселелері. Дерттің ауырлығына, жасына, жынысына байланысты белгілі бір сырқатқа дәрілік затты дұрыс таңдап алуға үйрету.	
КПМК 09	Ішкі аурулар (ЖДП) Барлық жас шамасында жиі кездесетін ішкі ағзалар ауруларының диагностикасы,	360

2 кестенің жалғасы

1	2	3
	емдеу, алдын алу. Айғақты медицина ұстамы бойынша ЖДП жағдайында стационарды алмастыратын технология мен емдеуге жатқызуға дейінгі кезеңде шұғыл жағдайды ерте анықтап, емшара көрсету. Зертханалық зерттеу әдістерінің мәліметтерін саралау. Синдромдарды талдауды, күрделі ішкі ағзалар патологиясына салыстырмалы диагностика жүргізуге, сырқаттын жасы және оның дәрілерге жеке сезімталдығын ескере отырып, емдеу әдістерін тандап алуға үйрету. Ішкі ағзалар бойынша клиникалық фармакология. Жүкті әйелдерді, жасөспірім-дерді, балаларды, қартты емдеу және бақылау ерекшеліктері.	
КПМК 10	Хирургиялық аурулар (ЖДП) ЖДП жағдайында стационарды алмастыратын технология мен емдеуге жатқызуға дейінгі кезеңде хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы принциптері: - жіті хирургиялық патология: жіті аппендицит, жіті ішек өтімсіздігі, асқынған жаралы дерт (қан кету, перфорация, пенетрация), жұмсақ тіндердің ірінді үдерісі, тамыр аурулары (жіті көктамырлық флеботромбоздар, тромбофлебиттер, артерия эмболиясы), геморрой, тік ішектің сызаттануы, бурсит, тендовагинит; - соққылар, жаралар, хайуанаттардың тістеуі, үсік шалу, күйіктер; - сүйектің сынуы, жарақаттық остеомиелит, буын шығулар, иықтың ойнамалы буын шығуы; - жалпақ табан, бұлшық етті қысық мойын, туа біткен маймақ аяқ, туа біткен жамбастың шығуы, омыртқалардың қисаюы; - бүйрек шаншуы, зәрдің жіті кідірісі,	180

2 кестенің жалғасы

1	2	3
	простатит, простата аденомасы, цисталгия, крипторхизм; - жұтқыншақтан, құлақтың сыртқы өзегінен, мұрын қуыстарынан бөгде заттарды анықтау және алу тәсілі; - көру ағзаларының жарақаттары, глаукоманың жедел ұстамасы.	
КПМК 11	Акушерлік және гинекология (ЖДП) ЖДП жағдайында стационарды - алмастыратын технология мен емдеуге жатқызуға дейінгі кезеңде акушерлік-гинекологиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы принциптері: - жүктілікті антенаталды бағалау, босануға психо-элеуметтік дайындау, ДДҰ ұсынымына сәйкес сәйкес омыраумен коректендіруге дайындау; - жүктіліктің патологиялық ағымы (барлық патологиялар жүкті әйелдер стационарлық ем қабылдау керек), жүктілік кезіндегі экстрагениталды патология, түсіктің негізгі себептері және оның алдын алу; - босанудан кейінгі қабынбалы аурулар; - етеккір қызметінің бұзылуы; - отбасын жоспарлау, контрацепция, ұрпақсыз отбасы мәселелері; - нейроэндокринді синдром; - гениталды туберкулез; - жыныс жолдарымен берілетін аурулар; - сүт безі қатерлі ісігінің алдын алу.	360
КПМК 12	Балалар аурулары (ЖДП) Айғақты медицина ұстамы бойынша ЖДП жағдайында стационарды - алмастыратын технология мен емдеуге жатқызуға дейінгі кезеңде балаларға көмекті ұйымдастырудың жалпы принциптері: - ДДҰ кеңесі бойынша мерзімінде және шала туған нәрестелердің патологиясы,	360

2 кестенің жалғасы

1	2	3
	нәрестелік кезеңнің патологиясы; - балалардың нерв-психикалық және физикалық дамуын бағалау, күтімді ұйымдастыру, ДДҰ бағдарламасы бойынша ерте жастағы дені сау және сырқат балаларды рационалды тамақтандыру; - ерте жастағы балаларды кезеңді бақылау, иммундық алдын алу; - балалық шақта жиі кездесетін аурулардың негізгі синдромдарына байланысты диагностикалық, емдеу және алдын алу шараларын ұйымдастыру; - балалық шақтағы ауруларды қоса емдеу (БШДИЖ) принциптеріне сәйкес әртүрлі жастағы балаларда кездесетін шұғыл жағдайларды ерте анықтау және алғашқы дәрігерлік көмек көрсету.	
КПМК 13	Психиатрия және наркология (ЖДП) БМСК жағдайында психиатриялық және наркологиялық көмекті ұйымдастыру. Психиатриялық, наркологиялық патологияларды дер кезінде анықтап және шұғыл көмекті көрсету үшін арнаулы білім мен практикалық дағдыларды тереңдету, сырқаттарды арнаулы мамандарға бағыттау. Айғақты медицина тұрғысында мынадай нозологиялар бойынша амбулаториялық жағдайда психиатриялық және наркологиялық сырқаттарды емдеу тәсілдері: депрессия, шизофрения, невроздар, неврастения, әртүрлі соматикалық аурулардағы психоздар, психопатиялар, сексопатологиялық бұзылыстар, алкоголизм, нашакорлық, уытқұмарлық, геронтологиялық аспектілерге байланысты психикалық бұзылыстар. Оңалту және қайта бейімдеу. Сараптама.	180

2 кестенің жалғасы

1	2	3
КПМК 14	Неврология (ЖДП) Неврологиялық патологияларды дер кезінде анықтап және шұғыл көмекті көрсету үшін арнаулы білім мен практикалық дағдыларды тереңдету, сырқаттарды арнаулы мамандарға бағыттау. Айғақты медицина ұстамында мынадай нозологиялар бойынша амбулаториялық жағдайда неврологиялық аурулармен сырқаттарды емдеу тәсілдері: ми қанайналымының жіті бұзылыстары, дисциркуляторлы энцефалопатиялары, перифериялық нерв жүйесінің аурулары, миофасциалды синдромдар, бас миы және оның қабығының қабынбалы аурулары, бас миының жарақаттық зақымдалуы. Мамандыққа байланысты нерв жүйесінің дерті: діріл ауруы. Негізгі генетикаға байланысты неврологиялық аурулар.	180
КПМК 15	Фтизиатрия (ЖДП) Тыныс алу ағзалары туберкулезінің диагностикасы, амбулаториялық жағдайда туберкулездің өкпеден тыс негізгі клиникалық белгілерін анықтау. Контингенттерді диспансерлік бақылау, амбулаториялық жағдайда туберкулезге химиотерапия мен химиопрофилактика жүргізу, бекітілген халық арасында санитарлық-ағарту жұмысын жүргізу. Туберкулезге күдік туған кездегі жүргізілетін зерттеу алгоритмі. Туберкулезге қарсы, індетке қарсы шараларды ұйымдастыру. Туберкулездің иммундық және химиялық алдын алу. Туберкулез және АКТҚ жұқпалары. Туберкулез және қант диабеті. Туберкулез және нашақорлық, туберкулез және алкоголизм. Туберкулез, жүктілік және ана болу. Туберкулез клиникасындағы шұғыл жағдайлар.	180

2 кестенің жалғасы

1	2	3
КПМК 16	Жұқпалы аурулар (ЖДП) Жұқпалы аурулар қызметін ұйымдастыру. Мынадай жұқпалы аурулардың этиологиясы, патогенезі, эпидемиологиясы, жіктелімі, диагностикасы және емі: бруцеллез, жіті ішек жұқпасы, АҚТҚ-жұқпасы, сүзек және парасүзек, вирусты гепатиттер, ботулизм, тамшылы жұқпалар, безгек, токсоплазмоз, тілме, оба, тырысқақ, құрт және паразиттік жұқпалар, балалар жұқпалары – ауамен-тамшылы, экзантемалар, менингококкты жұқпа. Диарея және ЖРЖ бойынша ДДҰ-ның балалық шақтағы ауруларды қоса емдеу бағдарламасы. Аса қауіпті жұқпа мен карантин кезінде ЖПД жүргізетін шаралар.	180
КПМК 17	Онкология (ЖДП) ҚР онкологиялық қызметін ұйымдастыру. Онкологиядағы құжаттарды тіркеу. Онкологиялық сырқаттардың клиникалық топтары. Онкологиялық сырқаттарды диспансерлеу принциптері. Ісік алды (облигатты және факультативті обыр ісігі) және ісік үдерісінің этиологиясы, патогенезі, патоморфологиясы, жіктелімі, клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы, емі және алдын алу. Жаңа ісік даму қаупін анықтау, онкологиялық ауруларды ерте анықтаудағы скрининг бағдарламасын ұйымдастыру және жүргізу. Сатылары (I-IV сатылары) мен TNM жүйесі бойынша АҚІ клиникалық жіктелімі. Хирургиялық ем, химия, Кескінді терапия, паллиативті емнен соң және терминалды сырқаттарға (ауырсыну синдромы және обыр кезінде ауырсынуды басатын, депрессивті синдром және оны емдеу әдістері) көрсетілген симптоматикалық көмектен кейінгі сырқатты оңалту.	180

2 кестенің жалғасы

1	2	3
	Онкологиядағы айғақты медицина. Онкологиядағы деонтология.	
КПТК	Таңдау бойынша компонент	360
МҚА	Мемлекеттік қорытынды аттестация Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан	144
	Қорытынды	3384

3 кесте «Гигиена және эпидемиология» дайындауға бағытталған пәндер мазмұны (ГЭ)

Пәндер циклдері	Пәндер мен оның негізгі бөлімдерінің атаулары	Сағаттар көлемі
1	2	3
КП	Кәсіптендіру пәндері	3240
КПМК	Міндетті компонент	2880
КПМК 18	Жалпы гигиена (ГЭ) Санитарлық-гигиеналық зерттеулер техникасы. Қоршаған орта факторлары және оның халық денсаулығына әсері, қолайсыз факторлардың алдын алу. Ауалы ортаның гигиенасы. Сумен камтамасыз етудің негізі, ауыз судың сапасын қалыптастыру және оның сапасын жақсарту әдістері. Топырақ гигиенасы. Елді-мекен, тұрғын үй, емдеу-алдын алу мекемелердің жоспарлануына қойылатын гигиеналық талаптар.	180
КПМК 19	Денсаулық сақтау саласын ұйымдастыру (ГЭ) Денсаулық сақтау саласының басқару жүйесі мен атқаратын қызметінің негізі. Медицина және денсаулық саласындағы маркетинг және менеджмент. Басқару теориясы, жалпы негіздер, жүйе, ұйымдастыру туралы түсініктер менеджмент негізі болып табылады. Денсаулықты жүйелі түсіну және бағалау. Денсаулық сақтау саласындағы маркетинг дамуының алдыңғы себептері. Маркетинг туралы түсінік. Маркетинг тұжырымдамалары. Қажеттілік, мұқтаждық,	360

3 кестенің жалғасы

1	2	3
	сұраныс, тауар, айырбастау, келісім және нарық туралы түсініктер. Денсаулық сақтау саласындағы менеджерлер. Басқару шешімдерін қабылдау. Ұжым басшысының атқаратын қызмет құрылымы мен іс-әрекеті. Бизнес-жоспар, негізгі ережелері мен мазмұны. Бизнес-жоспарды құрастыру. Басқару функциясы. Стратегиялық жоспарлау келешекті болжау және бағдарлау.	
КПМК 20	Коммуналдық гигиена (ГЭ) Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласының даму келешегі мен халық денсаулығы жағдайының ғылыми мәселелері. Ауыз сумен қамтамасыз етудің негізгі принциптері, сумен қамтамасыз ететін көздердің сипаты. Ауыз суды өңдеудің жаңа тәсілдері және сапасына қойылатын талаптар. Ластанған су көздері, оның салыстырмалы сипаты, су тұтынушылар категориясы, ластанған су көздерінің халықтың өмір сүру тіршілігіне әсері, тазарту үдерістері, ағып келіп қосылатын сулар түрлері, оларды тазарту түрлері. Топырақтың ластану көздері. Топырақтағы химиялық заттардың гигиеналық деңгейін анықтайтын әдістер. Топырақты қорғау бойынша атқарылатын іс-шаралар, елді мекендерді тазартудың жаңа тәсілдері. Атмосфералық ауаның ластану көздері. Атмосфералық ластану деңгейін анықтайтын гигиеналық принциптер. Атмосфералық ауаны қорғайтын шаралар. Қоғамдық мекемелер мен тұрғын үйлердің гигиенасы: жарықтандыру, жылу, вентиляция, микроклимат, құрылыс материалдары. Қоғамдық мекемелер мен тұрғын үйлердің жобаларына сараптама жасау. ЕАМ гигиенасы. Елді мекенді жоспарлау гигиенасы: аудандық жоспарлау негізі,	360

3 кестенің жалғасы

1	2	3
	қазіргі жағдайда қала жабдыкталуы мен жоспарлануы, елді мекендерді қызметіне байланысты аймақтарға бөлу, сыртқы ортаның физикалық факторларын нормалаудың гигиеналық негізі (инсоляция, шу, діріл, ЭМП).	
КПМК 21	Еңбек гигиенасы (ГЭ) Еңбек физиологиясы. Жұмысқа қабілеттілік пен шаршағыштықты зерттейтін физиологиялық және психологиялық зерттеу әдістерін меңгеру, еңбек тәртібінің организмге әсері, еңбек ауыртпалығы мен шиеленісті бағалау. Өндірістік ортаның физикалық факторларын зерттеу әдістерін игеру және оның организмге әсерін гигиеналық бағалау. Өндірістік жарықтандырудың физикалық факторларын зерттеу әдістерін игеру және гигиеналық бағалау. Өнеркәсіп мекемесі жұмысшыларына медициналық-санитарлық қызмет көрсету. Жеке қорғау іс-шаралар түрлері және оның тиімділігін бағалайтын тәсілдермен танысу. Өнеркәсіпте санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу әдістерін игеру. Еңбек гигиенасы мен қорғау саласындағы негізгі заңдарды білу және практикада қолдану. Практикада ескертпелі санитарлық қадағалауды игеру. Еңбек гигиенасы. Дербес компьютер және дисплеймен жұмыс істеу гигиенасы. Ересек адамдардың еңбек гигиенасы. Өнеркәсіптік мекеменің негізгі салаларымен танысу (технологиялық үдерістердің негізгі кезеңдері мен өндірістегі еңбек жағдайын оқып тану). Көмір және кең өндіріп шығаратын өнеркәсіптер. Қара металлургия. Түсті металлургия. Машина құрастыратын өнеркәсіп. Жеңіл өнеркәсіп. Ауыл шаруашылығы (мал және өсімдік шаруашылығы).	360

3 кестенің жалғасы

1	2	3
КПМК 22	Эпидемиология (ГЭ) Жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың эпидемиологиясы. Эпидемиологиялық зерттеулердің негізгі әдістемелік принциптері. Денсаулыққа байланысты аурулар мен мәселелердің халықаралық статистикалық жіктемесі. Эпидемиологиялық үдерісті оқып тану. Жұқпалы аурулардың алдын алудың негізгі принциптері. Эпидемиологиялық диагностика мен жеке эпидемиология, індетке қарсы шараларды ұйымдастыру. Эпидемиологиялық қадағалаудың негізгі бағыттары. Эпидемиологиялық саралау. Көпжылдық, жылдық сырқаттануға ретроспективті эпидемиологиялық саралауды жүргізу, эпидемиологиялық белгілеріне байланысты сырқаттану. Төтенше эпидемиологиялық саралау. Эпидемиологиялық қадағалау жүйесінде зертханалық жұмыстарды ұйымдастыру. Жұқпалы емес аурулардың эпидемиологиясы. Жұқпалы емес ауруларды анықтайтын факторлардың медициналық-экологиялық жиынтығы. Жұқпалы емес аурулар эпидемиологиясындағы себепкер факторлар түрі. Сырқаттану деңгейін төмендетуге бағытталған алдын алу шаралар кешенін құру. Алдын алу шараларының тиімділігін бағалау. Клиникалық эпидемиология айғақты медицина негізі.	720
КПМК 23	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы (ГЭ) Балалар мен жасөспірімдер денсаулығы. Физикалық даму денсаулық көрсеткіші. Балалар мен жасөспірімдердің білім алу гигиенасы. Қимыл-қозғалыс белсенділігі және балалар мен жасөспірімдердің дене тәрбиесі гигиенасы. Еңбек тәрбиесі, білім алу, мамандықты игеру гигиенасы. Балалар мен жасөспірімдердің тамақтану гигиенасы. Балалардың даму ортасы, тәрбиесі, білім алу	360

3 кестенің жалғасы

1	2	3
	гигиенасы. Балалар мен жасөспірімдерде салауатты өмір салтын қалыптастыру негізі. Гигиеналық тәрбие және үйрену. Балалар мен жасөспірімдерді медициналық және санитарлық-эпидемиологиялық қызметпен қамтамасыз ету.	
КПМК 24	Тағам гигиенасы (ГЭ) Тағамның ғылыми мәселелері және оның халық денсаулығы мен еңбек қабілетіне байланыстылығы. Қазақстан Республикасындағы тағамның ұлттық стратегиясы. Тағам физиологиясы мен биохимиясының гигиеналық негізі. Халықтың әртүрлі жас шамасы және мамандық бойынша ұтымды тамақтану негізі. Тағамның азықтық және биологиялық құндылығы, оның санитарлық-эпидемиологиялық маңызы. Тағам және тағамнан уланудың санитарлық-эпидемиологиялық маңызы. Тағам гигиенасына мемлекеттік санитарлық қадағалау. Емдеу-алдын алу және емдік-емдәмдік тағам. Қоғамдық тамақты ұйымдастырудың гигиеналық принциптері. Тағам нысандарындағы тағам өнеркәсіптерінің технологиялық үдерісі мен жұмысшылар еңбек жағдайының гигиенасы. Тағамның гигиеналық сараптамасы мен санитарлық қорғау принциптері. Тағам гигиенасына ескертпелі және күнделікті санитарлық қадағалау. Азық-түлікті стандарттау және сертификаттау.	360
КПМК 25	Жұқпалы аурулар (ГЭ) Жұқпа туралы түсінік, жіктемесі. Жалпы принциптері. Жұқпаның алдын алу. Ішек жұқпалары және инвазиялары. Тағамдық уытты жұқпа. Вирусты гастроэнтериттер. Вирусты гепатиттер. Иерсиниоздар. Бруцеллез. Лептоспироз. Токсоплазмоз. Ауалы-тамшылы жұқпа. Тұмау және басқа ЖРВЖ. Менингококкты жұқпа. Мононуклеоз.	180

3 кестенің жалғасы

1	2	3
	Қарапайым шешек. Орнитоз. Легионеллез. Қан жұқпалары: АҚТҚ-жұқпа, оба, туляремия. Тері жабын жұқпалары. Азия, Африка, Океания елдерінде маңызды аурулардың географиялық таралуы. Тропикалық мемлекеттерде дәрігер жұмысының ерекшелігі. Гельминтоздар, трематодоздар, цестоздар, тропикалық нематоздар, лейшманиоздар, трипаносомоздар. Алапес.	
КІТК	Таңдау бойынша компонент	360
МҚА	Мемлекеттік қорытынды аттестаттау	144
	Қорытынды	3384

4 кесте «Ішкі аурулар» дайындауға бағытталған пәндер мазмұны (ІА)

Пәндер циклдері	Пән және оның негізгі бөлімдерінің атаулары	Сағаттар саны
1	2	3
КП	Кәсіптендіру пәндері	3240
КПМК	Міндетті компонент	2880
КПМК 26	Ішкі аурулар Келесі бөлімдерде анықтауға қиын типтік және сирек кездесетін аурулардың этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы, емі және алдын алу: кардиология, ревматология, пульмонология, гастроэнтерология, нефрология, клиникалық иммунологиямен аллергология, эндокринология, гематология, барлық бөлімдерде онкологиялық аурулар проблемалары қамтылған. Жасөспірімдерді, жүкті әйелдер мен қарттарды емдеу ерекшеліктері. Госпиталды кезеңде шұғыл жағдайдағы дәрігер тәсілі – диагноз қою, реанимациялық шаралар жүргізу, негізгі аурулардың асқинуларының алдын алу. Сырқаттың еңбекке жарамдылығына сараптама жүргізу.	1080

4 кестенің жалғасы

1	2	3
КПМК 27	Клиникалық зертханалық диагностика (IA) Клиникалық зертханалық диагностика. Жалпы клиникалық зерттеулердің клиникалық-диагностикалық маңыздылығы: қан, гемостаз, ҚСР, электролитті баланс, белок, көмірсу, липидтер алмасуының метаболиттері. Қақырықты, нәжісті, қуыстарда жиналған сұйықтықтарды, жұлын сұйықтығы, асқазан және ұлтабар құрамының жалпы клиникалық зертханалық зерттеулері.	360
КПМК 28	Психиатрия және наркология (IA) Соматикалық бұзылыстармен жүретін негізгі синдромдар: жасырын депрессия, истериялық конверсия, сал аурулары, афония, астазия-абазия, жұтыну бұзылыстары, енгігу, құсу, ипохондрия, дисформация, астеникалық синдром. Аталған синдромдардың диагностикалық маңыздылығы. Психиатриядағы айғақты медицина. Интоксикация кезіндегі психикалық бұзылыстар, жалпы көрінісі. Маңызды өнеркәсіптік улар (ауыр металлдар, мышьяк, фосфорорганикалық қосылыстар, органикалық ерітінділер, көмір қышқылы), жіті және созылмалы интоксикацияның клиникалық көріністері, ерте байқалуы. Психикалық бұзылыстарды шақыратын медициналық заттар. Психикалық бұзылыстардың тамырлы генезі. Жалпы сипаты, таралуы, нозологиялық түрлері: атеросклероз, гипертониялық ауру, гипотония және т.б. Клиникалық көрінісі: невроз- және психоз тәрізді бұзылыстар, деменцияның әртүрлі нұсқалары. Басқа да органикалық және эндогенді психикалық аурулармен салыстырмалы диагностикасы. Психобелсенді заттарды артық мөлшерде қабылдау кезіндегі бұзылыстар. Тәуелділіктің этиологиясы мен патогенезі. Алкоголизм. Коморбидті соматикалық патология.	180

4 кестенің жалғасы

1	2	3
	Металкоғолды психоздар. Нашакорлық және токсикомания. Таралуы. Медициналық-әлеуметтік зардаптары. Ургентті жағдай. Шұғыл көмек.	
КПМК 29	Фтизиатрия (ІА) Туберкулездің таралуы. Туберкулездің этиологиясы мен патогенезі. Патоморфология. Туберкулезге күдік туған кездегі зерттеу алгоритмі. Тыныс алу органдарының екінші туберкулезінің клиникалық түрі. Өкпеден тыс туберкулез. Жүкті әйелдерде туберкулез ағымының ерекшеліктері. Асқынулары. Туберкулезбен ауыратын сырқатты емдеудің жалпы принциптері мен жаңа әдістері. DOTS – туберкулез бақылаудың жаңа стратегиясы. DOTS – хаттамасына сәйкес туберкулез химиотерапиясы. Алдын алу. Туберкулезге қарсы күресті ұйымдастыру.	180
КПМК 30	Жұқпалы аурулар (ІА) Топтар бойынша жұқпалы аурулардың этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы, емдеу тәсілдері мен принциптері: ішек жұқпалары, аэрогенді жұқпалар, парентералды жұқпалар, АҚТҚ-жұқпасы, тері жабыны жұқпалары, аса қатерлі және шектеу қойылатын жұқпалар. Жұқпалы аурулардағы айғақты медицина.	180
КПМК 31	Клиникалық фармакология (ІА) Клиникалық фармакология мен фармакодинамиканың жалпы мәселелері: клиникалық фармакодинамика, клиникалық фармакокинетика, фармакогенетика, фармакоэпидемиология, фармакоэкономика, формулярлы жүйе, рационалды фармакотерапия негізі, клиникалық фармакологияның этикалық және әлеуметтік аспектілері, айғақты медицина. Ішкі ағзалар аурулары кезіндегі клиникалық фармакология мен фармакотерапияның жеке	360

4 кестенің жалғасы

1	2	3
	мәселелері. Нақты сырқат дертінің ауыр жағдайын, қосалқы патологиясын, жасын, жынысын ескере отырып, дәрілік заттарды дұрыс таңдап тағайындауға үйрету.	
КПМК 32	Неврология (ІА) Тамыр ауруларының клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы, шұғыл көмек көрсету: ми қан айналым бұзылыстары, церебралды гипертониялық криз, субоорохноидты қан құйылулар, геморрагиялық, ишемиялық инсульт, магистралды тамырлардың бітелу синдромы, созылмалы тамырлыми жеткіліксіздігі. Бас миы мен жұлынның тамырлы патологиясын оңалту, алдын алу. Өртүрлі жас шамасындағы невроз және психоз тәрізді жағдайлар, терапиялық көмек тәсілдері. Ішкі ағзалар аурулары кезіндегі нерв жүйесінің өзгерістері. Нерв жүйесінің ісіктері. Неврологиядағы айғақты медицина.	180
КПМК 33	Реанимация мен қарқынды терапия (ІА) Реанимациялық және қарқынды терапия бөлімшесінің ұйымдасуы мен жұмысы. Жүрек-өкпе-ми реанимациясы. Инфузионды ем, парентералды тамақтандыру. Гемотрансфузия. Гемодинамика бұзылыстары. Ішкі аурулар клиникалық көрінісіндегі шұғыл жағдайларды көрсетілетін қарқынды терапия мен реанимация. Жасөспірімдер, жүкті әйелдер мен қарт адамдарды емдеу ерекшеліктері. Реанимациялық және қарқынды терапиядағы айғақты медицина.	180
КПМК 34	Визуалды диагностика (ІА) Сүйектер мен буындарды кескіндеу (рентген, КТ, УДЗ, МРТ, ядролы медицина). Буынның қабынбалы, метаболитикалық, дегенеративті аурулардың кескінді көрінісі. Өкпені кескінді зерттеу тәсілдері (рентген, КТ, УДЗ, МРТ). Өкпенің ошақты және шашыранды	180

4 кестенің жалғасы

1	2	3
	зақымдалуының кескінді көрінісі. Жүрек және тамыр кескіндері. Туа біткен және жүре пайда болған жүрек кемістіктері, миокард пен перикард ауруларының кескінді көрінісі. Ас қорыту ағзаларының кескіні. Асқазан, ішек, бауыр, билиарлы жүйе, ұйқы безінің кескінді көрінісі. Эндокринді жүйе ағзаларының кескіні (қалқанша безі, бүйрек үсті бездері). Бүйрек пен зәр шығару жолдарының кескіні. Жіті, созылмалы қабынбалы аурулар, нефролитиаздар, поликистоздардағы кескінді көрініс.	
КПТК	Таңдау бойынша компонент	360
МҚА	Мемлекеттік қорытынды аттестация	144
	Қорытынды	3384

5 кесте «Хирургия» дайындауға бағытталған пәндер мазмұны (X)

Пәндер циклдері	Пәндер және оның негізгі бөлімдерінің атаулары	Сағаттар саны
1	2	3
КП	Кәсіптендіру пәндері	3240
КПМК	Міндетті компонент	2880
КПМК 35	Хирургия Стационар жағдайында анықтауға қиын әрдайым, типті және сирек кездесетін хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы, хирургиялық және консервациялық емдерді таңдап алу, операцияға дайындау принциптері, операциядан кейін емдеу және операциялық іс-шараларды орындау техникасы. Жасөспірімдер, жүкті әйелдер мен қарттарды емдеу ерекшеліктері. Зертханалық зерттеу әдістері мәліметтерін саралау. Хирургия саласындағы клиникалық фармакология. Жіті хирургиялық патологияда шұғыл көмек көрсету. Жиі кездесетін урологиялық аурулардың	1080

5 кестенің жалғасы

1	2	3
	этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, салыстырмалы диагностикасы, хирургиялық, консервациялық емін таңдап алу. Шұғыл жағдайда жедел көмек көрсету. Хирургия және урология жағдайындағы айғақты медицина. Хирургиялық аурулардағы клиникалық фармакология мен фармакотерапияның жеке мәселелері. Нақты сырқаттың ауыр жағдайын, қосалқы патологиясын, жасын, жынысын ескере отырып, дәрілік заттарды дұрыс таңдап тағайындауға үйрету.	
КПМК 36	Анестезиология мен реанимация (Х) Анестезиология, реанимациялық және қарқынды терапия бөлімшесінің ұйымдасуы мен жұмысы. Анестезиология мен реанимациядағы айғақты медицина. Наркозға сырқатты дайындау. Премедикация, мақсаты және құралдары. Анестетик түрлері. Анестезияның жергілікті әдістері. Анестезияның қиыстырылған және үйлестірілген түрлері. Ерте жасалған операциядан кейінгі кезең ерекшеліктері. Инфузиялы терапия, парентералды тамақтандыру. Гемотрансфузия. Жіті тыныс алу жетіспеушілігі, жіті жүрек-қан тамыр жетіспеушілігі, діріл, гипертермиялық синдром кезінде көрсетілетін реанимациялық шаралар мен қарқынды терапия. Емдік наркоз. Шок. Шок, перитонит, септикалық асқынулар кезінде көрсетілетін реанимациялық шаралар мен қарқынды терапия. Хирургияның эфферентті әдістері. Жасөспірімдерді, жүкті әйелдер мен қарт адамдарды емдеу ерекшеліктері.	360
КПМК 37	Балалар хирургиясы (Х) Балалардағы хирургиялық аурулар мен даму кемістіктерінің семиотикасы, диагностикасы: шұғыл хирургия, іріңді-қабынбалы аурулар, ағзалар мен жүйелердің даму кемістіктері, нәрестелер хирургиясы, жоспарлы хирургия, урология, травматология. Онкология. Салыстыр-	360

5 кестенің жалғасы

1	2	3
	малы диагноздың синдромды принциптері, операциялық іс-шара көрсету, хирургиялық тәсіл, операция алдындағы, одан кейінгі кезеңдерді жүргізу, мүмкін асқынулары және оны алдын алу шаралары. Балалар хирургиясындағы айғақты медицина. Балалар хирургиясындағы деонтология.	
КПМК 38	Клиникалық анатомия және операциялық хирургия (X) Клиникалық анатомияны оқып тану әдістері. Клиникалық анатомияның негізгі түсінігі. Дененің жеке бөліктерінің клиникалық анатомиясы: қол-аяқ, бас, мойын, кеуде қуысы, плевра, өкпе, жүрек, өңеш, іш қуысы. Операциялық шаралардың негізгі принциптері. Хирургиялық операцияның түрлері: радикалды, паллиативті, диагностикалық. Хирургиялық құрал-жабдықтар, балалар хирургиясындағы ерекшелігі. Тіндерді қабыстыру және ажырату ережелері мен әдістері. Ультрадыбыс, лазер, желімдеуші затын қолдану. Микрохирургия. Тігу материалдары. Механикалық тігу. Тігу түрлері. Жергілікті жансыздандыру тәсілдері. Қан кетуді тоқтататын әдістер. Жараны алғаш тазарту принциптері.	360
КПМК 39	Травматология және ортопедия (X) Халыққа травматологиялық көмекті ұйымдас-тыру. Жарақаты бар сырқатты зерттеп қарау ерекшеліктері. Сынықтың нақты және мүмкін белгілері. Магистралды тамырлар мен нервтердің зақымдалу белгілері. Көлікпен иммобилизация-лау. Сынықтарға рентгендиагностика жүргізу, сүйектер жетілуінің клиникалық-рентгенология-лық белгілері. Қаңқаны керіп қою. Остеосинтез әдістері. Иық аймағының, аяқтардың, кеуде қуысының, омыртқалардың, жамбастың зақымдалулары. Сынықтардың хирургиялық емі. Саусақ жарақатын емдекте қолданылатын микрохирургиялық әдістер. Күрделі жарақат.	360

5 кестенің жалғасы

1	2	3
	Сүйектер мен буындардың дегенерациялық-дистрофиялық және қабынбалы аурулары. Консервациялық ем, операциялық ем көрсету. Туа біткен, жүре пайда болған аурулар, қаңқаның тартылу және салдану деформациясы. Сүйек пен буындардың қатерсіз және қатерлі ісіктері. Жиі кездесетін ортопедиялық аурулар, жарақаттары бар сырқаттардың алдын алу әдістері, оналту.	
КПМК 40	Офтальмология (X) Көру қызметі, жас динамикасы. Физиологиялық оптика, рефракция, аккомодация және оның жас ерекшелігі. Көру ағзасын зерттеу әдістері. Кеңінен тараған көз ауруларын ерте диагностикалау: қабақ, жас ағзасы, конъюнктивит, қасаң қабаты, тамырлы қабық, көз торы, көру нерві, хрусталик, көз қозғалтқыш аппараты, глаукома патологиясы. Консервациялық және хирургиялық емдеу әдістері. Алдын алу. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Көз және оның туынды аппаратының зақымдалулары. Көз жарақатын анықтау әдістері, дәрігерлік көмек көрсету түрлері. Нәтижесі. Асқынуларды емдеу. Алдын алу. Офтальмологиядағы айғақты медицина.	180
	Оториноларингология (X) Есту және вестибулярлы талдағыштар. ЛОР-ағзаларды эндоскопиялық зерттеу әдістері. Сыртқы және ортаңғы құлақ аурулары. Ортаңғы құлақтың созылмалы аурулары. Мұрын және оның туынды қуыстарының аурулары. Көмей, жұтқыншақ аурулары. Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақтың ісіктері мен жұқпалы гранулемалары. ЛОР-ағзаларындағы бөгде зат пен жарақаттарда көрсетілетін шұғыл көмек.	180
КПМК 41	Маммология мен онкология (X) ҚР онкологиялық қызметін ұйымдастыру. Онкологиялық диспансер, мақсаты, қызметі. Онкологиядағы есепке алу құжаттары. Онкологиялық сырқаттардың клиникалық	180

5 кестенің жалғасы

1	2	3
	топтары. Онкология саласында диспансерлеу принциптері. Обыр алды ісігі (облигатты және факультативті обыр алды). ҚТІ сатылар (I-IV сатылары) мен TNM жүйесі бойынша клиникалық жіктемесі. Сырқаттану, факультативті және облигатты обыр алды ісігі. TNM жүйесі мен сатылары бойынша гистологиялық және патоморфологиялық жіктемесі, клиникасы, ҚТІ негізгі орналасуына байланысты диагностикалық және емдеу әдістері: Өкпенің, кеуде пердесінің, қалқанша безінің, өңештің, асқазанның, тоқ ішектің, тік ішектің, бауырдың, ұйқы безінің, сүйектің, жұмсақ тіннің, терінің обыр ісіктері, меланомалар, лимфогранулематоз. Сүт безінің обыр алды дерті мен обыр ісігі. Сырқаттану, қауіп факторлары. Жіктемесі. Клиникасы. Диагностикалық, кешенді және үйлестірілген емдеу әдістері. ҚТІ асқынған түрлерінде сырқаттарға паллиативті және симптоматикалық көмек көрсету.	
КПМК 42	Хирургиядағы визуалды диагностика Кеуде қуысы ағзалар хирургиялық ауруларының кескінді көрінісі (рентген, КТ, УДЗ, МРТ), балалардағы ерекшеліктері. Іш қуысы ағзаларының, бүйрек, зәр шығару жолдарының хирургиялық ауруларының кескінді көрінісі, балалардағы ерекшеліктері. Жіті урологиялық аурулардың кескінді көрінісі, балалардағы ерекшеліктері. Сүйек, буын жарақаттарының кескінді көрінісі, балалардағы, ересектердегі, қарттардағы ерекшеліктері.	180
КПТК	Таңдау бойынша компонент	360
МҚА	Мемлекеттік қорытынды аттестация	144
	Қорытынды	3384

6 кесте «Педиатрия» дайындауға бағытталған пәндер мазмұны (II)

Пәндер циклдері	Пән және оның негізгі бөлімдерінің атаулары	Сағаттар саны
1	2	3
КП	Кәсіптендіру пәндері	3240
КПМК	Міндетті компонент	2880
КПМК 43	Балалар аурулары Қазақстан Республикасындағы балаларға емдеу-алдын алу көмегін ұйымдастыру. Перинаталды сәби және бала өлімі. Айғақты медицина ұстамындағы мынадай бөлімдер бойынша балалық шақ ауруларының диагностикалық алгоритмі, жіктемесі, емдеу хаттамалары мен тәсілдері, салыстырмалы диагностикалау, оңалту, алдын алу: неонатология, ерте (ДДҰ ұсынымына сәйкес сәйкес) және ересек жастағы балалар аурулары (пульмонология, кардиоревматология, эндокринология, гастроэнтерология, нефрология, клиникалық иммунология және аллергология, генетикалық және метаболитикалық аурулары). Педиатриядағы функциялы және клиникалық зертханалық диагностика. Қанның жалпы клиникалық анализі, жас ерекшелігі, клиникалық-диагностикалық ерекшелігі. Гемостаз, ҚСР, электролитті баланс, белок, көмірсу, май алмасу метаболиттерін зерттеудің клиникалық диагностикалық маңызы. Қақырықты, нәжісті, қуыстарда жиналған сұйықтықтарды, жұлын сұйықтығы, асқазан және ұлтабар құрамының жалпы клиникалық зертханалық зерттеулері.	1260
КПМК 44	Фтизиатрия (II) Қазақстан Республикасында балалардан туберкулезді анықтауды ұйымдастыру. Қауіп топтарындағы балалар мен жасөспірімдерден туберкулезді алғашқы жұқтыруды анықтаудағы Манту туберкулинді сынағының маңызы. Алғашқы туберкулездің клиникалық түрі. DOTS – туберкулез бақылаудың жаңа	180

6 кестенің жалғасы

1	2	3
	стратегиясы. DOTS – хаттамасына сәйкес туберкулез химиотерапиясы. Алдын алу. Туберкулезге қарсы күресті ұйымдастыру.	
КПМК 45	Балалар жұқпалы аурулары (II) Балаларда жұқпалы аурулардың диагностикалық алгоритмі, жіктемесі, емдеу хаттамалары мен тәсілдері, салыстырмалы диагностикасы, оңалту, алдын алу. ДДҰ ұсынымына сәйкес сәйкес төтенше және шұғыл жағдайлардағы қарқынды терапия: эксикоз, токсикоз, ми және өкпе ісіктері, жіті бүйрек жетіспеушілігі, ДВС синдромы, ларингоспазм. Балалар жұқпалы ауруларындағы айғақты медицина. Балалар мекемелеріндегі карантиндік іс-шаралар. Катамнезді бақылау және диспансерлеу.	360
КПМК 46	Клиникалық фармакология (II) Клиникалық фармакология мен фармакодинамиканың жалпы мәселелері: клиникалық фармакодинамика, клиникалық фармакокинетика, фармакогенетика, фармакоэпидемиология, фармакоэкономика, формулярлы жүйе, рационалды фармакотерапия негізі, клиникалық фармакологияның этикалық және әлеуметтік аспектілері, айғақты медицина. Дәрінің жанама әсері. Балалық шақтағы ауруларға дәрілік затты тағайындау, мөлшерін таңдап алу, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалаудың клиникалық-фармакологиялық ықпалын негіздеу. Нақты сырқаттың ауыр жағдайын, қосалқы патологиясын, жасын, жынысын ескере отырып, дәрілік заттарды дұрыс таңдап тағайындауға үйрету.	360
КПМК 47	Балалар хирургиясы (II) Нәрестелердегі туа біткен кемістіктерді ерте анықтау, консервациялық және операциялық емдеу. Балалардағы жіті іш, салыстырмалы диагноз. Порталды гипертензия синдромы. Гиршпрунг дерті. Балалардағы ірінді	180

6 кестенің жалғасы

1	2	3
	хирургиялық жұқпалы аурулар: тері, сүйек жүйесі – диагноз, салыстырмалы диагнозы, емдеу тәсілдері. Балалар урологиясы – даму аномалиялары, гидронефроз, рефлюкстер. Балалардағы сынық ерекшеліктері, диагностикасы, емдеу тәсілдері. Балалар онкологиясы. Балалар хирургиясындағы айғақты медицина.	
КПМК 48	Реанимация және қарқынды терапия ДДҰ ұсынымына сәйкес сәйкес нәрестелер мен әртүрлі жастағы балаларға арналған реанимациялық және қарқынды терапия бөлімшесінің ұйымдасуы мен жұмысы. Балалар реанимациясы және қарқынды терапиясындағы айғақты медицина. Жүрек-өкпе-ми реанимациясы. Инфузионды ем, парентералды тамақтандыру. Гемотрансфузия. Гемодинамика бұзылыстары. Педиатриядағы шұғыл жағдайларда көрсетілетін қарқынды терапия мен реанимация. Нәрестелердегі ерекшеліктер.	180
КПМК 49	Визуалды диагностика (II) Балаларда кескінді диагностика ерекшеліктері. Туа біткен жарақаттар мен ОНЖ интранаталды зақымдалуында балаларға қолданылатын кескінді диагностика тәсілдері. Балалардағы кескінді диагностика: жүрек пен қан тамырлардың, тыныс алу ағзалары, ас қорыту ағзалары, бүйрек, зәр шығару жолдары, эндокринді жүйе. Даму кемістіктері мен аурулардың кескінді көрінісі. Балалардағы жіті, созылмалы қабынбалы аурулардың, нефролитиаздың, поликистоздың кескінді көрінісінің ерекшелігі. Тірек-қимыл аппаратын кескіндеу. Жамбас-сан буыны дисплазиясын, буындағы қабынбалы дертті анықтаудағы кескінді әдістердің маңызы.	180
КПМК 50	Балалар неврологиясы (II) Балалар неврологиясындағы зерттеулердің негізгі әдістері, топикалық диагностикасы. Нерв жүйесінің пренаталды және перинаталды	180

6 кестенің жалғасы

1	2	3
	зақымдалулары. БЦС және ең төменгі ми дисфункциясы. Гидроцефалия. Микроцефалия. Невроздар мен невроз тәрізді жағдай. Эпилепсия. Вегетативті нерв жүйесінің аурулары. Жұқпалы аурулар мен ішкі ағзалар патологиясындағы нерв жүйесінің зақымдалулары. Нерв жүйесінің тұқым қуалайтын аурулары. Балалар неврологиясындағы шұғыл жағдайлар.	
КІТК	Таңдау бойынша компонент	360
МҚА	Мемлекеттік қорытынды аттестация	144
	Қорытынды	3384

7 кесте «Акушерлік және гинекология» дайындауға бағытталған пәндер мазмұны (АГ)

Пәндер циклдері	Пән және оның негізгі бөлімдерінің атаулары	Сағаттар саны
1	2	3
КП	Кәсіптендіру пәндері	3240
КПМК	Міндетті компонент	2880
КПМК 51	Акушерлік және гинекология Ұрық жағдайын зерттейтін әдістер, босануға организмнің дайындығы туралы түсінік. Босану қызметін тіркеу әдістері, ДДҰ ұсынымына сәйкесбосандыруға жетекшілік ету. Гестоздар. Экстрагениталды патология. Ұрықтың жамбаспен келуі, көп ұрықты жүктілік, ұрықтың теріс келу, ана мен ұрық қанының иммунологиялық сәйкессіздігі. Гестациялық мерзімінен ерте немесе кеш босану, жүктілік кезінде қан кету, босану, босанудан кейінгі кезең, босану қызметінің ауытқулары, босану кезіндегі ана мен ұрықтың жарақаттары, босанудан кейінгі іріңді-септикалық аурулар. АҚТК/ЖҚТБ және жүктілік. Туберкулез және жүктілік. Операциялық акушерлік. Гинекологиялық	1260

7 кестенің жалғасы

1	2	3
	ауруы бар сырқатты қараудың, диагностикалаудың, салыстырмалы диагностика жүргізудің жаңа әдістері. Қабынбалы ауруларды, ісіктерді, нейроэндокринді синдромдарды, етеккір қызметінің бұзылуын емдеудің консервациялық және операциялық әдістері. Жыныс ағзаларының даму кемістіктері. Гинекологиядағы шұғыл көмек. ДДҰ ұсынымына сәйкес перзентханада нәрестелерге медициналық қызмет пен күтімді ұйымдастыру. Нәрестелердің гипоксиясы мен асфиксиясы. Нәрестелер реанимациясы. Нәрестелер жағдайын бағалау. Перинаталдық сырқаттану мен өлім-жітім. Мерзімінде және шала туған нәрестелердің бейімделу кезеңінің физиологиясы және ерекшеліктері. ДДҰ ұсынымына сәйкес нәрестелік кезеңдегі ауруларды анықтаудың жаңа критерийлері мен емдеу хаттамалары. Зертханалық диагностикалық әдістер мәліметтерін саралау. Акушерлік және гинекологиядағы клиникалық фармакология.	
КПМК 52	Анестезиология мен реанимация (АГ) Анестезиология, реанимациялық және қарқынды терапия бөлімшесінің ұйымдасуы мен жұмысы. Анестезиология мен реанимациядағы айғақты медицина. Наркозға сырқатты дайындау. Медикация алды, мақсаты және құралдары. Анестетик түрлері. Акушерлік практикадағы емдік наркоз. Жүкті әйелдерге қолданылатын анестезиологиялық қосымшалардың ерекшелігі. «Кесар тілігі» операциясын анестезиологиялық қамтамасыз ету. Ерте операциядан кейінгі кезеңнің ерекшеліктері. Инфузиялы терапия, парентералды тамақтандыру. Гемотрансфузия. Акушерлік - гинекологиялық практикадағы шұғыл жағдайларға көрсетілетін қарқынды ем мен реанимация.	360

7 кестенің жалғасы

1	2	3
КПМК 53	Клиникалық анатомия және операциялық хирургия (АГ) Клиникалық анатомияны зерттеп тану әдістері. Кіші жамбас қуысында орналасқан ағзалардың клиникалық анатомиясы. Операциялық емшаралардың негізгі принциптері. Хирургиялық операциялар, түрлері (радикалды, паллиативті, диагностикалық). Хирургиялық құралдар. Тіндерді ажырату мен қабыстырудың тәсілдері мен ережелері. Ультрадыбыс, лазер, желімдеуші затын қолдану. Тігу материалдары. Механикалық тігу. Тігу түрлері. Жергілікті жансыздандыру тәсілдері. Қан кетуді тоқтататын әдістер.	360
КПМК 54	Клиникалық фармакология (АГ) Клиникалық фармакология мен фармакодинамиканың жалпы мәселелері: клиникалық фармакодинамика, клиникалық фармакокинетика, фармакогенетика, фармакоэпидемиология, фармакоэкономика, формулярлы жүйе, рационалды фармакотерапия негізі, клиникалық фармакологияның этикалық және әлеуметтік аспектілері, айғақты медицина. Дәрілік заттардың жанама әсері. Акушерлік-гинекологиялық практикада дәрілік затты тағайындау, мөлшерін тандап алу, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалаудың клиникалық-фармакологиялық ықпалын негіздеу. Нақты сырқаттың ауыр жағдайын, қосалқы патологиясын, жасын, жынысын ескере отырып, дәрілік заттарды дұрыс тандап тағайындауға үйрету.	180
КПМК 55	Онкология маммологиямен (АГ) ҚР онкологиялық қызметін ұйымдастыру. Онкологиядағы есепке алу құжаттары. Онкологиялық сырқаттардың клиникалық топтары. Онкология саласында диспансерлеу принциптері. Обыр алды ісігі (облигатты	180

7 кестенің жалғасы

1	2	3
	және факультативті обыр алды). ҚТІ сатылар (I-IV сатылары) мен TNM жүйесі бойынша клиникалық жіктемесі. Сырқаттану, факультативті және облигатты обыр алды ісігі. TNM жүйесі мен сатылары бойынша гистологиялық және патоморфологиялық жіктемесі, клиникасы, ҚТІ негізгі орналасуына байланысты диагностикалық және емдеу әдістері: дене мен жатыр мойыны, аналық бездердің, сыртқы жыныс ағзаларының обыр ісігі, трофобластикалық аурулар. Сүт безінің обыр алды ауруы мен обыр ісігі. Сырқаттану, қауіп факторлары. Жіктемесі. Клиникасы. Диагностикалық, кешенді және үйлестірілген емдеу әдістері. ҚТІ асқынған түрлерінде сырқаттарға паллиативті және симптоматикалық көмек көрсету. Маммологиясы бар онкология жағдайындағы айғақты медицина.	
КПМК 56	Визуалды диагностика (АГ) Жүкті әйелдердегі экстрагениталды патологияларды анықтаудағы кескінді әдістердің маңызы. Жыныс ағзаларының даму кемістіктері мен аномалиялары. Жатыр мен аналық бездердің қабынбалы аурулары. Жыныс ағзаларының қатерсіз және қатерлі ісіктері. Акушерлікте қолданылатын кескінді зерттеу әдістері (УДЗ, МРТ). Жүктіліктің әртүрлі кезеңінде ұрықтың даму жағдайын бағалайтын кескінді диагностика. Қалыпты және патологиялық ағымдағы жүктіліктің кескінді диагностикасы.	180
КПМК 57	Балалар гинекологиясы (АГ) Қазақстан Республикасында балаларға гинекологиялық көмекті ұйымдастыру. Жас шамасына байланысты қыз балалардағы жыныс ағзалары қалыптасуының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. Жыныстық жетілу кезеңдері мен етеккір	180

7 кестенің жалғасы

1	2	3
	циклының физиологиясы. Өзіне тән емес және өзіне тән этиологиялы жыныс ағзаларының қабынбалы аурулары. Қыздардың жыныс ағзаларының ісіктері. Қыздардың жыныс ағзаларының даму аномалиялары. Балалар гинекологиясындағы «жіті іш». Қыздардың жыныс ағзаларының жарақаттары. Жасөспірім шақтағы жүктілік ағымы мен босану ерекшеліктері. Қыз балалар гигиенасы, жыныстық тәрбие, контрацепция. Балалар гинекологиясындағы айғақты медицина.	
КПМК 58	Венерология (АГ) Жыныс жолдарымен берілетін аурулардың – этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникасы, диагностикалау, емдеу, алдын алу. Венерологиялық аурулары бар сырқаттарды зерттеу әдістері. Мerez – этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникалық көріністері; дерт кезеңдері: алғашқы, екінші, үшінші. Диагностикалау, емдеу, алдын алу. Соз - этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникасы, диагностикалау, емдеу, алдын алу. Венерологиядағы айғақты медицина.	180
КПТК	Тандау бойынша компонент	360
МҚА	Мемлекеттік қорытынды аттестация	144
	Қорытынды	3384

10 051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша бітірушілерді даярлайтын білім беру ортасына қойылатын талаптар

10.1 Оқу үдерісін ұйымдастыру, оқу жылының құрылымын анықтауды жоғарғы оқу орны (бұдан әрі - ЖОО) өзі шешеді.

ЖОО академиялық еркіндік шеңберінде оқу жылын академиялық кезеңдерге бөледі (семестр - 18 апта, триместр – 12 апта, ықшам семестр - 9 апта) және өзінің қалауы бойынша оқу үдерісін ұйымдастырудың блоктік-модульді жүйесін енгізеді. Академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минутты құрайды.

Секцияларда дене шынықтыру дайындығы факультатив сабақ түрінде өткізіледі.

Әскери даярлық Әскери даярлық 450 сағат көлемінде «Мемлекеттік органдардың азаматтарды әскери қызметке дайындауды ұйымдастыру және қамтамасыз ету ережелері» туралы ҚР Үкіметінің 24.05.2006 ж. № 449 қаулысы, 6-тар. сәйкес жүзеге асырылады, 450 сағат.

Оқу үдерісінің барлық оқу, бақылау шаралары, өндірістік практикалар, демалыстар ұзақтығы мен мереке күндері білім беру ұйымының басшысы бекіткен академиялық күнтізбеде көрініс табады.

Оқу шараларында теориялық оқудың барлық кезеңі қамтылуы тиіс, оның ішінде студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстары, практикалық, зертханалық және курстық жұмыстары да ескеріледі.

6 және 7-курс студенттеріне білім беру мынадай алты бағыт бойынша интернатура түрінде ұйымдастырылады: жалпы дәрігерлік практика, гигиена және эпидемиология, ішкі аурулар, хирургия, педиатрия, акушерлік және гинекология. Интернатурада оқу үдерісін ұйымдастыру «Интернатура туралы ережеге» сәйкес жүргізіледі.

Бақылау іс-шаралары ағымдағы бақылауды, аралық аттестаттаудың (сынақ-емтихан сессиясы), 3-курстан кейін мемлекеттік аралық бақылау және мемлекеттік қорытынды аттестаттауды қамтуы тиіс.

Қорытынды мемлекеттік аттестация – мемлекеттік жалпыға білім беру стандартының талаптарына сәйкес жоғары оқу орнын бітіретін бітірушілердің білім деңгейін, икемділіктерін, қабілеттілігі мен жетіктігін анықтайтын бақылау түрі.

Қорытынды аттестаттау 5-курстан кейін екі кезеңмен өткізіледі:

1-кезең – типтік оқу жоспарына сәйкес кәсіптік арнайы пәндер бойынша тұтастырылған тестілі емтихан тапсыру;

2-кезең – жедел жағдайда практикалық икемділіктерін тексеріп, аттестаттау.

5-курстан кейін білім алуды аяқтаған тұлғаға медицина бакалавры академиялық дәрежесімен диплом беріледі.

7-курстан (интернатурадан) кейін қорытынды аттестаттау екі кезеңмен өткізіледі:

1-кезең – типтік оқу жоспарына сәйкес интернатураның барлық пәндері бойынша тұтастырылған тестілі емтихан тапсыру;

2-кезең – таңдап алған мамандық бойынша практикалық икемділіктерін тексеріп, аттестаттау.

Мемлекеттік қорытынды аттестаттауды бекітілген ережелерге сәйкес Мемлекеттік аттестаттау комиссиясы жүргізеді.

10.2 051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша жоғары білім алу үдерісінің аяқталуын анықтайтын негізгі көрсеткіштері.

10.2.1 5 жыл 051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша жоғары білім алу үдерісінің аяқталуын анықтайтын негізгі көрсеткіштер: студенттер теориялық оқудың кем дегенде 8100 академиялық сағат және өндірістік практиканың кем дегенде 468 академиялық сағатты меңгеруі болып табылады. Мұнда студент міндетті компоненттің кемінде 7569 академиялық сағатты, таңдау компонентінің кемінде 531 академиялық сағатты меңгеруі тиіс.

10.2.2 НМБ (5+2) 051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша жоғары білім алу үдерісінің аяқталуына байланысты негізгі көрсеткіштер: студенттер теориялық оқуда 11340 академиялық сағат және өндірістік практикада кем дегенде 468 академиялық сағаттарды игеруі. Сонымен қатар, студенттер міндетті компоненттер бойынша кемінде 10449 академиялық сағат және таңдалған компоненттер бойынша 891 академиялық сағатты игеруге міндетті.

10.3 Дипломдық жұмыс (жоба) ұсынылмайды.

10.4 Бір академиялық мерзімде студенттер 810 академиялық сағатты меңгеруі қажет.

10.5 Сырттай және қашықтан оқыту түрлері ұсынылмайды.

10.6 Оқу үдерісінің ақпараттық қамтамасыз етілуі оқулықтар, ғылыми, ақпараттық қорлар, халықаралық ғылыми-практикалық мәліметтер, электронды кітапхана арқылы іске асырылады.

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша жоғары білім беру бағдарламасы әрбір студенттің кітапхана қорын, пәндер және өндірістік практика бойынша силлабусты, әдістемелік қосымшалар мен аудио-бейне материалдарды, көрнекі құралдарды (муляждар, мүрделер, фантомдар, емделушілерге арналған медициналық планшеттер, арнайы құралдар, медициналық құрал-жабдықтар) еркін пайдаланып, оқып-үйрену арқылы іске асады.

Базалық және кәсіптендіру пәндер циклдары бойынша практикалық, семинар сабақтар, ал жалпы білім беру және базалық пәндер бойынша практикалық, зертханалық сабақтар өткізіледі.

Клиникалық пәндер бойынша білім беру үдерісіне сәйкес клиникалық кешеннің болуы тиіс («Білім туралы» ҚР Заңының 25-бабы). Клиникалық кешендер туралы ережелерді денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

Кітапхана қоры мамандық бойынша оқу қызметінде көрсетілген біліктілік талаптарына сай тағайындалған қажетті оқу-әдістемелік әдебиеттерді қамтуы тиіс.

10.7 Кейіннен студенттердің өз бетінше жұмыс істеуіне акцентті күшейте отырып, әдістемелік сүйемелдеу.

Студенттердің өз бетінше жұмысы нақты пәнді зерделеуге бөлінген академиялық сағаттардың жалпы санының 1/3 құрайды және оқудан тыс

кезде жүзеге асырылады. Оның көлемі мен мазмұны пәннің типтік оқу бағдарламасымен белгіленеді.

10.8 Білім беру процесін қамтамасыз етудің негізі материалдық-техникалық шамасы (параметрі) мынандай технологиялық мүмкіндіктерді кеңейтуге бағытталған:

- сабақ өтетін бөлменің аумақтық нормативін сақтау;
- оқу процесін ұйымдастыруға қойылатын талаптарға сәйкес техникалық оқу құралдарының болуы;
- қазіргі кездегі ақпараттық технологияның талаптарына сай келетін компьютерлік сыныптардың Интернетке және Интранетке қосылуы, ЖОО мен кафедралардың Интернетте өздерінің веб-сайттарының болуы;
- оқу-әдістемелік және зерттеу жұмыстарын көшіріп көбейтетін техникалармен қамтамасыз ету;
- оқу процесінде аудиовизуальды аспаптарды қолдану;
- оқу бөлмелері мен зертханаларды практиканың талабына сәйкес жабдықтау.

10.9 Практиканы қамтамасыз ету: оның құрылымы, практика өтетін негізгі жердің жұмысын ұйымдастыру, нәтижесін қорытындылау.

Оқу, оқу-өндірістік және өндірістік (диплом алдындағы) практикалардың мазмұны, ұйымдастыру жолдары практиканы өтуге арналған типтік бағдарламада көрсетіледі.

Практика өткізілетін жерге денсаулық сақтау жүйесіндегі мекемелер, ұйымдар, өндірістік орындар, оқу орындары мен ғылыми-зерттеу институттары жатады.

Студенттер оқу-әдістемелік бағдарлама, күнделік тәрізді материалдармен (бағдарлама, күнделік және т.б.) қамтамасыз етіледі.

Практиканың ойдағыдай өтілуіне ЖОО немесе кафедра тарапынан әрі практикаға база болып отырған мекеме тарапынан бақылауға алынып, жетекшілік жүргізіледі.

Практиканы өтудің нәтижесі жазбаша түрде есеп беріліп немесе ЖОО комиссиясы алдында жауап беріп қорытындылады.

10.10 Академиялық және қосымша қызметкерлер құрамының сандық және сапалық көрсеткіші.

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша жоғары білім беру бағдарламасын жүзеге асыру үшін денсаулық сақтау саласында ғылыми, ғылыми-әдістемелік және/немесе практикалық қызметпен айналысатын, кәсіптік пәндер бойынша арнайы дайындалған ғылыми-педагогикалық мамандар қамтамасыз етуі тиіс.

Академия қызметкерлерінің бакалвр, магистр, ғылым докторы және/немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежелері болуы керек. Клиникалық кафедраларда практикалық денсаулық сақтау саласынан жоғары және бірінші дәрігерлік біліктілік санаты бар мамандар тартылуы мүмкін.

10.11 Талапкерлердің дайындық деңгейіне және қабылдау, бағалау нормаларына қойылатын талаптар.

Талапкердің білім деңгейі – жалпы орта және кәсіптік орта білім. Талапкердің мемлекеттік үлгідегі жалпы орта немесе кәсіптік орта білімі туралы құжаты болуы тиіс.

Қабылдау рәсімдері Қазақстан Республикасы Жоғары білім беру мекемесінің типтік ережесіне сәйкес бекітіледі.

11. Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын (өзгертуге, түзетуге) әзірлеуге, жаңартуға қойылатын талаптар

11.1 МЖМБС-ға енгізудегі бастамашылық тәртібі.

Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына өзгерістер мен (немесе) толықтырулар енгізу «Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартты енгізу, бекіту және орындалу мерзімі туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 2 қыркүйектегі № 1290 қаулысымен белгіленген талапты сақтай отырып жүзеге асырылады.

11.2 МЖМБС-ты әзірлеу тәртібі

Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган конкурстық негізде медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартын әзірлеуді ұйымдастырады.

11.3 МЖМБС-ны сараптау тәртібі

Медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты жобаларына сараптауды денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган тағайындаған тәуелсіз сарапшылар жүзеге асырады.

11.4 МЖМБС-ның эксперименттік сынақтан өткізу тәртібі

Келесі оқу жылынан бастап барлық (мемлекеттік, жеке меншік) медициналық жоғары білім беру орындары медициналық және фармацевтикалық жоғары білімді маман даярлауды міндетті түрде бекітілген МЖМБС бойынша жүргізеді.

Жаңа технология мен оқыту әдістемелерін енгізу кезінде МЖМБС-қа сәйкес білім беру ұйымдарында эксперименттік сынақтан өткізілуі мүмкін.

11.5 МЖМБС-ты бекіту тәртібі

Медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартын бекіту және орындалу мерзімін денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган анықтайды.

11.6 Жаппай білім үдерісіне енгізу тәртібі

Медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты жоғары кәсіптік білім беретін

жоғары медициналық білім беру (мемлекеттік, жеке меншік) орындарына міндетті түрде енгізіледі.

11.7 МЖМБС-қа өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

11.7.1 Қолданыстағы жалпыға міндетті білім беру стандарттарына өзгерістер мен толықтырулар оларды одан әрі жетілдіру және МЖМБС-ның негізгі ережелеріне сәйкес келтіру мақсатында енгізіледі.

11.7.2 Медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің МЖМБС-қа толықтырулар мен өзгерістер енгізуді жүзеге асырады:

- медициналық және фармацевтикалық жоғары білімді маман даярлайтын білім беру мекемелері;

- Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы орталық атқарушы органы;

- 47 ТК.

11.7.3 Қолданыстағы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарындағы толықтырулар мен өзгерістерге білім беру ұйымдары немесе 47 ТК бастамашылдық білдірген жағдайда, олар ұсыныстар мен ескертулерді ҚР Денсаулық сақтау министрлігіне жібереді.

11.7.4 ҚР Денсаулық сақтау министрлігі бастамашылардан түскен ұсыныстар мен ескертулерді олардың дәйектілігі мен құндылығын қарауға 47 ТК тапсырады.

11.7.5 Қолданыстағы мемлекеттік жалпыға сіндетті білім беру стандарттарына ұсынылған толықтырулар мен өзгерістерге 47 ТК сараптама жүргізеді және оларды мақұлдағаннан кейін шешім қабылдау үшін ҚР Денсаулық сақтау министрлігіне жібереді.

11.7.6 ҚР Денсаулық сақтау министрінің бұйрығымен бекітілген мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарындағы толықтырулар мен өзгерістер қосымша - кітапша түрінде қолданыстағы стандарттарға сай немесе өзгертілген стандарттың жаңа басылымы түрінде басылып шығады.

А қосымшасы**I «Жалпы медицина» мамандығының типтік оқу жоспары**

Оқу мерзімі: 5 жыл

Академиялық дәрежесі: «медицина бакалавры»

Квалификациясы: «жалпы медицина» маманы

Оқу мерзімі: 7 жыл

Біліктілігі: дәрігер

Пәннің циклы	Пәннің коды	Пәннің аталуы	Сағат көлемі	Семе- стр	Бақылау түрі
1	2	3	4	5	6
ЖБП	Жалпы білім беру пәндері		1548	1-6	
ЖБПМК	Жалпы білім беру пәндерінің міндетті компоненті		1548	1-6	
ЖБПМК 01	КТ1101	Қазақстан тарихы	135	1,2	Емтихан
ЖБПМК 02	Fil 2102	Философия	135	3,4	Емтихан
ЖБПМК 03	ШТ 1(2)103	Шет тілі	270	1-4	Емтихан
ЖБПМК 04	Қ/От1104	Қазақ (орыс) тілдері	270	1,2	Емтихан
ЖБПМК 05	Inf 1105	Информатика	135	1,2	Емтихан
ЖБПМК 06	Eko1106	Экология	45	1,2	Диф. сынақ
ЖБПМК 07	Saya 1107	Саясаттану	90	1,2	Емтихан
ЖБПМК 08	Ale 3108	Әлеуметтану	90	3,4	Емтихан
ЖБПМК 09	ҚН 1109	Құқық негіздері	90	1,2	Емтихан
ЖБПМК 10	ETN 2110	Экономикалық теория негіздері	90	2	Емтихан
ЖБПМК 11	Him1111	Химия	90	1,2	Емтихан
ЖБПМК 12	MB1112	Медициналық биофизика	108	1,2	Емтихан
БП	Базалық пәндер		3312	1-6	
БПМК	Міндетті компонент		3186	1-6	

1	2	3	4	5	6
БПМК 01	MBMG1201	Молекулярлы биология және медициналық генетика	162	1,2	Емтихан
БПМК 02	Bioh 2202	Биохимия	162	3	Емтихан
БПМК 03	Anat-1 (2)203	Анатомия – 1	216	2-3	Диф. сынақ Емтихан
БПМК 04	Anat-2 3204	Анатомия – 2	108	5-6	Емтихан
БПМК 05	Gist-1 2205	Гистология – 1	108	3	Емтихан
БПМК 06	Gist-2 3206	Гистология – 2	108	5-6	Емтихан
БПМК 07	Fiz-1 2207	Физиология - 1	162	3	Емтихан
БПМК 08	Fiz-2 3208	Физиология – 2	108	5-6	Емтихан
БПМК 09	PA-1 2209	Патологиялық анатомия – 1	108	4	Емтихан
БПМК 10	PA-2 3210	Патологиялық анатомия - 2	108	5-6	Емтихан
БПМК 11	PF-1 2211	Патологиялық физиология – 1	108	4	Емтихан
БПМК 12	PF-1 3212	Патологиялық физиология - 2	108	5-6	Емтихан
БПМК 13	Farm-1 2213	Фармакология – 1	108	4	Емтихан
БПМК 14	Farm-2 3214	Фармакология - 2	108	5-6	Емтихан
БПМК 15	Mikb 2215	Микробиология	216	3-4	Емтихан
БПМК 16	IAP 3216	Ішкі аурулар пропедевтикасы	216	5-6	Емтихан
БПМК 17	VD 3217	Визуалды диагностика	108	5-6	Емтихан
БПМК 18	ZHN 3218	Жалпы хирургия	108	5,6	Емтихан
БПМК 19	PN 1219	Психология негізі	54	1	Диф. сынақ
БПМК 20	KD-1 1220	Коммуникациялық дағдылар – 1	54	2	Диф. сынақ
БПМК 21	KD-2 3221	Коммуникациялық дағдылар – 2	54	3,4	Диф. сынақ

1	2	3	4	5	6
БПМК 22	ZHG 2222	Жалпы гигиена	108	5,6	Емтихан
БПМК 23	KK-1 1223	Клиникаға кіріспе 1	54	2	Диф. сынақ
БПМК 24	KK-2 2224	Клиникаға кіріспе 2	54	3,4	Диф. сынақ
БПМК 25	KDS- 3225	Қоғамдық денсаулық сақтау	108	5,6	Емтихан
БПМК 26	Epid - 3226	Эпидемиология	54	5,6	Диф. сынақ
БПМК 27	Biost 3227	Биостатистика	54	5	Диф. сынақ
БПМК 28	ZHI 3228	Жалпы иммунология	108	5,6	Емтихан
БПМК 29	AMN 3229	Айғақты медицина негізі	54	6	Диф. сынақ
ТК	Таңдау бойынша компонент		126	3-6	Емтихан
КП	Кәсіптендіру пәндері (КП)		3240	7-10	
КПМК	Міндетті компонент		2835	7-10	
КПМК 01	IA-4301	Ішкі аурулар	405	7-8	Емтихан
КПМК 02	HA- 4302	Хирургиялық аурулар	405	7-8	Емтихан
КПМК 03	AG- 4303	Акушерлік және гинекология	405	7-8	Емтихан
КПМК 04	BA- 4304	Балалар аурулары	405	7-8	Емтихан
КПМК 05	ZHDT- 4305	Жалпы дәрігерлік практика	405	9-10	Емтихан
КПМК 06	PNN 4306	Психиатрия, наркология, неврология	405	9-10	Емтихан
КПМК 07	MZHZH4307	Жедел шұғыл медициналық көмек	405	9-10	Емтихан
ТК	Таңдау бойынша компонент		405	10	Емтихан
	Барлығы		8100		
ОҚТ	Оқытудың қосымша бағдарламасы				
ОҚТ 01	Денсаулықтың меневалеология				

1	2	3	4	5	6
ОҚТ 02 Практика- лар	Сықаттар күтімі бойынша өндірістік практика (кіші мейірбике көмекшісі)		36	2	Диф. сынақ
	Палаталық мейірбике көмекшісі бойынша өндірістік практика		72	4	Диф. сынақ
	Процедуралық мейірбике көмекшісі бойынша өндірістік практика		72	6	Диф. сынақ
	Ординатор-дәрігер көмекшісі бойынша өндірістік практика		144	8	Диф. сынақ
	Жедел жәрдем дәрігерінің көмекшісі бойынша өндірістік практика		144	10	Диф. сынақ
	Барлығы		468		
ОҚБ 03	Әскери даярлық				
	Мемлекеттік аралық бақылау				
	Қорытынды бақылау				
	ҚОРЫТЫНДЫ (5)		8568		
ИКП	Интернатураның кәсіптендіру пәндері		3240	11-14	Емтихан
ИКПМК	Міндетті компонент		2880	11,12	Емтихан
КПИТ	Таңдау бойынша компонент		360	12,13	Емтихан
	Мемлекеттік қорытынды аттестаттау: Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан		144		
	ҚОРЫТЫНДЫ НМБ (5+2)		11952		
Ескерту: 1 Оқыту пәндерінің көлемі тізбесін білім деңгейін академиялық сағатта реттейтін және оларды оқыту тәртібін оқу жоспарында қарастыратын негізгі құжат. 2 Оқыту жоспарларында әр оқыту пәніне оқыту жоспарының әріптен (латын) алфавитінің 3-4 бас әрпі) немесе саннан (бірінші саны оқитын курсын көрсететін 3-4 таңбалы сан) тұратын сәйкес коды тағайындалуын пайдалануды ұсынады.					

I.2 Интернатураның типтік оқу жоспары (6-7 курс)**I.2.1. «Жалпы дәрігерлік практика» дайындығына бағытталған типтік оқу жоспары**

Пәннің циклы	Пәннің коды	Пәннің аталуы	Сағат көлемі	Се-мestr	Бақы-лау түрі
1	2	3	4	5	6
КП	Кәсіптендіру пәндері		3240	11-14	Емтихан
КПМК	Міндетті компонент		2880	11-14	Емтихан
КПМК 08	ZhDT-6(7)308	Жалпы дәрігерлік практика (ЖДП)	720	11-14	Емтихан
КПМК 09	IA 6(7)309	Ішкі аурулар (ЖДП)	360	11-14	Емтихан
КПМК 10	HA-6(7)310	Хирургиялық аурулар (ЖДП)	180	11-14	Емтихан
КПМК 11	AG-6(7)011	Акушерлік және гинекология (ЖДП)	360	11-14	Емтихан
КПМК 12	BA-6(7)312	Балалар аурулары (ЖДП)	360	11-14	Емтихан
КПМК 13	PN-6(7)313	Психиатрия, наркология (ЖДП)	180	11-14	Емтихан
КПМК 14	Nevr-6(7)314	Неврология (ЖДП)	180	11-14	Емтихан
КПМК 15	Ftiz-6(7)315	Фтизиатрия (ЖДП)	180	11-14	Емтихан
КПМК 16	ZHA 6(7)316	Жұқпалы аурулар (ЖДП)	180	11-14	Емтихан
КПМК 17	Onk 6(7)317	Онкология (ЖДП)	180	11-14	Емтихан
ТБК	Таңдау бойынша компонент		360	13,14	Емтихан
	Мемлекеттік қорытынды аттестация: Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан		144		
	ҚОРЫТЫНДЫ		3384		

**І.2.2 «Гигиена және эпидемиология» дайындығына бағытталған
типтік оқу жоспары**

Пәннің циклы	Пәннің коды	Пәннің аталуы	Сағат көле- мі	Се- местр	Бақылау түрі
КП	Кәсіптендіру пәндері		3240	11-14	
КПМК	Міндетті компонент		2880	11-14	
КПМК 18	ZhG-6(7)318	Жалпы гигиена (ГЭ)	180	11-14	Емтихан
КПМК 19	DSU-6(7)319	Денсаулық сақтауды ұйымдастыру (ГЭ)	360	11-14	Емтихан
КПМК 20	KG 6(7)320	Коммуналдық гигиена (ГЭ)	360	11-14	Емтихан
КПМК 21	EG 6(7)321	Еңбек гигиенасы (ГЭ)	360	11-14	Емтихан
КПМК 22	Epid-6(7)322	Эпидемиология (ГЭ)	720	11-14	Емтихан
КПМК 23	BZhG 6(7)323	Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы (ГЭ)	360	11-14	Емтихан
КПМК 24	TG 6(7)324	Тағам гигиенасы (ГЭ)	360	11-14	Емтихан
КПМК 25	ZhA 6(7)325	Жұқпалы аурулар (ГЭ)	180	11-14	Емтихан
ТБК	Таңдау бойынша компонент		360	13,14	Емтихан
	Мемлекеттік қорытынды аттестация: Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан		144		
	ҚОРЫТЫНДЫ		3384		

I.2.3 «Ішкі аурулар» дайындығына бағытталған типтік оқу жоспары

Пәннің циклы	Пәннің коды	Пәннің аталуы	Сағат көлемі	Се-мestr	Бақы-лау түрі
КП	Кәсіптендіру пәндері		3240	11-14	
КПМК	Міндетті компонент		2880	11-14	
КПМК 26	IA-6(7)326	Ішкі аурулар (IA)	1080	11-14	Емтихан
КПМК 27	ZD 6 (7) 327	Клиникалық зертханалық диагностика (IA)	360	11-14	Емтихан
КПМК 28	PN-6(7)328	Психиатрия, наркология (IA)	180	11-14	Емтихан
КПМК 29	Ftiz- 6(7)329	Фтизиатрия (IA)	180	11-14	Емтихан
КПМК 30	ZhA-6(7)330	Жұқпалы аурулар (IA)	180	11-14	Емтихан
КПМК 31	CF 6(7)331	Клиникалық фармакология (IA)	360	11-14	Емтихан
КПМК 32	Nevr-6(7)332	Неврология (IA)	180	11-14	Емтихан
КПМК 33	RKT 6(7)333	Реанимация және қарқынды терапия (IA)	180	11-14	Емтихан
КПМК 34	VD 6(7)334	Визуалды диагностика (IA)	180	11-14	Емтихан
ТБК	Таңдау бойынша компонент		360	13,14	Емтихан
	Мемлекеттік қорытынды аттестация:		144		
	Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан				
	ҚОРЫТЫНДЫ		3384		

II .2.4 «Хирургия» дайындығына бағытталған типтік оқу жоспары

Пәннің циклы	Пәннің коды	Пәннің аталуы	Сағат көлемі	Се-местр	Бақы-лау түрі
КП	Кәсіптендіру пәндері		3240	11-14	
КПМК	Міндетті компонент		2880	11-14	
КПМК 35	НА –6(7)335	Хирургиялық аурулар (X)	1080	11-14	Емтихан
КПМК 36	AR 6(7)336	Анестезиология және реанимация (X)	360	11-14	Емтихан
КПМК 37	ВН-6(7)337	Балалар хирургиясы (X)	360	11-14	Емтихан
КПМК 38	КАОН- 6(7)338	Клиникалық анатомия және операциялық хирургия (X)	360	11-14	Емтихан
КПМК 39	ТО 6(7) 339	Травматология және ортопедия (X)	360	11-14	Емтихан
КПМК 40	ОО 6(7)340	Офтальмология/Оториноларингология (X)	180/180	11-14	Емтихан
КПМК 41	МО-6(7)341	Онкология маммологиямен (X)	180	11-14	Емтихан
КПМК 42	VD 6(7)342	Визуалды диагностика (X)	180	11-14	Емтихан
ТБК	Таңдау бойынша компонент		360	13,14	Емтихан
	Мемлекеттік қорытынды аттестация: Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан		144		
	ҚОРЫТЫНДЫ		3384		

I.2.5 «Педиатрия» дайындығына бағытталған типтік оқу жоспары

Пәннің циклы	Пәннің коды	Пәннің аталуы	Сағат көлемі	Се-местр	Бақы-лау түрі
КП	Кәсіптендіру пәндері		3240	11-14	
КПМК	Міндетті компонент		2880	11-14	
КПМК 43	BA- 6(7)343	Балалар аурулары (II)	1260	11-14	Емтихан
КПМК 44	Ftiz – 6(7)344	Фтизиатрия (II)	180	11-14	Емтихан
КПМК 45	BZhA 6(7)345	Балалар жұқпалы аурулары	360	11-14	Емтихан
КПМК 46	KF6(7)346	Клиникалық фармакология (II)	360	11-14	Емтихан
КПМК 47	BH- 6(7)347	Балалар хирургиясы (II)	180	11-14	Емтихан
КПМК 48	RKT 6(7) 348	Реанимация және қарқынды терапия (II)	180	11-14	Емтихан
КПМК 49	VD 6(7)349	Визуалды диагностика (II)	180	11-14	Емтихан
КПМК 50	BN 6(7)350	Балалар неврологиясы	180	11-14	Емтихан
ТБК	Таңдау бойынша компонент		360	13,14	Емтихан
	Мемлекеттік қорытынды аттестация: Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан		144		
	ҚОРЫТЫНДЫ		3384		

**І.2.6 «Акушерлік және гинекология» дайындығына бағытталған
типтік оқу жоспары**

Пәннің циклы	Пәннің коды	Пәннің аталуы	Сағат көлемі	Се- местр	Бақы- лау түрі
КП	Кәсіптендіру пәндері		3240	11-14	
КПМК	Міндетті компонент		2880	11-14	
КПМК 51	AG-6(7)351	Акушерлік және гинекология (АГ)	1260	11-14	Емтихан
КПМК 52	AR 6(7)352	Анестезиология және реанимация (АГ)	360	11-14	Емтихан
КПМК 53	КАОН- 6(7)353	Клиникалық анатомия және операциялық хирургия (АГ)	360	11-14	Емтихан
КПМК 54	KF 6(7)354	Клиникалық фармакология (АГ)	180	11-14	Емтихан
КПМК 55	МО-6(7)355	Онкология маммологиямен (АГ)	180	11-14	Емтихан
КПМК 56	VD 6(7)356	Визуалды диагностика (АГ)	180	11-14	Емтихан
КПМК 57	BG 6(7) 357	Балалар гинекологиясы	180	11-14	Емтихан
КПМК 58	Ven 6(7)358	Венерология	180	11-14	Емтихан
ТБК	Таңдау бойынша компонент		360	13,14	Емтихан
	Мемлекеттік қорытынды аттестация: Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан		144		
	ҚОРЫТЫНДЫ		3384		

ӘОЖ 006.34.37:614.23:613:616-036.2:616-085 СХЖ 03.180 Т 50

Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты, жалпы медицина, медицина бакалавры, жалпы практика дәрігері, гигиена және эпидемиология, интернатура.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ОБРАЗОВАНИЕ ВЫСШЕЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ

МАМАНДЫҒЫ	051301 – «ЖАЛПЫ МЕДИЦИНА»
СПЕЦИАЛЬНОСТЬ	051301 – «ОБЩАЯ МЕДИЦИНА»
SPECIALITY	051301 – «GENERAL MEDICINE»

ГОСО РК 3.07.475-2006

Издание официальное

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Астана

Предисловие

- 1 **РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН** Казахской государственной медицинской академией
- 2 **УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ** Приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 1 декабря 2006 года № 582
- 3 **ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ**
- 4 В настоящем стандарте реализованы нормы Закона Республики Казахстан «Об образовании» от 07.06.1999 г. № 389-І и Постановления Правительства Республики Казахстан «О порядке разработки, утверждения и сроков действия Государственных общеобязательных стандартов образования» от 02.09.1999 г. № 1290.

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

СОДЕРЖАНИЕ

1	Область применения.....	1
2	Нормативные ссылки.....	1
3	Определения и сокращения.....	1
4	Перечень образовательных программ в рамках специальности...	2
5	Перечень квалификаций и должностей.....	2
6	Квалификационная характеристика выпускника по специальности 051301 - «Общая медицина».....	3
7	Основные общенациональные цели образования и иерархия целей (цели по циклам дисциплин).....	22
8	Требования к уровню образованности выпускников.....	23
9	Содержание образовательных программ специальности 051301 – «Общая медицина».....	25
10	Требования к образовательной среде подготовки по специальности 051301 – «Общая медицина».....	77
11	Требования к разработке, обновлению (изменению, корректировке) государственных общеобязательных стандартов образования.....	81
	Приложение А	84

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ОБРАЗОВАНИЕ ВЫСШЕЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ СПЕЦИАЛЬНОСТЬ 051301 - «Общая медицина»

Дата введения 2007.09.01

1 Область применения

Настоящий стандарт разработан на основе ГОСО РК 5.03.001-2004 «Образование высшее профессиональное. Бакалавриат. Основные положения» и устанавливает требования к структуре и содержанию профессионального образования и уровню подготовки специалистов по специальности 051301 - «Общая медицина».

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения высшими учебными заведениями Республики Казахстан, осуществляющими подготовку специалистов по указанной специальности, независимо от их ведомственной подчиненности и организационно-правовых форм и форм обучения.

2 Нормативные ссылки

В настоящем стандарте использованы ссылки на ГОСО РК 5.03.001-2004 «Образование высшее профессиональное (бакалавриат) Основные положения» с изменениями № 1 к ГОСО РК 5.03.001-2004 «Образование высшее профессиональное. Бакалавриат. Основные положения» и № 2 к ГОСО РК 5.03.001-2004 «Образование высшее профессиональное. Бакалавриат. Основные положения», Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 7 июня 1999 года, Закон РК «О системе здравоохранения» от 4 июня 2003 года, Закон РК «Об охране здоровья граждан» от 7 июля 2006 года, Постановление Правительства РК от 24.04.06 г. № 317 «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан».

3 Определения и сокращения

В настоящем стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» и ГОСО РК 03.001-2004.

Издание официальное

В настоящем стандарте применяются следующие сокращения:

- ООД - общеобразовательные дисциплины;
- БД - базовые дисциплины;
- ПД - профилирующие дисциплины;
- РПС - работа преподавателя со студентами;
- СРС - самостоятельная работа студентов;
- БМО - базовое медицинское образование;
- ОВП - общая врачебная практика.

4 Перечень образовательных программ в рамках специальности

Перечень образовательных программ в рамках специальности устанавливается Советом высшего учебного заведения на основе настоящего Государственного общеобязательного стандарта образования по специальности 051301 - «Общая медицина» в соответствии с типовым учебным планом.

5 Перечень квалификаций и должностей

Квалификации и должности определяются в соответствии с “Квалификационным справочником должностей руководителей, специалистов и других служащих”, утвержденным приказом Министерства труда и социальной защиты от 22.11.2002 г., № 273-П и другими нормативными документами.

Выпускнику, завершившему обучение по специальности 051301 – «Общая медицина» (5+2), выдается диплом о высшем медицинском образовании с присвоением квалификации врач, академическая справка (транскрипт) с указанием перечня изученных дисциплин с оценками, объемом академических часов и удостоверение об окончании интернатуры.

Выпускник, завершивший обучение по специальности 051301 - «Общая медицина» (5+2), допускается к самостоятельной практической деятельности в качестве врача общей практики или врача гигиениста-эпидемиолога в установленном законодательством порядке.

Выпускник, завершивший обучение по специальности 051301 - «Общая медицина» (5+2), имеет право продолжить обучение в резидентуре или магистратуре.

По окончании 5 лет обучения по специальности 051301 - «Общая медицина» выпускнику, изъявившему желание работать по специальности, не связанной с клинической практикой, выдается диплом о высшем медицинском образовании с присвоением академической степени бакалавра медицины,

академическая справка (транскрипт) с указанием перечня изученных дисциплин с оценками и объемом академических часов.

Бакалавр медицины имеет право продолжить обучение в магистратуре.

6 Квалификационная характеристика выпускника по специальности 051301 - «Общая медицина»

6.1 Сфера профессиональной деятельности.

Сферой профессиональной деятельности выпускника по специальности 051301 - «Общая медицина» являются: здравоохранение, образование, наука, социальная защита.

6.2 Объекты профессиональной деятельности

Объектами профессиональной деятельности выпускника по специальности 051301 - «Общая медицина» являются взрослое и детское население. Организациями для реализации профессиональной деятельности являются:

- организации управления здравоохранением;
- организации здравоохранения;
- организации образования;
- организации науки;
- организации социальной защиты.

6.3 Предметы профессиональной деятельности

Предметами профессиональной деятельности выпускника являются:

- оказание квалифицированной медицинской помощи взрослому и детскому населению при наиболее распространенных заболеваниях внутренних органов;
- оказание специализированной медицинской помощи в форме первичной медико-санитарной помощи;
- организация и проведение санитарно-гигиенической и противоэпидемической деятельности;
- формирование и развитие эффективных взаимоотношений с пациентом, родственниками пациента, коллегами, представителями социальных служб;
- пропаганда здорового образа жизни;
- осуществление и развитие организационно-экономической и управленческой деятельности организаций здравоохранения;
- развитие и применение принципов научной методологии и доказательной медицины;
- планирование научных исследований и развитие педагогических навыков;
- обучение на протяжении всей жизни и использование новых знаний и технологий в своей профессиональной деятельности.

6.4 Виды профессиональной деятельности

Видами профессиональной деятельности выпускника по специальности 051301 - «Общая медицина» являются:

- лечебно- профилактическая и диагностическая;
- санитарно-гигиеническая, противоэпидемическая;
- организационно-управленческая;
- научно-исследовательская;
- педагогическая.

6.5 Функции профессиональной деятельности

К функциям профессиональной деятельности выпускника по специальности 051301 - «Общая медицина» относятся:

- организация и оказание квалифицированной, специализированной медицинской помощи на уровне ПМСП;
- организация и оказание скорой и неотложной помощи;
- эффективное взаимодействие с пациентом, родственниками пациента, коллегами, представителями социальных служб с соблюдением принципов медицинской этики и деонтологии;
- проведение анализа и оценки состояния здоровья населения;
- проведение организационно-управленческих мероприятий, направленных на повышение эффективности деятельности организаций здравоохранения;
- планирование и проведение научных исследований;
- эффективное использование информационных и коммуникационных технологий для доступа к достоверной информации, решения медицинских проблем, оказания помощи населению, работы в единой информационной сети системы здравоохранения и для самостоятельного обучения;
- осуществление педагогической и воспитательной деятельности.

6.6 Типовые задачи профессиональной деятельности

Выпускник специальности 051301 – «Общая медицина» должен быть компетентен решать следующие профессиональные задачи:

- оказание медицинской помощи (квалифицированной, специализированной) населению;
- проведение диагностики состояний, угрожающих жизни, и оказание первой помощи;
- осуществление динамического наблюдения за пациентом;
- проведение профилактических мероприятий для предупреждения заболеваний;
- проведение мероприятий, направленных на формирование принципов здорового образа жизни;

- применение достижений медицинской науки и современных лечебно-диагностических технологий в профессиональной деятельности;
- установление доверительных отношений с пациентами, коллегами, другими медицинскими работниками и представителями социальных служб с соблюдением принципов этики и деонтологии;
- применение информационной и коммуникационной технологии и использование базы данных и других информационных ресурсов в профессиональной деятельности;
- применение принципов менеджмента к организации и осуществлению медицинской помощи населению;
- совершенствование знаний и навыков на протяжении всей профессиональной деятельности для непрерывного профессионального развития.

6.7 Направление профессиональной деятельности

- оказание медицинской помощи (квалифицированной, специализированной) населению;
- организация и проведение санитарно-гигиенической и противоэпидемической деятельности;
- организационно-управленческая;
- научно-исследовательская;
- педагогическая.

6.8 Содержание профессиональной деятельности

Содержание профессиональной деятельности выпускника по специальности «Общая медицина» определяется сферой деятельности, включающей оказание квалифицированной, специализированной медицинской помощи населению, проведение санитарно-гигиенических и противоэпидемических мероприятий и выполнение организационно-управленческой, научно-исследовательской и педагогической деятельности в области здравоохранения.

6.9 Требования к ключевым компетенциям выпускника по специальности 051301 - «Общая медицина»

6.9.1 Бакалавр медицины должен:

иметь представление:

- об основных процессах и явлениях, происходящих в неживой и живой природе, возможностях современных научных методов познания природы;
- о тенденциях развития управления предприятиями и национальной экономики в целом;
- о методах и инструментах государственной политики по регулированию экономической жизни Казахстана и других государств, внешнеэкономической деятельности;
- об экономических законах и формах их проявления;

- о теоретико-методологических основах науки, политики, истории и политической жизни;
- о факторах формирования здоровья, защитно-приспособительных процессах, регуляции и саморегуляции в норме и патологии;
- об основных проблемах здравоохранения и медицины в их связи и взаимозависимости с другими сферами социальной политики;
- о международной политике в области здравоохранения;
- о методах познания на уровне, необходимом для решения задач, возникающих при исполнении профессиональных функций.

знать:

- основные учения в области социально-гуманитарных и экономических наук;
- историю медицины;
- законы и нормативные документы Республики Казахстан в области здравоохранения;
- этические и правовые нормы, регулирующие отношения человека к человеку, обществу, окружающей среде, в том числе и в профессиональной сфере;
- общие закономерности происхождения и развития жизни, строение и функционирование клеток, тканей, органов и систем организма в норме и патологии;
- требования к лечебно-охранительному, санитарно-гигиеническому и санитарно-эпидемиологическому режиму в медицинских учреждениях;
- основы эпидемиологии и биостатистики;
- методы эффективной коммуникации в организации, вопросы психологии для управления конфликтами, стрессами и инновациями в организации;
- принципы организации лечебно-профилактической помощи населению;
- основы информатики, единой информационной системы здравоохранения республики, электронного правительства;
- анатомо-физиологические особенности функционирования систем организма человека в различные возрастные периоды;
- взаимосвязь функциональных систем организма и уровни их регуляции в условиях нормы и патологии;
- влияние основных социально-экономических, экологических, культурных факторов на развитие патологических процессов;
- основы молекулярной биологии и генетики и роль молекулярных и генетических факторов в патогенезе заболеваний;
- эпидемиологию часто встречающихся заболеваний;
- клинические проявления, принципы диагностики и лечения наиболее распространенных заболеваний;

- основные современные методы клинико-лабораторных и инструментальных исследований;
- основные принципы доказательной медицины;
- принципы диагностики и оказания неотложной помощи при состояниях, угрожающих жизни;
- основные принципы профилактики наиболее распространенных заболеваний и мероприятия по укреплению здоровья населения.

уметь:

- получить информацию о больном и заболевании, применить объективные методы обследования, выявить общие и специфические признаки заболевания;
- обследовать больного, применяя основные современные клинико-лабораторные и инструментальные методы и интерпретировать полученные данные;
- оценить тяжесть состояния больного и оказать необходимую неотложную помощь;
- установить максимально доверительные отношения с пациентом, его родственниками, коллегами и другими медицинскими работниками, владеть коммуникативными навыками;
- проводить основные методы обработки медико-биологических данных на основе современных компьютерных технологий;
- диагностировать беременность и оказать помощь при физиологических родах.

владеть навыками:

- осмотра, пальпации, перкуссии и аускультации;
- измерения артериального пульса и давления;
- проведения искусственного дыхания «рот в рот» и «рот в нос»;
- проведения закрытого массажа сердца;
- проведения коникотомии;
- остановки наружного кровотечения;
- первичной обработки раны и наложения повязки;
- проведения подкожных, внутримышечных и внутривенных инъекций;
- определения группы крови;
- беззондового промывания желудка;
- купирования гипертонического криза;
- купирования болевого синдрома;
- купирования обструктивного синдрома;
- оказания помощи при обмороке;
- расшифровки ЭКГ при инфаркте миокарда;
- иммобилизации конечностей;
- удаления поверхностно расположенных инородных тел.

быть компетентным в вопросах:

- диагностики и оказания первой помощи при неотложных состояниях;
- ранней диагностики типичных проявлений болезней на основе владения пропедевтическими и лабораторно-инструментальными методами исследования;
- диагностики и ведения физиологической беременности, приеме родов;
- профилактики наиболее распространенных заболеваний и укрепления здоровья населения;
- самостоятельной работы с информацией (учебной, справочной, нормативной, научной);
- планирования и проведения научных исследований в области здравоохранения;
- организации учебно-воспитательного процесса в медицинских организациях образования.

6.9.2 Требования к ключевым компетенциям выпускника по специальности 051301 - «Общая медицина» БМО (5+2) – врач.

6.9.2.1 Выпускник по специализации интернатуры «Общая врачебная практика» дополнительно к п.6.9.1 должен

знать:

- организацию работы врача общей практики, основы менеджмента организаций первичной медико-санитарной помощи (ПМСП);
- доказательную медицину в клинической общей врачебной практике;
- проведение первичной, вторичной и третичной профилактики заболеваний населения (здоровых, больных, членов их семьи и коллективов);
- принципы диагностики и дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения состояний, наиболее распространенных в амбулаторных условиях у взрослых, детей, беременных и пациентов пожилого возраста;
- принципы диагностики больных с малосимптомными и атипичными вариантами течения заболевания внутренних органов или со сложными сочетанными патологиями, своевременное направление их к узкому специалисту или в стационар;
- общие принципы организации оказания хирургической, акушерско-гинекологической, педиатрической, наркологической, психиатрической, фтизиатрической, онкологической, дерматовенерологической помощи на догоспитальном этапе и в стационарзамещающих условиях;
- клиническую симптоматику наиболее распространенных хирургических заболеваний и травм;
- физиологию и патологию беременности, родов и послеродового периода, клинику наиболее часто встречающихся гинекологических заболеваний;

- диагностику неотложных состояний, принципы оказания медицинской помощи населению в экстремальных условиях эпидемий, в очагах массового поражения.

уметь:

- организовать работу среднего медицинского персонала и других сотрудников организаций, оказывающих первичную медико-санитарную помощь – врачебных амбулаторий (ВА), поликлиник, центров ПМСП;

- вести учетно-отчетную документацию в организациях первичной медико-санитарной помощи;

- применять периодические протоколы на основе доказательной медицины;

- адекватно подходить к назначению лабораторно-инструментальных и визуальных методов исследования с последующей их интерпретацией;

- оказывать помощь при наиболее распространенной патологии в хирургии, травматологии, акушерстве и гинекологии, педиатрии, наркологии, психиатрии, фтизиатрии, онкологии, инфекции, дерматовенерологии;

- оказывать первичную врачебную помощь при неотложных состояниях, в экстремальных условиях эпидемий, в очагах массового поражения;

- осуществлять консультации по вопросам кормления детей раннего возраста (грудное вскармливание, прикорм), психосоциального развития, закаливания, подготовки детей к детским дошкольным учреждениям, школе, профессиональной ориентации;

- осуществлять консультации по вопросам этики, психологии, медико-генетических и медико-сексуальных аспектов семейной жизни, контрацепции;

- организовать проведение, совместно с представителями санитарно-эпидемиологического надзора, противоэпидемические мероприятия в очаге инфекции;

- принимать участие, совместно с органами социальной защиты и службами милосердия, в организации помощи одиноким, престарелым, инвалидам, хроническим больным, в том числе по уходу, устройству в дома-интернаты, хосписы;

- проводить экспертизу временной нетрудоспособности пациентов, направлять на медико-социальную экспертизу (МСЭ), определять показания к трудоустройству, переводу на облегчение условий труда, санаторно-курортному лечению.

владеть навыками:

- коммуникации для установления максимально доверительных отношений с пациентом, его родственниками, коллегами и другими работниками, обобщать и предоставлять пациенту ясную информацию, облегчать душевные и физические муки больных независимо от прогноза заболевания;

- оказания экстренной и скорой неотложной помощи на догоспитальном этапе;
- определения резус-фактора экспресс-методом, индивидуальной и биологической совместимости крови;
- капельного и струйного переливания лекарств и кровозаменителей;
- записи и расшифровки ЭКГ;
- проведения пикфлоуметрии, спирометрии;
- зондового промывания желудка;
- пальцевого исследования прямой кишки;
- пальцевого исследования простаты;
- пальпации молочной железы;
- пальпации щитовидной железы;
- лабораторного исследования: взятие мазка из носоглотки, уретры, влагалища, шейки матки, прямой кишки, кожных абсцессов и др.; проведение диагностических экспресс-методов; проведение анализа крови: подсчет лейкоцитов, определение НЬ;
- манипуляций для оказания экстренной помощи: внутрисердечное введение лекарственных средств; методы очистки верхних дыхательных путей, аспирация жидкости; трахеотомия, трахеостомия; дефибрилляция;
- хирургических манипуляций: проведение диагностической и лечебной плевральных пункции; проведение новокаиновой блокады; снятие швов с операционной раны; обработка ожоговой поверхности, инфицированных ран; наложение мягких повязок; вправление вывиха нижней челюсти, головки плечевой кости; транспортная иммобилизация при переломах трубчатых костей, ключицы, позвоночника; вскрытие панарициев, паронихии; вскрытие фурункулов, гидраденита, кожных и подкожных нарывов; катетеризация мочевого пузыря; наложение герметической повязки при открытом пневмотораксе; проведение пункции плевральной полости при напряженном пневмотораксе;
- умения и манипуляции, применяемые в неврологии: исследование моторных качеств (поза, мышечный тонус, контрактура, атрофия мышц); определение чувствительности; исследование сухожильных рефлексов; оценка координационных движений;
- оториноларингологические исследования: освоение навыков осмотра ЛОР органов при помощи лобного рефлектора; передняя риноскопия, фарингоскопия, отоскопия, непрямая ларингоскопия; остановка носового кровотечения (передняя тампонада носа); исследование слуха шепотной и разговорной речью; зондирование и промывание лакун миндалин; смазывание зева лекарственными средствами; туалет уха;

- офтальмологические исследования и манипуляции: определение остроты зрения, цветового зрения, полей зрения; осмотр глазного дна; тонометрия; промывание конъюнктивальной полости; взятие мазка из конъюнктивальной полости на бактериологическое исследование;

- умения и манипуляции в акушерстве, гинекологии и неонатологии: двуручное влагалищное исследование; ректальное исследование; введение влагалищных зеркал, осмотр и взятие мазков из цервикального канала; диагностика беременности; введение внутриматочных контрацептивов; наружное акушерское обследование, оценка сердцебиения плода; ведение физиологической беременности и физиологических родов; оценка состояния послеродового периода; осмотр новорожденного; оценка состояния новорожденного по шкале Апгар; первичная реанимация новорожденного; первичный туалет новорожденного; обработка пуповины; оценка неврологического статуса новорожденного; оценка психомоторного и физического развития ребенка.

быть компетентным в вопросах:

- обеспечения работы медицинского персонала поликлиник, ВА и центров ПМСП;

- ведения учетно-отчетной документации в организациях первичной медико-санитарной помощи, статистического анализа состояния здоровья прикрепленного населения;

- нормативно-правовой и законодательной деятельности в сфере общей врачебной практики;

- оказания помощи при наиболее распространенных хирургических патологиях и травмах, акушерских и гинекологических состояниях, распространенных педиатрической, наркологической, психиатрической, фтизиатрической, онкологической, инфекционной, дерматовенерологической патологиях;

- оказания первичной врачебной помощи при неотложных состояниях, в экстремальных условиях эпидемий, в очагах массового поражения;

- коммуникации для установления максимально доверительных отношений с пациентом, его родственниками, коллегами и другими работниками;

- проведения совместно с представителями санитарно-эпидемиологического надзора противоэпидемических мероприятий в очаге инфекции;

- организации помощи одиноким, престарелым, инвалидам, хроническим больным, в том числе по уходу, устройству в дома-интернаты, хосписы;

- экспертизы временной нетрудоспособности пациентов;

- проведения медицинского аудита по актуальным проблемам деятельности ВА, здоровья и заболеваемости прикрепленных жителей, по внедрению в свою практику международных протоколов диагностики и лечения и других мероприятий.

6.9.2.2 Выпускник по направлению подготовки «Гигиена и эпидемиология» дополнительно к п.6.9.1 должен:

знать:

- основы законодательства Республики Казахстан о здравоохранении, санитарно-эпидемиологическом благополучии населения, основы санитарного, природоохранного законодательства, правовые основы деятельности специалистов госсанэпидслужбы;
- методику расчета и оценки демографических показателей здоровья населения;
- организационно-экономические аспекты деятельности лечебно-профилактических и санитарно-эпидемиологических организаций;
- теоретические и практические основы рационального питания различных групп населения и профилактики алиментарных заболеваний инфекционной и неинфекционной природы;
- механизмы воздействия вредных производственных факторов на организм человека, виды профессиональных заболеваний и вопросы медико-социальной экспертизы;
- механизмы влияния факторов среды обитания на состояние здоровья населения;
- принципы организации санитарно-эпидемиологических мероприятий при чрезвычайных ситуациях;
- причины, условия и факторы риска возникновения и распространения среди населения инфекционных и неинфекционных заболеваний и их профилактику;
- закономерности и механизмы развития эпидемического процесса, влияние на его интенсивность природных, социально-экономических условий, урбанизации;
- основные принципы эпидемиологического анализа и надзора при различных группах инфекционной и паразитарной заболеваемости, географическое распространение природноочаговых инфекций и методы контроля;
- правила организации и проведения профилактических и противоэпидемических мероприятий.

уметь:

- проводить текущий и ретроспективный эпидемиологический анализ заболеваемости и составить план профилактических и противоэпидемических мероприятий;
- осуществлять контроль за внутрибольничной инфекцией;
- разрабатывать комплекс мероприятий по профилактике и снижению инфекционных заболеваний, предупреждению завоза и распространению особо опасных инфекций;

- осуществлять эпидемиологический надзор за инфекционными, паразитарными болезнями, ВИЧ/СПИД и социально значимыми заболеваниями;
- оценивать количественные и качественные характеристики эпидемиологического процесса;
- оценивать гигиено-эпидемиологическое состояние различных объектов при осложнении санитарно-эпидемиологической ситуации;
- оценивать эффективность мероприятий по нейтрализации водного пути передачи инфекции с учетом особенностей в водоснабжении и водопользовании на конкретной территории;
- оценивать потенциальную опасность путей передачи инфекций среди населения;
- проводить эпидемиологическое обследование очага;
- принимать управленческие решения на разных уровнях госсанэпиднадзора;
- осуществлять предупредительный и текущий санитарно-гигиенический надзор за объектами производственной и окружающей среды;
- оценивать показатели санитарно-эпидемиологического благополучия объектов среды обитания и профессиональной деятельности;
- проводить аттестацию рабочих мест на производстве;
- гигиеническую оценку атмосферного воздуха, почвы, воды; пищевых продуктов;
- проводить расследование и анализ производственно-обусловленной и профессиональной заболеваемости с разработкой профилактических мероприятий;
- оценивать состояние здоровья и физического развития детей и подростков в связи с влиянием факторов учебно-воспитательной среды обитания, разрабатывать и проводить оздоровительные мероприятия;
- осуществлять дозиметрический контроль и основной комплекс мероприятий по организации радиационной безопасности населения;
- проводить пропаганду здорового образа жизни среди населения.

владеть навыками:

- ведения учетно-отчетной документации с использованием компьютерных технологий;
- осуществления госсанэпиднадзора в области гигиены и эпидемиологии;
- санитарно-эпидемиологической экспертизы подконтрольных объектов;
- проведения оценки состояния здоровья взрослого и детского населения в связи с санитарно-гигиеническими условиями среды обитания;
- расследования пищевых и профессиональных отравлений, заболеваний;
- эпидемиологического обследования очагов инфекционных заболеваний;
- работы при чрезвычайных ситуациях различной природы;
- проведения научных исследований.

быть компетентным в вопросах:

- обеспечения санитарно-эпидемиологического благополучия населения республики;
- проведения текущего и предупредительного санитарного надзора в области охраны окружающей среды, гигиены труда, гигиены питания, гигиены детей и подростков, радиационной безопасности;
- санитарно-эпидемиологической экспертизы;
- планирования и проведения профилактических и противоэпидемических мероприятий в очагах инфекционных заболеваний, на природно-очаговых территориях, в лечебно-профилактических и детских учреждениях;
- нормативно-правовой и законодательной деятельности в сфере санитарно-эпидемиологической службы;
- статистического анализа гигиенических параметров среды обитания и состояния здоровья населения;
- интеграции санитарно-эпидемиологической службы и общественного здравоохранения.

6.9.2.3 Выпускник по направлению подготовки «Внутренние болезни» дополнительно к п.6.9.1 должен:

знать:

- общие вопросы организации терапевтической помощи в стране, работу больнично-поликлинических учреждений, организацию работы скорой неотложной помощи взрослому и детскому населению;
- клиническую симптоматику основных терапевтических заболеваний, их профилактику, диагностику и принципы лечения, клиническую симптоматику пограничных состояний в терапевтической клинике;
- основы фармакотерапии в клинике внутренних болезней, осложнения, вызванные применением лекарств, методы их коррекции;
- основы рационального питания здоровых лиц, принципы диетотерапии терапевтических больных;
- основы физиотерапии, показания и противопоказания к санаторно-курортному лечению;
- вопросы экспертизы временной и стойкой нетрудоспособности;
- диспансерное наблюдение за здоровыми и больными, проблемы профилактики;
- противоэпидемические мероприятия в случае возникновения очага инфекции.

уметь:

- назначать необходимые инструментальные и лабораторные методы обследования больных с терапевтической патологией согласно протоколов;

- интерпретировать результаты дополнительных методов обследований;
- проводить дифференциальную диагностику, обосновать клинический диагноз;
- назначать адекватную терапию согласно отраслевых протоколов;
- проводить диспансеризацию здоровых и больных;
- оформлять медицинскую документацию, предусмотренную законодательством по здравоохранению;
- проводить необходимые противоэпидемические мероприятия при выявлении инфекционного заболевания.

владеть навыками:

- диагностики и оказания первой и неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях (коллапс, обморок, наружное кровотечение, напряженный пневмоторакс, шок, перелом костей конечностей, отравление, термическое поражение, асфиксия, клиническая смерть);
- снятия и расшифровки ЭКГ;
- проведения пикфлоуметрии и интерпретации результатов;
- интерпретации результатов спирометрии;
- пункции брюшной и плевральной полостей;
- определения группы крови, резус фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента;
- проведения медицинских манипуляций (все виды инъекций, катетеризация мочевого пузыря, зондирование и промывание желудка, очистительные и сифонные клизмы и др.).

быть компетентным в вопросах:

- нормативно-правовой и законодательной деятельности в сфере врачебной деятельности, ведения учетно-отчетной документации, статистического анализа состояния здоровья населения;
- коммуникации для установления максимально доверительных отношений с пациентом, его родственниками, коллегами и другими работниками;
- диагностики, дифференциальной диагностики с использованием современных методов лабораторного и инструментального исследования, лечения, реабилитации и профилактики наиболее часто встречающихся заболеваний внутренних органов;
- оказания первой врачебной помощи при неотложных состояниях, в экстремальных условиях эпидемий, в очагах массового поражения;
- экспертизы временной нетрудоспособности пациентов;
- санитарно-просветительской работы по пропаганде здорового образа жизни.

6.9.2.4 Выпускник по направлению подготовки «Хирургия» дополнительно к п.6.9.1 должен:

знать:

- функциональные обязанности врача-ординатора отделения хирургического профиля;
- принципы организации скорой и неотложной хирургической помощи взрослому и детскому населению;
- принципы организации и деятельности медицинской службы гражданской обороны и военно-полевой хирургии;
- топографическую анатомию основных областей тела, возрастные, половые индивидуальные особенности клинической анатомии;
- общеклинические и специальные методы обследования больных хирургического профиля;
- принципы подготовки больных (взрослых и детей) к операции и ведение послеоперационного периода;
- клиническую симптоматику основных хирургических заболеваний, травм у взрослых и детей, их диагностику, дифференциальную диагностику, лечение и профилактику в условиях стационара и учреждений первичной медико-санитарной помощи;
- особенности семиотики, диагностики и лечения злокачественных опухолей, урологических заболеваний, травм и острых заболеваний в оториноларингологии и офтальмологии;
- принципы общего обезболивания, интенсивной терапии и реанимации у взрослых и детей с хирургической патологией;
- технику выполнения наиболее распространенных хирургических вмешательств и врачебных манипуляций;
- вопросы экспертизы временной и стойкой нетрудоспособности;
- принципы диспансеризации и реабилитации хирургических больных.

уметь:

- проводить дифференциальную диагностику, обосновать клинический диагноз, тактику ведения больных, показания и противопоказания к операции;
- определять необходимость применения специальных методов исследования;
- оценивать операционно-анестезиологический риск у взрослых и детей при наиболее распространенных хирургических, онкологических, урологических заболеваниях, травмах опорно-двигательного аппарата, ЛОР-органов и органов зрения.

владеть навыками:

- диагностики и оказания первой и неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях (коллапс, обморок, наружное кровотечение, напряженный

пневмоторакс, шок, перелом костей конечностей, отравление, термическое поражение, асфиксия, клиническая смерть);

- инфузионно-трансфузионной терапии;
- вправления вывихов;
- удаления инородных тел из глаз, ЛОР-органов;
- осуществления местной инфильтрационной анестезии, новокаиновых блокад (пальцевых нервов, межреберных нервов, вагосимпатической, круглой связки печени, семенного канатика, паранефральной, по Роману, по Школьникову);
- ассистенции при операциях хирургического профиля;
- самостоятельного выполнения несложных оперативных вмешательств;
- оформления медицинской документации, составления и анализа отчета о своей работе.

быть компетентным в вопросах:

- нормативно-правовой и законодательной базы в сфере врачебной деятельности, ведения учетно-отчетной документации, статистического анализа состояния здоровья прикрепленного населения;
- коммуникации для установления максимально доверительных отношений с пациентом, его родственниками, коллегами и другими работниками;
- диагностики, дифференциальной диагностики с использованием современных методов лабораторного и инструментального исследования, лечения, реабилитации и профилактики наиболее часто встречающихся хирургических заболеваний у взрослых и детей;
- оказания первичной врачебной и хирургической помощи при неотложных состояниях, в экстремальных условиях эпидемий, в очагах массового поражения;
- экспертизы временной нетрудоспособности пациентов;
- санитарно-просветительской работы по пропаганде здорового образа жизни.

6.9.2.5 Выпускник по специализации «Педиатрия» дополнительно к п.6.9.1 должен:

знать:

- общие вопросы организации неонатальной и педиатрической помощи в республике и работы больнично-поликлинических учреждений, родильного дома, детских дошкольных учреждений, школы, дома ребенка, детского дома, детского санатория, пункта неотложной помощи, станции скорой помощи и др. учреждений, связанных с обслуживанием детей;
- физическое и нервно-психическое развитие детей в различные возрастные периоды, вопросы гигиенического обучения и воспитания детей;
- принципы рационального (сбалансированного) вскармливания и питания детей;

- принципы диспансеризации здоровых детей и подростков, распределение детей по группам здоровья и группам «риска»;
- современную классификацию, клиническую симптоматику основных заболеваний и пограничных состояний детского возраста, этиологию и патогенез соматических и инфекционных заболеваний;
- современные методы терапии основных соматических и инфекционных заболеваний и патологических состояний;
- основы фармакотерапии детского возраста;
- принципы организации и проведения интенсивной терапии и реанимации в амбулаторных условиях и в стационаре;
- вопросы реабилитации, диспансерного наблюдения и профилактики при различных заболеваниях;
- правила выдачи справок и листков нетрудоспособности по уходу за больным ребенком в соответствии с действующей инструкцией;
- санитарно-гигиенические и профилактические мероприятия по охране здоровья детей, противоэпидемические мероприятия в случае возникновения очага инфекции;
- вопросы санпросвет работы с родителями и детьми (уход за беременными и детьми раннего возраста).

уметь:

- оценивать физическое и нервно-психическое развитие ребенка согласно рекомендациям ВОЗ;
- рассчитывать содержание и калорийность основных ингредиентов пищи в суточном рационе ребенка любого возраста согласно рекомендациям ВОЗ;
- оценивать детей по принадлежности к группам здоровья, выделять детей в группы риска;
- давать рекомендации по воспитанию и вскармливанию согласно рекомендациям ВОЗ;
- назначать по показаниям лабораторно-инструментальные и другие исследования для уточнения диагноза;
- давать клиническую оценку результатов лабораторных и специальных методов диагностики;
- интерпретировать результаты ЭКГ, ФКГ, УЗДГ;
- определять показания к госпитализации;
- назначать адекватное лечение согласно протоколов;
- осуществлять экстренные противоэпидемические меры и мероприятия при экстренных ситуациях.

владеть навыками:

- пользования необходимой медицинской аппаратурой антропометрический набор, аппарат Боброва, аппаратура для ингаляции, электроотсос, дыха-

тельный мешок «Амбу», кислородная палатка, интубационные трубки, дренажные системы и др.);

- проведения пикфлоуметрии и интерпретации результатов;
- трахеотомии;
- пункции брюшной и плевральной полостей;
- определения группы крови, резус фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента;
- проведения медицинских манипуляций (всех виды инъекций, катетеризация мочевого пузыря, зондирование и промывание желудка, очистительные и сифонные клизмы и др.).

быть компетентным в вопросах:

- нормативно-правовой и законодательной базы в сфере врачебной деятельности, ведения учетно-отчетной документации, статистического анализа состояния здоровья детского населения;
 - коммуникации для установления максимально доверительных отношений с больным и здоровым ребенком, его родителями, коллегами и другими работниками;
 - оценки физического и нервно-психического развития, рационального вскармливания, иммунопрофилактики, диспансерного наблюдения здоровых детей различного возраста;
 - диагностики и дифференциальной диагностики с использованием современных методов лабораторного и инструментального исследования, лечения и профилактики наиболее часто встречающихся соматических и инфекционных заболеваний детского возраста;
 - оказания первой врачебной помощи при неотложных состояниях, в экстремальных условиях эпидемий, в очагах массового поражения;
 - санитарно-просветительной работы по пропаганде здорового образа жизни.
- 6.9.2.6 Выпускник по специализации «Акушерство и гинекология» дополнительно к п.6.9.1 должен:

знать:

- основы юридического права в акушерстве и гинекологии, законодательство по охране труда женщин;
- отраслевые стандарты объемов обследования и лечения в акушерстве, гинекологии и перинатологии;
- показатели и структуру материнской, перинатальной и младенческой смертности в стране, регионе, своей лечебной организации, мероприятия по их снижению;
- основы топографической анатомии областей тела и, в первую очередь, передней брюшной стенки, брюшной полости, забрюшинного пространства, малого таза, урогенитальной области;

- физиологию и патологию беременности, родов и послеродового периода;
- группы риска развития той или иной акушерско-гинекологической патологии;
- влияние экологических и производственных факторов на специфические функции женского организма;
- взаимосвязь функциональных систем организма и уровни их регуляции, физиологию и патологию менструальной функции женщины;
- возрастные периоды развития женщины, основные анатомические и функциональные изменения органов репродуктивной системы в возрастном аспекте;
- нарушения репродуктивной системы у девочек и подростков;
- клиническую симптоматику доброкачественных и злокачественных опухолей женской половой сферы, их диагностику; основы онкологической настороженности в целях профилактики новообразований у женщин;
- клиническую симптоматику и терапию неотложных состояний в акушерстве, гинекологии, перинатологии, их профилактику и лечение;
- вопросы асептики и антисептики в акушерстве и гинекологии;
- основы интенсивной терапии и реанимации в акушерстве, гинекологии и перинатологии;
- основы фармакотерапии в акушерстве и гинекологии, влияние лекарственных препаратов на плод и новорожденного.

уметь:

- устанавливать срок беременности, определять состояние беременной, выявлять возможные нарушения и осуществлять комплекс профилактических и лечебных мероприятий;
- получать информацию о течении настоящей беременности, а также течении и исходах предыдущих беременностей и родов, точно прогнозировать исходы беременности и родов;
- выявлять факторы риска развития той или иной акушерской и гинекологической патологии у женщин и девочек, организовывать проведение мер профилактики;
- выявлять признаки ранней и поздней патологии беременности (угроза прерывания, гестоз, неразвивающаяся беременность и др.);
- проводить физиологические роды;
- проводить предоперационную подготовку и послеоперационное ведение больных, реабилитацию;
- проводить дифференциальную диагностику коматозных состояний (гипо- и гипергликемические, эклампсические и постэклампсические, аортокавальная компрессия беременной маткой и др.) и оказывать неотложную помощь;
- устанавливать медицинские показания к прерыванию беременности;

- оценивать течение послеродового периода, выявлять и предупреждать осложнения и проводить борьбу с ними;
- выявлять противопоказания к беременности и родам, оформлять медицинскую документацию на прерывание беременности, проводить реабилитацию после прерывания беременности;
- решать вопрос о трудоспособности пациентки;
- вести медицинскую документацию и осуществлять преемственность между лечебными организациями;
- проводить профилактику не планируемой беременности;
- проводить мероприятия по подростковой контрацепции, профилактике заболеваний, передаваемых половым путем;
- осуществлять диспансеризацию беременных и гинекологических больных и оценивать ее эффективность;
- предупреждать развитие акушерской и гинекологической заболеваемости;
- определять показания и противопоказания к назначению лекарственных средств во время беременности.

владеть навыками:

- оценки физического развития девочки, девушки, женщины, функционального состояния женского организма;
- кольпоскопии;
- диагностического выскабливания полости матки;
- классического ручного пособия;
- массажа матки при ее гипотонии;
- ушивания разрыва шейки матки, влагалища и промежности;
- ручного отделения плаценты и выделения последа;
- ручного контроля полости матки;
- пункции брюшной полости через задний свод влагалища;
- амниотомии;
- прицельной биопсии;
- удаления полипа шейки матки;
- катетеризации мочевого пузыря;
- определения группы крови, резус фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.

быть компетентным в вопросах:

- нормативно-правовой и законодательной базы в сфере врачебной деятельности, ведения учетно-отчетной документации, статистического анализа состояния здоровья женского населения;
- коммуникации для установления максимально доверительных отношений с пациентками, ее родственниками, коллегами и другими работниками;

- определения срока беременности, выявления противопоказаний к беременности, факторов риска, осложнений течения и ведения беременности;
- проведения физиологических родов, тактики послеродового периода, профилактики осложнений;
- современных методов контрацепции, профилактики нежелательной беременности, в том числе у подростков;
- диагностики, дифференциальной диагностики с использованием современных методов лабораторного и инструментального исследования, лечения и профилактики наиболее часто встречающихся гинекологических заболеваний у женщин и девочек;
- определения трудоспособности пациентов;
- санитарно-просветительной работы по пропаганде здорового образа жизни.

7 Основные общенациональные цели образования и иерархия целей (цели по циклам дисциплин)

Общенациональной целью образования является подготовка высококвалифицированных специалистов, способных удовлетворять потребности общества при оказании медицинской помощи, применять и развивать передовые инновационные технологии в медицине, науке и практике, использовать достижения информационных и коммуникационных технологий, укреплять здоровье населения. Специалисты должны быть готовы адаптироваться к изменяющимся условиям системы здравоохранения на уровне государства и мирового сообщества, продолжать обучение на протяжении всей жизни, вносить вклад в развитие общества.

Цикл **общеобразовательных дисциплин** направлен на:

- приобретение знаний, необходимых для понимания социально-экономических, демографических, культурных особенностей медицинских проблем.

Цикл **базовых дисциплин** направлен на формирование и понимание научных концепций и методов в области базовых биомедицинских наук, являющихся основополагающими для приобретения клинических научных знаний и применения их в практической деятельности.

Цикл **профилирующих дисциплин** направлен на:

- приобретение знаний и навыков в области клинических дисциплин;
- развитие клинического мышления;
- формирование навыков эффективного общения, основанных на принципах медицинской этики и понимания роли и ответственности врача в обществе;

- формирование навыков решения проблем пациента и принятия решений, основанных на принципах доказательной медицины и эффективного взаимодействия с другими специалистами системы здравоохранения.

8 Требования к уровню образованности выпускников

8.1 Требования к общей образованности

Выпускник должен:

- иметь представление о современном мире как духовной, культурной, интеллектуальной и экологической ценности;
- быть способным к критическому восприятию противоречивых идей, самостоятельно и эффективно решать проблемы в области профессиональной деятельности;
- обладать широким кругозором и осознавать себя и свою ответственность в современном обществе;
- иметь научное представление о здоровом образе жизни;
- владеть умениями и навыками физического совершенствования;
- обладать коммуникативной культурой;
- быть способным непрерывно обучаться на протяжении всей жизни.

8.2 Требования к социально-этической компетенции

Выпускник должен:

- знать основы законодательства Республики Казахстан, социальных наук и организации системы здравоохранения, этические и правовые нормы, регулирующие отношение человека к человеку;
- быть приверженным профессиональным ценностям, таким как альтруизм, сострадание, сочувствие, ответственность, честность и соблюдение принципов конфиденциальности;
- осознавать важность взаимного понимания и отношений между врачом и пациентом, членами семьи;
- уважать культурные отличия и свободу вероисповедания;
- формировать позитивные взаимоотношения с коллегами, уважая их точку зрения.

8.3 Требования к экономическим и организационно-управленческим компетенциям

Выпускник должен:

- уметь применять полученные знания для решений в условиях свободной предпринимательской деятельности, проведения работы по экономике, анализу и управлению.

8.4 Требования к профессиональной компетенции

Выпускник должен:

- быть способен эффективно и квалифицированно оказывать медицинскую помощь населению, учитывая физические, психологические, социальные и культурные факторы;
- решать проблемы пациента и принимать решения на основе принципов доказательной медицины;
- демонстрировать соответствующие коммуникативные навыки, соблюдая принципы медицинской этики при общении с пациентами, населением, взаимодействии с коллегами, сотрудниками социальных служб;
- быть способным применять научные достижения медицины и внедрять современные лечебно-диагностические технологии в своей профессиональной деятельности;
- применять принципы менеджмента к организации и осуществлению медицинской помощи населению;
- обладать навыками работы в команде и лидерскими качествами;
- быть способным обучать других и совершенствовать свои знания и навыки на протяжении всей профессиональной деятельности.

8.5 Требования к готовности смены социальных, экономических, профессиональных ролей, географической и социальной мобильности в условиях нарастающего динамизма перемен и неопределенностей

Выпускник должен быть способен:

- воспринимать новые идеи;
- адаптироваться к изменениям социально-экономического развития общества, системы здравоохранения;
- анализировать и планировать свою профессиональную деятельность;
- принимать решения и самостоятельно действовать в условиях перемен и неопределённости.

8.6 Требования к образованности по основным циклам учебных дисциплин

Требования к образованности по циклу **общеобразовательных дисциплин**

Выпускник должен овладеть основами философии и социальных наук, необходимых для формирования естественнонаучного и гуманитарно-психологического мировоззрения врача и целостного видения мира и человека, основанных на общечеловеческих и профессиональных ценностях.

Требования к образованности по циклу **базовых дисциплин**

Выпускник должен:

- овладеть знаниями и пониманием принципов биомедицинских наук, научных знаний, концепций и методов;
- уметь применять полученные клинические научные знания на практике;

- владеть навыками аналитического и критического мышления.

Требования к образованности по циклу **профилирующих дисциплин**

Выпускник должен овладеть клиническими знаниями и навыками, необходимыми для решения ключевых задач в своей профессиональной деятельности, эффективного взаимодействия с другими специалистами при оказании медицинской помощи населению, иметь способность к познанию и обучению на протяжении всей жизни и применять новейшие технологии в практике.

8.7 Требования к образованности по отдельным дисциплинам.

Выпускник должен овладеть дополнительными специальными знаниями и навыками, необходимыми для последиplomной подготовки по выбранной специальности.

9 Содержание образовательных программ по специальности 051301 – «Общая медицина»

9.1 Концентрированное изложение содержания образовательных программ приводится по циклам дисциплин в таблицах 1-7.

Таблица 1 Содержание образовательно-профессиональной программы

Циклы дисциплин	Наименование дисциплин и их основные разделы	Трудоемкость в часах
1	2	3
ООД	Общеобразовательные дисциплины	1548
ООДО	Обязательный компонент	1548
ООДО 01	История Казахстана Введение в “Историю Казахстана”. Казахстан в эпоху древности. Древнейшая история Казахстана. Палеолит (древнекаменный век), Мезолит (среднекаменный век), Неолит (новокаменный век). Эпоха бронзы. Ранние государственные образования. Саки. Усуни и кангюи. Гунны. Казахстан в средние века. Государства раннего средневековья (VI-X в.в.). Тюркский каганат. Тюркешы. Карлуки. Огузы. Кимеки. Экономическая и культурная жизнь Казахстана VI-X в.в. Государства развитого средневековья (XI - нач. XIII в.). Караканиды. Каракитаи. Науманы и керейты. Кипчаки. Развитие экономики и культуры Казахстана XI - начала XIII веков. Казахстан в период мон-	135

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	гольского завоевания. Золотая Орда. Средневековые государства в XIV-XV в.в. Государства Кок-Орда и Ак-Орда. Могулистан. Государство кочевых узбеков. Ногайская орда. Сибирское ханство. Образование казахской народности. Этноним “казах” (казах). Казахские жузы. Казахское ханство в XV - начале XVIII в.в. Культура казахов в XIV – начале XVIII веков. Казахстан в новое время (XVIII – начало XX в.в.). Казахстан в первой четверти XVIII в. Казахстан и Россия в условиях нового времени. Начало эпохи колонизации в Казахстане. Социально-экономическое и политическое развитие Казахстана в XIX - начале XX века. Культура Казахстана (XVIII - начало XX в.в.). Казахстан в новейшее время. Октябрьская революция 1917 г. и ее предпосылки. Гражданская война – трагедия народа (1918-1920 г.г.). Образование Казахской Советской государственности. Политика “военного коммунизма” в Казахстане (1918 – март 1921 г.г.). Советское государственное строительство в крае. Социально-экономические итоги НЭПа. Коллективизация сельского хозяйства – трагедия крестьянства Казахстана. Индустриализация: характер, темпы, масштабы. Социально-экономическое развитие Казахстана накануне войны. Общественно-политическая ситуация. Казахстан в период Великой Отечественной войны 1941-1945 г.г. Казахстан в послевоенные годы (1946-1953 г.г.). Казахстан в годы “хрущевской декады” (1953-1964 г.г.). Казахстан во второй половине 1960-х - первой половине 1980-х г.г. Политика “перестройки” в Казахстане (1985-1991 г.г.). Независимый Казахстан. Казахстан на пути к независимости. Провозглашение независимости Казахстана. Создание Содружества независимых государств (СНГ). Государственное строительство Республики Казахстан. Экономическое развитие. Общественно-политическое развитие. Духовное	

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	развитие. Внешняя политика Республики Казахстан.	
ООДО 02	Философия Философия как феномен культуры. Философия, её предмет и функции. Философия в культурно-историческом контексте. Исторические типы философствования в контексте культуры. Древнеиндийская философия как феномен восточной культуры. Древнекитайская философия в период расцвета китайской культуры. Философия в античной культуре. Феномен философии в средневековой культуре. Арабо-мусульманская философия в контексте исламской культуры Феномен философии и религии в западноевропейской средневековой культуре. Философия в культуре Ренессанса и Реформации. Западноевропейская философия в культуре Нового Времени. Западно-европейская философия в культуре второй половины XIX в. Русская философия как феномен российской культуры XIX – XX в.в. Феномен философии в казахской культуре Советская Философия в культуре XX в. Западная философия в контексте культуры XX в. канун XXI века. Философия бытия. Философская антропология. Социальная философия. Философия культуры. Философия любви. Философия религии. Философия истории. Философия политики. Философия образования. Проблемы теории диалектики. Эпистемология. Философия глобальных проблем.	135
ООДО 03	Иностранный язык Фонетические, орфографические, лексические и грамматические нормы изучаемого иностранного языка. Фонетика: произносительные и ритмико-интонационные особенности иностранного языка, рецепция и репродукция звуковой системы речи. Орфография: звукобуквенная система языка, основные орфографические правила. Лексика: словообразовательные модели; лексический минимум объемом в 2500 единиц базового языка, а	270

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	также терминов, соответствующих профилю специальности; дифференциация лексики по сферам применения. Грамматика: основные части речи - имя существительное, прилагательное, наречие, глагол, артикль, местоимение, предлог; структура простого и сложного предложения; основные модели словообразования. Чтение: формирование навыков ознакомительного, поискового, изучающего и просмотрового чтения. Говорение: навыки диалогической и монологической речи в пределах изучаемых тем. Письмо: развитие навыков последовательного изложения мыслей, рассуждений, а также информации при написании сочинений и писем личного и делового характера. Перевод текстов по специальности с иностранного языка на русский язык в соответствие с языковыми нормами. Аудирование: восприятие на слух сообщений бытового, информационного и профессионального характера.	
ООДО 04	Казахский (русский) язык Расширение лексического минимума общеупотребительных слов и словосочетаний, овладение грамматическими формами и конструкциями на уровне их употребления в речи. Овладение лексическим и терминологическим минимумом по специальности. Построение различных типов речевой деятельности: беседа, описание, информирование. Грамматические формы и конструкции в коммуникативном, функциональном аспектах. Репродуцирование адаптированных и продуцирование несложных прагматических текстов, диалогических и монологических, в устной и письменной форме, на темы, актуальные для социально-бытовой и профессиональной сфер, по разным видам речевой деятельности: говорению, аудированию, чтению, письму. Развитие учебно-профессиональной речи: а) выработка умений и навыков чтения, слушания, конспектирования литературы по специальности; б) составление	270

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	различного рода научно-учебных текстов, близких к текстам учебников и лекций, диалогов и монологов на учебно-профессиональные темы; в) интенсивное обучение основным функционально-смысловым типам высказываний: монологу-описанию, монологу-повествованию, монологу-рассуждению, диалогу-беседе, диалогу-дискуссии. Профессиональный казахский (русский) язык. Развитие научно-профессиональной речи: а) активное, обобщенное, объемное формирование навыков и умений в области научно-профессиональной речи.	
ООДО 05	Информатика Предмет, объекты и составные части информатики. Формы представления информации. Системы счисления, методы перевода чисел, форматы представления чисел с плавающей запятой; двоичная арифметика. Понятие дискретизации, выполнение арифметических операций с числами с фиксированной и плавающей запятой. Языки как способы описания объектов и процессов. Архитектура современной вычислительной техники. Представление информации в компьютере. Булева алгебра и логические схемы компьютера. Логические схемы и логические машины. Элементы организации основных блоков компьютера. Архитектурная организация процессора. Организация памяти компьютера, принцип программного управления; функциональная и структурная организация компьютера, сетевые технологии обработки данных. Введение в программирование. Основы алгоритмизации задач. Алгоритмы (типы, свойства, способы представления). Алгоритмические структуры. Языки обучения программированию. Языки программирования общего назначения. Прикладное программное обеспечение, обработка информации. Системы управления базами данных Компьютерные сети, сетевые и телекоммуникационные технологии. Общие	135

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	сведения о сетях, предпосылки и необходимость сетевого взаимодействия компьютеров. Основы защиты информации. Информационная безопасность и ее составляющие Защита от несанкционированного вмешательства в информационные процессы. Организационные меры, инженерно-технические и иные методы защиты информации. Защита информации в локальных компьютерных сетях, антивирусная защита. Электронное правительство. Единая информационная система здравоохранения Казахстана (ЕИСЗ).	
ООДО 06	Экология Понятие экологии, становление и развитие экологии как науки. Цель, задачи, методы изучения экологии. Место и роль экологии в решении современных экономических и политических проблем. Аутэкология: экологические факторы, зоны оптимума и минимума. Демэкология: характеристики популяции, флуктуации и регуляция численности популяции. Синэкология: типы взаимодействия в сообществах, трофическая структура сообщества и экологические пирамиды. Функции экосистем: энергетический обмен и круговорот веществ, целостность и устойчивость экосистем, экологические сукцессии. Понятие о биоценозе, биогеоценозе, экосистеме. Типы наземных и водных экосистем. Учение о биосфере и ноосфере. Живое вещество биосферы и его функции Природные ресурсы и рациональное природопользование. Охрана природы и экологические проблемы современности. Проблемы экоразвития. Медицинская экология.	45
ООДО 07	Политология Политология как наука, ее место в системе современного научного знания. Сущность, структура, функции и субъекты политики. Политическая власть. Политическая система общества. Модернизация политической системы Республики Казахстан. Государство как основной инсти-	90

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	тут политической системы. Проблемы строительства гражданского общества и правового государства в Казахстане. Политические режимы. Политические партии и партийные системы. Политическая элита и политическое лидерство. Политическое сознание и политическая культура общества. Политическая социализация личности. Мировая политика и международные отношения. Проблемы и противоречия политического процесса в Республике Казахстан. Казахстан в мировом сообществе.	
ООДО 08	Социология Статус социологии в системе социального знания. Структура социологического знания. Макро- и микро социология. Теоретическая и прикладная социология. Законы и категории социологии. Методология социологии. Взаимосвязь социологии с другими социально-гуманитарными науками. Основные направления в истории социологии. Основные этапы в становлении социологии. О.Конт и Э.Дюркгейма – родоначальники социологии. Социология XX века. Развитие социологической мысли в России. Развитие социологической мысли в Казахстане. Элементы социальной жизни. Общество как социальная система. Социальные институты и социальные процессы. Социальная структура и социальная стратификация. Социологическая характеристика личности. Структура личности. Содержание процесса социализации, его главные механизмы. Девиация и социальный контроль. Специальные социологические теории. Социология образования. Политическая социология. Экономическая социология. Социология семьи. Социология культуры. Социология массовых коммуникаций. Прикладная социология. Методы и техника проведения конкретно-социологических исследований. Структура программы социологического исследования. Основные методы сбора информации,	90

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	их классификация. Методика обработки информации и анализ ее результатов. Проблемы медицинской социологии.	
ООДО 09	Основы права Предмет, система курса «Основы права». Теория государства и права. Основные понятия о государстве. Основные понятия о праве и правовых явлениях. Правоотношения. Правонарушение и юридическая ответственность. Конституционное право - ведущая отрасль права Республики Казахстан. Административное право Республики Казахстан и государственное управление. Административная ответственность. Общие положения о гражданском праве Республики Казахстан. Право собственности. Положения об обязательствах. Наследственное право. Общая характеристика отдельных институтов гражданского права Республики Казахстан. Основы семейного права РК. Основы организации и деятельности правоохранительных органов. Основы финансового права Республики Казахстан. Финансовая деятельность государства. Банковская деятельность. Банковская система РК. Основы налогового права. Налоговая система РК. Основы трудового права и права социального обеспечения. Основы уголовного права Республики Казахстан. Правовые основы борьбы с коррупцией в Республике Казахстан. Страховое право. Правовое регулирование страховой деятельности. Основы экологического права РК. Основы земельного права РК. Процессуальное право РК. Основы уголовно-процессуального и гражданско-процессуального права.	90
ООДО 10	Основы экономической теории Экономические отношения между людьми в процессе производства, распределения, обмена и потребления жизненных благ и услуг. Экономическое поведение людей при принятии экономических решений. Необходимость экономического	90

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	анализа. Методы научного анализа экономических процессов. Общие основы общественного производства. Ресурсы и их ограниченность. Собственность: сущность и формы. Общественные формы производства. Основные типы и модели экономических систем. Элементы рыночной экономики. Сущность и закономерности индивидуального воспроизводства в условиях рыночной экономики. Кругооборот продуктов, доходов и расходов в экономике. Воспроизводство национальной экономики. Система национальных счетов. Экономическое и социальное развитие общества. Денежно-кредитная и финансовая системы. Государственное регулирование национальной экономики.	
ОДО 11	Химия Термодинамика. Термохимия. Химическая кинетика и катализ. Коллигативные свойства растворов. Протолитическая теория кислот и оснований. Буферные системы. Природа химической связи. Комплексные соединения, биогенные элементы. Окислительно-восстановительные реакции в живых организмах. Поверхностные явления. Коллоидные системы. Растворы биополимеров. Углеводороды. Ароматические соединения. Правило Хюккеля. Спирты. Амины. Диазо- и азосоединения. Альдегиды и кетоны. Карбоновые кислоты. Гетерофункциональные органические соединения. Алифатические галогенозамещенные кислоты. Гидрокислоты. Оксокислоты. Альфа-аминокислоты. Пептиды. Белки. Углеводы. Гетероциклические соединения. Алкалоиды. Нуклеиновые кислоты. Нуклеозиды. Нуклеотиды. РНК и ДНК. Липиды. Терпены. Стероиды.	90
ООДО 12	Медицинская биофизика Биофизика клеточных мембран. Биофизика электровозбудимых тканей. Квантовая биофизика. Биофизика тканей и органов. Реологические свойства крови. Реография различных органов и	108

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	тканей. Методы исследования кровообращения. Биофизика мышечного сокращения. Классификация медицинских приборов и аппаратов. Формы энергии, которые преобразуются в измерительном преобразователе. Технические средства для изучения механических, электрических проявлений жизнедеятельности организма. Основные технические средства медицинской интроскопии. Терапевтическая электронно-медицинская аппаратура.	
БД	Базовые дисциплины	3312
БДО	Обязательный компонент	3186
БДО 01	Молекулярная биология и медицинская генетика Введение в молекулярную биологию и медицинскую генетику. Биологические макромолекулы. Белки и нуклеиновые кислоты – информационные структуры живых организмов. Молекулярные механизмы воспроизведения биологической информации, коррекции и репарации повреждений ДНК. Структура хроматина в клеточном цикле. Принципы кодирования и основные пути передачи биологической информации. Молекулярные механизмы экспрессии генов прокариот и эукариот. Молекулярная структура и функции биологических мембран. Контроль клеточного деления. Биологическая функция белка р 53. Апоптоз. Структурно-функциональные уровни организации наследственного материала. Моногенное, полигенное и сцепленное наследование. Технология рекомбинантных ДНК. Основы генетики человека и медицинской генетики. Генные, хромосомные и мультифакториальные болезни. Современные молекулярно-генетические методы диагностики и профилактики наследственной патологии. Популяционная генетика человека.	162
БДО 02	Биохимия Предмет и его задачи. Строение и функция белков. Ферменты: строение, механизм действия,	162

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	ингибиторы и активаторы ферментов, регуляция ферментативных реакций. Основы биохимия питания. Обмен и функции витаминов макро- и микроэлементов. Биоэнергетика, общие пути катаболизма. Обмен и функции углеводов, липидов, аминокислот, простых и сложных белков в норме и патологии. Взаимосвязь метаболизма углеводов, липидов и белков и его регуляция. Водно-солевой обмен, регуляция гомеостаза. Биохимия гормонов. Биохимия почек и мочи. Биохимия печени. Биохимия крови, соединительной ткани, костной ткани и зуба, мышечной ткани, нервной ткани.	
БДО 03	Анатомия 1 Понятие об анатомии и ее место среди биологических наук. Методы изучения и основные понятия топографической анатомии. Аппарат движения: строение, функции, филогенез. Анатомические позиции, схемы строения осей тела человека. Остеология. Синдесмология. Миология. Топографическая анатомия конечностей, головы, шеи. Анатомия и топография головного и спинного мозга. Сосуды и нервы головы, шеи, конечностей. Топография полости носа, полости рта. Анатомия и топография органов чувств. Морфофункциональная характеристика желез внутренней секреции. Морфофункциональная характеристика кожного покрова, конечностей, головы, шеи и его производных. Анатомия и топография грудной клетки. Анатомия и топография средостения. Анатомия и топография стенок и органов брюшной полости. Анатомия и топография таза. Морфофункциональная характеристика кожного покрова туловища (спины, груди и живота). Индивидуальные половые, возрастные особенности. Латинский анатомический глоссарий.	216
БДО 04	Анатомия – 2 Анатомия, топография, морфологическая характеристика органов, варианты нормы и патологии, рентгеноанатомия и возрастные особенности:	108

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	- нервной системы; - опорно-двигательной системы; - дыхательной системы; - сердечно-сосудистой системы; - пищеварительной системы; - мочевыделительной и половой систем; - эндокринной системы.	
БДО 05	Гистология - 1 Введение в предмет. Цитология. Понятие о клетке как элементарной живой системе, основы строения и функции эукариотических организмов. Понятие о неклеточных структурах. Основы общей эмбриологии. Прогенез. Понятия о провизорных органах, их роль и строение. Учение о тканях. Эпителиальные ткани и железы. Кровь и лимфа. Состав крови и лимфы, их основные функции. Возрастные и половые особенности крови. Особенности крови плода, новорожденных, постнатальная динамика. Собственно-соединительные ткани, соединительные ткани со специальными свойствами. Скелетные ткани. Хрящевые ткани. Хондрогенез и возрастные изменения хрящевых тканей. Костная ткань. Мышечные ткани. Сердечная мышечная ткань. Гладкие мышечные ткани. Нервная ткань. Анализаторы. Орган зрения. Орган слуха и равновесия. Возрастные изменения.	108
БДО 06	Гистология - 2 Морфофункциональная характеристика и гистофизиология органов и систем у взрослых и детей: - нервной системы, органов зрения, обоняния, вкуса, слуха и равновесия; - кожи и придатков кожи в зависимости от локализации; - воздухоносных путей и респираторного отдела легкого; - сердечно-сосудистой системы; - пищеварительной системы; - мочевыделительной и половой системы;	108

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	- эндокринной системы; - системы крови.	
БДО 07	Физиология - 1 Общая характеристика физиологии как науки. Возбуждение. Рецепция. Системная организация проводящих путей. Синаптическая передача. Мышечное сокращение. Секреция. Биоэлектрические особенности секреторной клетки. Нейрогуморальная регуляция физиологических функций. Общая физиология ЦНС. Гормональная регуляция физиологических функций. Общие свойства и функции гормонов. Регуляция секреции гормонов. Гипоталамо-гипофизарно-надпочечниковая система. Энергетический баланс. Энергетический обмен. Тепловой баланс и регуляция температуры тела. Системные механизмы поведения. Врожденное и приобретенное поведение. Мотивации. Анализаторы. Память. Эмоции. Психическая деятельность человека. Сон. Боль. Трудовая деятельность человека.	162
БДО 08	Физиология - 2 Физиология, возрастные особенности у детей и методы изучения: - нервной системы; - опорно-двигательной системы, кожи и ее придатков; - дыхательной системы; - сердечно-сосудистой системы; - пищеварительной системы; - мочевыделительной и половой системы; - эндокринной системы; - системы крови.	108
БДО 09	Патологическая анатомия - 1 Предмет, задачи и методы патологической анатомии. Структурные основы, морфогенетические механизмы развития, классификация, морфологические проявления, осложнения и исходы, дифференциальная диагностика отдельных видов общепатологических процессов: повреждения,	108

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	расстройства крово- и лимфообращения, воспаления, адаптации, иммунных нарушений, онкопатологии.	
БДО 10	Патологическая анатомия - 2 Структурные основы, морфогенетические механизмы развития, классификация, морфологические проявления, осложнения и исходы заболеваний с возрастными особенностями и пороки развития: - нервной системы; - опорно-двигательной системы, кожи и придатков; - системы дыхания; - сердечно-сосудистой системы; - пищеварительной системы; - мочевыделительной и половой системы; - эндокринной системы; - системы крови.	108
БДО 11	Патологическая физиология - 1 Содержание предмета патофизиологии. Учение о болезни, основные понятия общей нозологии. Общая этиология и патогенез. Роль реактивности и наследственности в патологии. Общая патология клетки. Общие реакции организма на повреждение. Типовые патологические процессы: нарушения периферического кровообращения и микроциркуляции, воспаление, лихорадка, опухоли, аллергия, гипоксия. Типовые нарушения обмена веществ: нарушения водно-солевого, кислотно-щелочного, углеводного, липидного и белкового обменов. Голодание.	108
БДО 12	Патологическая физиология - 2 Причины, патогенетические механизмы, развития патологии с возрастными особенностями у детей: - нервной системы; - опорно-двигательной системы, кожи и придатков; - системы дыхания; - сердечно-сосудистой системы;	108

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	- пищеварительной системы; - мочевыделительной и половой системы; - эндокринной системы; - системы крови.	
БДО 13	Фармакология - 1 Содержание, предмет, методы исследования фармакологии. Связь фармакологии с другими дисциплинами. Общая рецептура. Правила выписывания жидких, мягких, твердых лекарственных форм. Общая фармакология. Общие закономерности фармакокинетики и фармакодинамики лекарственных веществ. Средства, влияющие на периферический отдел нервной системы. Средства, влияющие на афферентную иннервацию. Средства, влияющие на эфферентную иннервацию. Средства, влияющие на центральную нервную систему. Анальгетические средства. Противовоспалительные и противоаллергические средства. Антисептики и дезинфицирующие средства. Антибактериальные средства. Протivotуберкулезные, противомикробные, противогрибковые, противовирусные, противопротозойные, противоглистные средства.	108
БДО 14	Фармакология - 2 Лекарственные средства, влияющие на функции: - нервной системы; - опорно-двигательной системы; - дыхательной системы; - сердечно-сосудистой системы; - пищеварительной системы; - мочевыделительной системы; - эндокринной системы; - системы крови.	108
БДО 15	Микробиология Предмет, цели, задачи. Классификация микроорганизмов. Морфология, генетика и физиология, пути передачи, механизмы защиты организма, эпидемиология, классическая техника лаборатор-	216

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	ной идентификации: бактерий; грибов и дрожжей; вирусов; паразитов. Биологические свойства, факторы патогенности, особенности лабораторной диагностики, различных возбудителей, вызывающих заболевания в различных органах и системах. Специфическое лечение и профилактика. Нормальная микрофлора организма. Микробиологические основы дезинфекции, асептики, антисептики. Применение химиотерапевтических средств. Экология микроорганизмов. Учение об инфекционном процессе. Учение об иммунитете. Виды и механизмы иммунитета. Факторы неспецифической защиты. Характеристика антигенов, антител. Реакция антиген-антитело. Аллергические реакции.	
БДО 16	Пропедевтика внутренних болезней Методы исследования здорового и больного человека, расспрос больного и основные клинические симптомы и синдромы, возрастные особенности, методы инструментальной и лабораторной диагностики органов и систем: - нервной системы; - опорно-двигательной системы, кожи и придатков; - системы дыхания; - сердечно-сосудистой системы; - пищеварительной системы; - мочевыделительной и половой системы; - эндокринной системы; - системы крови.	216
БДО 17	Визуальная диагностика Методы визуальной диагностики (рентген, компьютерная и магнитно-резонансная томография, УЗИ, ядерная медицина). Физика рентгеновских лучей, ультразвука, ядерно-магнитного резонанса. Принципы получения рентгеновского, ультразвукового, магнитно-резонансного изображения. Контрастные препараты. Методы визуального (рентген, УЗИ, КТ, МРТ, ядерная медицина)	108

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	исследования и нормальная визуальная анатомия и визуальная семиотика заболеваний органов и систем: нервной; опорно-двигательной; дыхательной; сердечно-сосудистой; пищеварительной; мочевыделительной и половой; эндокринной; системы крови.	
БДО 18	Общая хирургия Асептика и антисептика. Десмургия. Методика обследования хирургического больного и возрастные особенности. Кровотечения. Методы остановки. Переливания крови. Раны. Раневой процесс. Первичная хирургическая обработка ран. Хирургическая операция, виды. Пред- и послеоперационный период. Общее и местное обезболивание. Общее действие травмы на организм. Понятие о шоке, коллапсе, обмороке, травматическом токсикозе. Ожоги, отморожения, электротравма, вывихи, переломы. Терминальные состояния. Расстройства периферического кровообращения. Острая гнойная хирургическая инфекция. Специфическая хирургическая инфекция. Понятие о синдроме системного воспалительного ответа на инфекцию (SIRS). Понятие об анаэробной инфекции, нозокомиальной инфекции. Опухоли доброкачественные и злокачественные. Пороки развития головы, шеи, грудной клетки, живота, конечностей. Организация амбулаторной хирургической службы.	108
БДО 19	Основы психологии Предмет и задачи психологии. Основные принципы и категории психологии. Этапы развития психики. Основные психические процессы, свойства и состояния личности. Ощущения, восприятие, представления. Воображения. Память и ее функции, виды. Внимание и качества внимания. Мышление и речь. Интеллект как мышление в действии. Эмоции и воля. Инстинкты. Сознание и самосознание. Личность, темперамент, характер и способности. Индивидуальность. Межличност-	54

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	ные отношения в группах и коллективах. Аспекты формирования профессионального статуса личности специалиста.	
БДО 20	Коммуникативные навыки - 1 Понятие о коммуникативных навыках. Коммуникативный процесс. Коммуникативная компетентность. Медицинское интервью: понятие, основные принципы, структура. Основные модели построения взаимоотношений «врач и пациент». Использование врачом вербальных и невербальных средств общения для достижения эффективного взаимодействия с пациентом. Общие принципы эффективного общения с пациентами, родственниками и различными специалистами здравоохранения. Барьеры, препятствующие эффективному общению врача и пациента. Значимость коммуникативной компетентности для эффективного и бесконфликтного взаимодействия врача с пациентом, членами его семьи, медицинскими работниками/коллегами. Психология пациента, особенности его психики. Подходы к построению взаимоотношений между врачом и пациентом в зависимости от качеств его индивидуальности. Личность врача и его взаимоотношения с больными и родственниками больных. Психологические требования к личности врача.	54
БДО 21	Коммуникативные навыки - 2 Медицинская этика: определение, основные принципы и понятия. Значение медицинской этики для медицинской практики. Подходы к решению этических вопросов/проблем различных клинических ситуаций. Этические аспекты взаимоотношений врача и пациента. Религия, медицина, этика. Информированное согласие пациента. Конфиденциальность. Права пациента. Этические проблемы умирания, реанимации и смерти. Неизлечимые больные, эвтаназия, тактика врача. Сообщение печальных новостей. Этические аспекты взаимоотношений врача с коллегами. Ятрогении, врачебные ошибки.	54

Продолжение таблицы 1

1	2	3
БДО 22	Общая гигиена Научные основы гигиенического нормирования и прогнозирования. Гигиена воздуха. Нормирование качества воды. Современные проблемы санитарной очистки города. Питание, как фактор здоровья. Основы взаимодействия организма и окружающей среды. Источники загрязнения атмосферного воздуха, состав загрязнения. Антропогенное загрязнение водоисточников, влияние на здоровье человека. Источники и характер загрязнения почв. Естественные и биогеохимические провинции Казахстана. Военная гигиена.	108
БДО 23	Введение в клинику - 1 Типы лечебных учреждений. Санитарно-эпидемиологический режим стационара. Прием и санитарная обработка пациентов. Понятие о дезинфекции. Виды уборок в лечебном учреждении. Обработка инвентаря. Виды транспортировки. Питание больного. Оценка функционального состояния пациентов. Уход за тяжело больными пациентами. Профилактика пролежней. Смена белья. Режим работы отделений стационара. Уход за температурающими больными. Раннее знакомство и взаимодействие с пациентом, с принципами общения врача и пациента: присутствие при беседах сбора анамнеза, ежедневных обходах. Практическое применение коммуникативных навыков при уходе за больными. Патронаж тяжелобольных, инвалидов на дому совместно с участковым врачом.	54
БДО 24	Введение в клинику - 2 Понятия «сестринский процесс», «сестринский диагноз». Основные группы лекарственных средств: выписка, раздача, хранение, виды применения. Энтеральный, наружный и ингаляционный способы применения лекарственных средств. Методика выполнения внутривенных, подкожных, внутримышечных инъекций. Техника забора крови из вены. Методика внутривенных капель-	54

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	ных инфузий и болюсных введений лекарств. Наблюдение за пациентом. Подготовка к рентгенологическим, инструментальным, УЗИ методам исследования легких и сердца, ЖКТ, почек. Диагностика и доврачебная помощь при некоторых неотложных состояниях. Организация работы процедурного кабинета.	
БДО 25	Общественное здравоохранение Общественное здоровье и здравоохранение как наука. Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Медицинская социология. Методика изучения демографических процессов. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Врачебно-трудовая экспертиза. Планирование и управление в здравоохранении. Кадровые ресурсы здравоохранения. Экономика здравоохранения. Международные аспекты охраны здоровья населения.	108
БДО 26	Эпидемиология Эпидемиологическая диагностика и семиотика, диагностическая техника. Система профилактических и противоэпидемических мероприятий. Закон РК о санитарно-эпидемиологическом благополучии населения. Общая характеристика, классификационное положение в структуре инфекционной и неинфекционной заболеваемости каждой нозологической формы, механизм развития ее, проявления эпидпроцесса, диагностика, профилактика. Вопросы военной эпидемиологии. Основные положения и принципы клинической эпидемиологии, связь клинической эпидемиологии с биостатистикой. Клиническая эпидемиология как основа доказательной медицины.	54
БДО 27	Биостатистика Значение биостатистики для изучения истинной природы изучаемого явления. Обработка и представление данных. Генеральная и выборочная	54

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	совокупность. Возможные типы систематических ошибок оценки в исследованиях. Измерение разнообразия признака. Критерий соответствия. Корреляционная зависимость. Метод корреляции рангов Спирмена. Метод стандартизации. Анализ качественных признаков. Планирование исследования. Использование современной информационно – вычислительной техники в биостатистике. Компьютерные статистические программы: SPSS, StatSoft, SAS.	
БДО 28	Общая иммунология Строение иммунной системы. Понятие об иммунном ответе. Основные теории иммунитета. Концепция иммунологического надзора, ее общепатологическая роль. Антигены. Система гуморального иммунитета. Система комплемента. Система клеточного иммунитета, ее основные функции. Понятие иммунологической толерантности. Цитокины. Противоопухолевый иммунитет. Система HLA. Иммунология трансплантации. Механизмы гиперчувствительности. Первичные иммунодефициты. Роль факторов окружающей среды в формировании иммунодефицитов. Вакцинопрофилактика.	108
БДО 29	Основы доказательной медицины Введение в доказательную медицину (ЕВМ). История развития доказательной медицины. Доказательная медицина в клинической практике стран СНГ и Казахстана. Базы данных доказательной медицины, Кокрановская библиотека. Типы принятия решений в клинической практике. Связь ЕВМ с клинической эпидемиологией и медико-биологической статистикой. Методы качественных и количественных исследований в доказательной медицине.	54
БДВ	Компонент по выбору	126
ПД	Профилирующие дисциплины	3240
ПДО	Обязательный компонент	2835
ПДО 01	Внутренние болезни Этиология и патогенез, классификации, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика и	405

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	принципы лечения типичных форм заболеваний внутренних органов с позиций доказательной медицины. Совершенствование пропедевтических навыков. Вопросы военно-полевой терапии, особенности ведения больных в военных условиях. Учение об инфекционных болезнях, общие принципы диагностики и профилактики. Правила госпитализации, режим инфекционного стационара. Особенности курации инфекционных больных. Этиология, эпидемиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, лечение и профилактика наиболее распространенных инфекционных заболеваний (аэрогенные, парентеральные инфекции, инфекции наружных покровов) согласно доказательной медицине. Организация фтизиатрической службы. Этиология, патогенез, эпидемиология, классификация и диагностика туберкулеза органов дыхания, выявление основных клинических признаков внелегочных форм туберкулеза. Осложнения. Принципы лечения. Интерпретация данных лабораторных методов обследования.	
ПДО 02	Хирургические болезни Этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, определение показаний и противопоказаний к хирургическим методам лечения, принципы оперативного вмешательства, консервативного лечения наиболее распространенных хирургических заболеваний с позиций доказательной медицины. Вопросы военно-полевой хирургии, особенности ведения больных в военных условиях. Понятие о микрохирургии и видеоэндохирургии. Введение в травматологию. Особенности обследования больных с повреждениями опорно-двигательного аппарата. Основные принципы консервативного и оперативного лечения переломов. Травматические повреждения глаз, ЛОР-органов. Семиотика урологических болезней. Неспецифические вос-	405

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	палительные заболевания органов мочеполовой системы. Современные принципы лечения урологических больных. Введение в онкологию Современные методы диагностики и лечения в онкологии с позиций доказательной медицины. Факторы, способствующие развитию онкопроцесса, клинические проявления, диагностика и лечение наиболее распространенных опухолей. Интерпретация данных лабораторных методов обследования.	
ПДО 03	Акушерство и гинекология Система организации акушерской и гинекологической помощи Понятие о репродуктивном здоровье и его охране. Планирование беременности. Физиология беременности. Выявление факторов риска. Типичные осложнения. Профилактика. Лечебно-охранительный режим. Подготовка беременных к родам. Антенатальная диагностика состояния плода. Физиология родов. Понятие «нормальные роды». Оценка опасных признаков течения беременности. Ведение родов согласно доказательной медицины и рекомендациям ВОЗ – обеспечение безопасной беременности и безопасных родов. Контроль за состоянием роженицы и плода в родах (кардиомониторинг, партограмма). Оценка факторов риска накануне родов. Понятие активно-выжидательного ведения родов. Контроль за состоянием роженицы и плода в родах (кардиомониторинг). Профилактика осложнений. Обезболивание. Бережное оказание акушерского пособия. Профилактика кровотечения. Физиология послеродового периода. Классификация, этиология, клиника, диагностика, основные принципы лечения при наиболее распространенных гинекологических заболеваниях согласно доказательной медицины. Основы онкогинекологии. Методы обследования, дифференциальная диагностика и принципы лечения. Интерпретация данных лабораторных методов обследования.	405

Продолжение таблицы 1

1	2	3
ПДО 04	Детские болезни Введение в педиатрию. Доказательная медицина в педиатрии. Особенности сбора анамнеза и заполнения истории болезни у детей. Особенности физикального осмотра по органам и системам у детей. Оценка физического, нервно-психического и полового развития детей. Организация режима, ухода, вскармливания здоровых и больных детей в соответствии с рекомендациями ВОЗ. Доношенный и недоношенный новорожденный, заболевания периода новорожденности. Заболевания раннего детского возраста по программам ВОЗ (ИВБДВ). Наиболее частые заболевания детей старшего возраста – органов дыхания, сердечно-сосудистой, пищеварительной, мочевыделительной, эндокринной систем, болезни крови. Аллергические заболевания у детей. Генные и хромосомные болезни. Амбулаторная педиатрия: диспансерное наблюдение здоровых и больных детей, иммунопрофилактика. Детские инфекционные заболевания, передающиеся воздушно-капельным путем, кишечные инфекции. Интерпретация данных лабораторных методов обследования. Особенности фармакотерапии у детей.	405
ПДО 05	Общая врачебная практика Понятие об общей врачебной практике, история развития в Республике Казахстан и в мире. Нормативно-правовая база работы врача общей практики (ВОП). Принципы организации первичной медико-санитарной помощи (ПМСП), организация работы ВОП, права и обязанности ВОП. Принципы межличностного общения и консультирования пациентов врачом общей практики. Формирование здорового образа жизни среди прикрепленного населения. Работа в семье. Выявление факторов риска, принципы ранней диагностики и профилактики социально-значимых заболеваний (нормативно-правовая база, организация, проведение и мониторинг скрининговых	405

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	программ). Критерии диагностики и тактика ведения больных с наиболее распространенными заболеваниями в практике ВОП. Медицина, основанная на доказательствах в работе ВОП.	
ПДО 06	Неврология, психиатрия, наркология Неврология Введение в неврологию. Синдромы поражения чувствительного аппарата. Нарушение двигательных функций. Основные симптомы поражения пирамидной и экстрапирамидной систем. Синдромы поражения вегетативной нервной системы и высших мозговых анализаторов. Методы обследования неврологических больных. Классификация, этиопатогенез, клинические проявления, диагностика, основные принципы терапии наиболее распространенных неврологических синдромов у взрослых и детей с позиций доказательной медицины Сосудистые заболевания нервной системы. Заболевания периферической нервной системы. Воспалительные заболевания головного мозга и его оболочек. Травматические повреждения головного мозга. Наследственные заболевания нервной системы. Профилактика неврологических заболеваний. Психиатрия и наркология Организация психиатрической и наркологической помощи. Виды экспертиз. Принципы исследования и современные методы диагностики психических и наркологических заболеваний. Этиология психических и наркологических заболеваний. Общая психопатология. Клиническая характеристика основных психопатологических синдромов. Сравнительно-возрастные особенности. Синдромы зависимости. Основные принципы терапии психических и наркологических заболеваний, современные методы лечения с позиций доказательной медицины. Органические, экзогенные и соматогенные заболевания. Расстройства, вызванные злоупотреблением психоактивными веществами. Ал-	405

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	коголизм. Металкогольные психозы. Наркомании и токсикомании. Особенности течения в детском возрасте. Распространенность. Клиника. Ургентные состояния.	
ПДО 07	Скорая неотложная медицинская помощь Организация работы скорой и неотложной медицинской помощи взрослому и детскому населению. Доказательная медицина. Алгоритм диагностики и протоколы неотложной помощи взрослым и детям при синдроме острой дыхательной недостаточности, острой недостаточности кровообращения, при нарушении функции центральной нервной системы. Шок. Кома. Судорожный синдром. Болевой синдром. Кровотечения. Алгоритм диагностики и протоколы неотложной помощи при несчастных случаях у взрослых и детей: утопление, электротравма, отморожения, солнечный и тепловой удар, укусы насекомых змей, животных; травмы, травматический шок, генерализованные аллергические синдромы, повреждения уха, горла, носа и органов зрения у взрослых и детей. Диагностика беременности, родовспоможение на дому. Мероприятия в эпидемическом очаге.	405
ПДВ	Компонент по выбору	405
	Всего	8100
ДВО00	Дополнительные виды обучения	
ДВО01	Физическая культура с валеологией	
ДВО02	Профессиональная практика (во внеучебное время)	468
	Учебно-производственная практика «Помощник младшей медсестры (по уходу за больным)»	36
	Учебно-производственная практика «Помощник палатной медсестры»	72
	Учебно-производственная практика «Помощник процедурной медсестры»	72
	Производственная практика «Помощник врача ординатора»	144
	Производственная практика «Помощник врача скорой и неотложной помощи»	144

Продолжение таблицы 1

1	2	3
ДВО03	Военная подготовка	
	Промежуточный государственный контроль	
	Итоговая (государственная) аттестация	
	ИТОГО	8568
ПДИ	Профилирующие дисциплины интернатуры	3240
ПДИО	Обязательный компонент	3024
ПДИВ	Компонент по выбору	216
	Итоговая государственная аттестация Государственный экзамен по специальности	144
	ИТОГО БМО (5+2)	11952
Примечание: 1 В государственных общеобязательных стандартах образования по специальности компонент по выбору указывается без расшифровки с определением по нему общего количества кредитов. 2 Расшифровку компонента по выбору дает высшее учебное заведение самостоятельно с указанием дисциплин, устанавливаемых советом вуза и по выбору студентов.		

Таблица 2 Содержание дисциплин интернатуры по направлению подготовки «Общая врачебная практика» (ОВП)

Циклы дисциплин	Наименование дисциплин и их основные разделы	Трудоемкость в часах
1	2	3
ПД	Профилирующие дисциплины	3240
ПДО	Обязательный компонент	2880
ПДО 08	Общая врачебная практика (ОВП) Организация работы врача общей практики, основы менеджмента работы врачебной амбулатории (ВА). Ведение учетно-отчетной документации в организациях ПМСП. Доказательная медицина в клинической практике ВОП, основы организации, проведения и оценки медицинского (клинического) аудита в общей практике. Принципы оказания помощи в условиях первичной	720

Продолжение таблицы 2

1	2	3
	медико-санитарной помощи (ПМСП). Алгоритмы рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения взрослых и детей в амбулаторных условиях при синдромах поражения органов дыхания, кровообращения, желудочно-кишечного тракта, мочевыделительной системы, кроветворной, эндокринной систем. Особенности ведения беременных, подростков, детей и пациентов пожилого возраста. Интерпретация данных лабораторной диагностики. Применение периодических протоколов. Медико-социальная экспертиза больных. Оказание экстренной и скорой неотложной помощи на догоспитальном этапе. Стационар-замещающие технологии в условиях ВА. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, лечение и профилактика наиболее часто встречающихся дерматологических заболеваний. Клиническая фармакология в ОВП. Общие вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии. Частные вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии при различных заболеваниях. Обучение правильного выбора препаратов конкретному больному с учетом тяжести болезни, сопутствующей патологии, возраста, пола.	
ПДО 09	Внутренние болезни (ОВП) Диагностика, лечение, профилактика наиболее часто встречающихся заболеваний внутренних органов во всех возрастных группах, ранняя диагностика неотложных состояний и оказание помощи на догоспитальном этапе помощи и в стационар - замещающих технологиях в условиях ВА с позиций доказательной медицины. Обучение синдромному подходу, проведению дифференциальной диагностики сложных, сочетанных случаев внутренней патологии, умению выбора метода лечения с учетом возраста больного. Интерпретация данных лабораторных методов об-	360

Продолжение таблицы 2

1	2	3
	следования Клиническая фармакология во внутренних болезнях. Особенности лечения и наблюдения больных пожилого и старческого возраста, подростков, беременных женщин.	
ПДО 10	Хирургические болезни (ОВП) Общие принципы организации оказания хирургической помощи на догоспитальном этапе и в стационар-замещающих технологиях в условиях ВА при следующих состояниях и заболеваниях: - острая хирургическая патология: острый аппендицит, острая кишечная непроходимость, осложненная язвенная болезнь (кровотечение, перфорация, пенетрация, стеноз привратника), нагноительные процессы мягких тканей; - заболевания сосудов (острые флеботромбозы, и тромбозы, эмболии артерий); - геморрой, трещины заднего прохода; - бурсит, тендовагинит; - ушибы, раны, укусы животных, отморожения, ожоги; - переломы костей, травматический остеомиелит, вывихи, привычный вывих плеча; - плоскостопие, мышечная кривошея, врожденная косолапость, врожденный вывих бедра, искривления позвоночника; - почечная колика, острая задержка мочи; простатит, аденома простаты, цисталгия, крипторхизм; - диагностика и удаление инородных тел глотки, наружного слухового прохода, полости носа; - травмы органа зрения, острый приступ глаукомы. Доказательная медицина в хирургии.	180
ПДО 11	Акушерство и гинекология (ОВП) Оказание акушерско-гинекологической помощи на догоспитальном этапе и в стационар-замещающих технологиях в условиях ВА при следующих состояниях: - антенатальное наблюдение беременных, и психо-социальная подготовка к родам, подготовка	360

Продолжение таблицы 2

1	2	3
	к грудному вскармливанию, согласно рекомендаций ВОЗ; - патологическое течение беременности (вся патология должна направляться на стационарное лечение), беременность на фоне экстрагенитальной патологии, основные причины невынашивания и их профилактика; - послеродовые воспалительные заболевания; - нарушения менструальной функции; - вопросы планирования семьи, контрацепция, бесплодный брак; - нейроэндокринные синдромы, генитальный туберкулез; - инфекции, передающиеся половым путем; - профилактика рака молочной железы.	
ПДО 12	Детские болезни (ОВП) Организация помощи детскому населению на догоспитальном этапе и в стационар-замещающих технологиях в условиях ВА с позиций доказательной медицины при следующих состояниях: патология доношенного и недоношенного новорожденного, ведение болезней периода новорожденности согласно рекомендациям ВОЗ; оценка нервно-психического и физического развития, организация ухода, рациональное вскармливание здоровых и больных детей раннего возраста согласно программам ВОЗ; динамическое наблюдение детей разного возраста, иммунопрофилактика; диагностика, лечение и профилактика наиболее часто встречающихся болезней детского возраста на основе синдромного подхода; ранняя диагностика и оказание первой врачебной помощи при неотложных состояниях у детей различного возраста по принципам интегрированного ведения болезней детского возраста (ИББДВ).	360
ПДО 13	Психиатрия и наркология (ОВП) Организация психиатрической и наркологической помощи в условиях ПМСП. Углубление специ-	180

Продолжение таблицы 2

1	2	3
	альных знаний и практических навыков, необходимых для своевременного выявления и оказания неотложной психиатрической и наркологической помощи, а также направление данных больных к специалистам соответствующего профиля. Тактика ведения психиатрических и наркологических больных в амбулаторных условиях с позиций доказательной медицины по следующим нозологиям: депрессия, шизофрения, неврозы, неврастения, психозы при различных соматических заболеваниях, психопатии, сексопатологические расстройства, алкоголизм, наркомания, токсикомания, психические расстройства, связанные с геронтологическими аспектами. Реабилитация, реадaptация. Экспертиза.	
ПДО 14	Неврология (ОВП) Углубление специальных знаний и практических навыков, необходимых для своевременного выявления и оказания неотложной неврологической помощи, а также направление данных больных к специалистам соответствующего профиля. Тактика ведения неврологических больных в амбулаторных условиях с позиций доказательной медицины по следующим нозологиям: острое нарушение мозгового кровообращения, дисциркуляторные энцефалопатии, заболевания периферической нервной системы, вертеброгенные заболевания периферической нервной системы, миофасциальные синдромы, воспалительные заболевания головного мозга и его оболочек, травматические повреждения головного мозга. Профессиональные болезни нервной системы: вибрационная болезнь. Основные генетически обусловленные неврологические заболевания.	180
ПДО 15	Фтизиатрия (ОВП) Диагностика туберкулеза органов дыхания, выявление основных клинических признаков внелегочных форм туберкулеза в амбулаторных условиях. Диспансерное наблюдение за контингентом	180

Продолжение таблицы 2

1	2	3
	ми, проведение химиопрофилактики и контролируемой химиотерапии туберкулеза в амбулаторных условиях, проведение санитарно-просветительной работы среди прикрепленного населения. Алгоритм обследования при подозрении на туберкулез. Организация противоэпидемических мероприятий при туберкулезе. Иммуно- и химиопрофилактика туберкулеза. Туберкулез и ВИЧ-инфекция. Туберкулез и сахарный диабет. Туберкулез и наркомания, туберкулез и алкоголизм. Туберкулез, беременность и материнство. Неотложные состояния в клинике туберкулеза.	
ПДО 16	Инфекционные болезни (ОВП) Организация инфекционной службы. Этиология, патогенез, эпидемиология, классификация, диагностика и лечение инфекционных болезней: бруцеллез, острые кишечные инфекции, ВИЧ-инфекция, тиф и паратифозные заболевания, вирусные гепатиты, ботулизм, капельные инфекции, малярия, токсоплазмоз, рожа, чума, холера, глистные и паразитарные инфекции, детские инфекции – воздушно-капельные, экзантемы, менингококковая инфекция. Программа ВОЗ по интегрированному ведению болезней детского возраста по диареям и острым респираторным инфекциям (ОРИ). Мероприятия, проводимые ВОП, при карантинных и особо опасных инфекциях.	180
ПДО 17	Онкология (ОВП) Организация онкологической службы РК. Учетная документация в онкологии. Клинические группы онкологических больных. Принципы диспансеризации в онкологии. Этиология, патогенез, патоморфология, классификация, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, лечение и профилактика фоновых предопухолевых (облигатный и факультативный рак) и опухолевых процессов. Выявление факторов риска	180

Продолжение таблицы 2

1	2	3
	новообразований, участие в организации и проведении скрининговых программ по раннему выявлению онкологических заболеваний. Клиническая классификация ЗНО по стадиям (I-IV стадии) и по системе TNM. Реабилитация больных после хирургического лечения, химио- и лучевой терапии, паллиативная и симптоматическая помощь терминальным больным (болевого синдром и обезболивание при раке, депрессивный синдром и методы его лечения). Доказательная медицина в онкологии. Деонтология в онкологии.	
ПДВ	Компонент по выбору	360
	Итоговая государственная аттестация Государственный экзамен по специальности	144
	Итого	3384

Таблица 3 Содержание дисциплин по направлению подготовки «Гигиена и эпидемиология» (ГЭ)

Циклы дисциплин	Наименование дисциплин и их основные разделы	Трудоемкость в часах
1	2	3
ПД	Профилирующие дисциплины	3240
ПДО	Обязательный компонент	2880
ПДО 18	Общая гигиена (ГЭ) Техника санитарно-гигиенических исследований. Факторы окружающей среды, их влияние на здоровье населения, профилактика неблагоприятного воздействия. Гигиена воздушной среды. Основы водоснабжения, нормирование качества питьевой воды, методы улучшения качества. Гигиена почвы. Гигиенические требования к планировке населенных мест, жилищу, лечебно-профилактическим учреждениям.	180
ПДО 19	Организация здравоохранения (ГЭ) Основы управления системой и службами здравоохранения. Маркетинг и менеджмент в здравоохранении и медицине. Теории управления, об-	360

Продолжение таблицы 3

1	2	3
	щие основы, система и организация как понятия и основа менеджмента. Системный подход к пониманию и оценке здоровья. Предпосылки возникновения маркетинга в здравоохранении. Понятие о маркетинге. Концепция маркетинга. Понятия нужда, потребность, запрос, товар, обмен, сделка и рынок. Менеджеры в здравоохранении. Управленческие решения, их принятие. Функции и структура деятельности (стиль деятельности) руководителя коллектива. Бизнес – план, основные положения и содержание. Разработка бизнес-плана. Функции управления. Стратегическое планирование, как предвидение, прогнозирование. Управленческий учет как орудие для решения проблем, возникающих в оказании медицинской помощи населению РК. Социально-психологические особенности формирования коллектива и личности в системе управленческих отношений, функции и структура деятельности (стиль деятельности) руководителя коллектива. Классификация управленческих решений в здравоохранении. Виды управленческой деятельности	
ПДО 20	Коммунальная гигиена (ГЭ) Научные проблемы состояния здоровья населения и перспективы развития здравоохранения в Республике Казахстан. Основные принципы организации питьевого водоснабжения, характеристика источников водоснабжения. Требования к качеству и современные методы обработки питьевой воды. Источники загрязнения водоемов, их сравнительная характеристика, категории водопользования, влияние загрязнений на водоем и условия жизни населения, процессы самоочищения, виды сточных вод, методы их очистки. Источники загрязнения почвы. Методика гигиенического нормирования химических веществ в почве. Мероприятия по санитарной охране почвы, современные принципы очистки населенных мест. Источники загрязнения атмосферного воздуха. Ги-	360

Продолжение таблицы 3

1	2	3
	гиенические принципы нормирования атмосферных загрязнений. Мероприятия по охране атмосферного воздуха. Гигиена жилых и общественных зданий: освещение, отопление, вентиляция, микроклимат, строительные материалы. Экспертиза проектов жилых и общественных зданий. Гигиена ЛПО. Гигиена планировки населенных мест: основы районной планировки, планировка и благоустройство города в современных условиях, функциональное зонирование населенных мест, гигиенические основы нормирования физических факторов внешней среды (инсоляция, шум, вибрация, ЭМП).	
ПДО 21	Гигиена труда (ГЭ) Физиология труда. Овладение физиологическими и психологическими методами исследования работоспособности, утомляемости, влияния режима труда на организм, оценка тяжести и напряженности труда. Овладение методами исследования физических факторов производственной среды, их гигиенической оценки и влияния на организм. Овладение методами обследования и гигиенической оценки производственного освещения. Медико-санитарное обслуживание рабочих промышленных предприятий. Ознакомление с различными видами средств индивидуальной защиты и способами оценки их эффективности. Овладение методами санитарно-просветительной работы на производстве. Изучение основных законодательных материалов в области гигиены и охраны труда и практики их применения. Овладение практикой предупредительного санитарного надзора. Частная гигиена труда. Гигиена труда при работе с персональными компьютерами и дисплеями. Гигиена труда лиц старших возрастных групп. Ознакомление с основными отраслями промышленного производства (изучение основных этапов технологического процесса и условий труда на производстве). Горнодобывающая	360

Продолжение таблицы 3

1	2	3
	и угледобывающая промышленность. Черная металлургия Цветная металлургия. Машиностроительная промышленность. Легкая промышленность. Сельское хозяйство (растениеводство и животноводство).	
ПДО 22	Эпидемиология (ГЭ) Эпидемиология инфекционных и неинфекционных заболеваний. Основные методические принципы эпидемиологического исследования. Международная статистическая классификация болезней и проблем, связанных со здоровьем. Учение об эпидемическом процессе. Основные принципы профилактики инфекционных болезней. Частная эпидемиология с эпидемиологической диагностикой и организацией противоэпидемических мероприятий. Основные направления эпидемиологического надзора. Эпидемиологический анализ. Проведение ретроспективного эпидемиологического анализа многолетней, годовой заболеваемости, заболеваемости по эпидемиологическим признакам. Оперативный эпидемиологический анализ. Организация лабораторной работы в системе эпидемиологического надзора. Эпидемиология неинфекционных заболеваний. Медико-экологическая совокупность факторов определяющих неинфекционную заболеваемость Типы причинных факторов в эпидемиологии неинфекционных заболеваний. Разработка комплекса профилактических мероприятий, направленных на снижение заболеваемости. Оценка эффективности профилактических мероприятий. Клиническая эпидемиология как основа доказательной медицины.	720
ПДО 23	Гигиена детей и подростков (ГЭ) Здоровье детей и подростков. Физическое развитие как показатель здоровья. Гигиена образовательной деятельности детей и подростков. Двигательная активность и гигиена физического воспитания детей и подростков. Гигиена трудового	360

Продолжение таблицы 3

1	2	3
	воспитания, обучения и профессионального образования учащихся. Гигиена питания детей и подростков. Гигиена среды развития, воспитания и обучения детей. Основы формирования здорового образа жизни детей и подростков. Гигиеническое обучение и воспитание. Медицинское и санитарно-эпидемиологическое обеспечение детского и подросткового населения.	
ПДО 24	Гигиена питания (ГЭ) Научные проблемы питания и связь их со здоровьем и трудоспособностью населения. Национальная стратегия питания в Республике Казахстан. Гигиенические основы физиологии и биохимии питания. Основы рационального питания различных возрастных и профессиональных групп населения. Пищевая и биологическая ценность продуктов питания, их санитарно-эпидемиологическая роль. Санитарно-эпидемиологическая роль пищи, пищевые отравления. Государственный санитарный надзор в гигиене питания. Лечебно-профилактическое и лечебно-диетическое питание. Гигиенические принципы организации общественного питания. Гигиена технологических процессов производства продуктов питания и условий труда работников пищевых объектов. Принципы санитарной охраны и гигиенической экспертизы продуктов питания. Предупредительный и текущий санитарный надзор в гигиене питания. Стандартизация и сертификация пищевых продуктов.	360
ПДО 25	Инфекционные болезни (ГЭ) Учение об инфекции, классификация. Общие принципы. Профилактика инфекций. Кишечные инфекции и инвазии. Пищевые токсикоинфекции. Вирусные гастроэнтериты. Вирусные гепатиты Иерсиниозы. Бруцеллез. Лептоспироз. Токсоплазмоз. Воздушно-капельные инфекции. Грипп и другие ОРВИ. Менингококковая инфекция. Мононуклеоз. Натуральная оспа. Орнитоз. Ле-	180

Продолжение таблицы 3

1	2	3
	гионеллез. Кровяные инфекции: ВИЧ-инфекция, чума, туляремия. Инфекции наружных покровов. Географическое распространение важнейших болезней в странах Азии, Африки, Океании. Специфика работы врача в тропических странах. Гельминтозы, трематодозы, цестозы, тропические нематоды, лейшманиозы, трипаносомозы. Лепра.	
ПДВ	Компонент по выбору	360
	Итоговая государственная аттестация	144
	Итого	3384

Таблица 4 Содержание дисциплин по направлению подготовки «Внутренние болезни» (ВБ)

Циклы дисциплин	Наименование дисциплин и их основные разделы	Трудоемкость в часах
1	2	3
ПД	Профилирующие дисциплины	3240
ПДО	Обязательный компонент	2880
ПДО 26	Внутренние болезни (ВБ) Этиопатогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, лечение и профилактика типичных и редко встречающихся, трудных для диагностики болезней по разделам: кардиология, ревматология, пульмонология, гастроэнтерология, нефрология, аллергология с клинической иммунологией, эндокринология, гематология - включая во все разделы вопросы онкологических заболеваний, доказательную медицину. Особенности ведения у подростков, беременных и людей пожилого возраста. Тактика врача при неотложных состояниях на госпитальном этапе – постановка диагноза, проведение реанимационных мероприятий, профилактика осложнений основного заболевания. Проведение экспертизы трудоспособности больного.	1080

Продолжение таблицы 4

1	2	3
ПДО 27	Клиническая лабораторная диагностика (ВБ) Клинико-диагностическое значение исследования общего клинического анализа крови, гемостаза, КЩР, электролитного баланса, метаболитов белкового, углеводного и липидного обменов. Общеклинические лабораторные исследования мочи, кала, выпотных жидкостей, спинномозговой жидкости, желудочного и дуоденального содержимого.	360
ПДО 28	Психиатрия и наркология (ВБ) Основные синдромы, сопровождающиеся соматическими расстройствами: маскированная депрессия, истерическая конверсия, параличи, афония, астазия-абазия, нарушения глотания, одышка, рвота, ипохондрия, дисформация, астенический синдром. Их отличия от соматических заболеваний и симуляции. Диагностическое значение перечисленных синдромов. Влияние психического состояния на течение соматических заболеваний. Доказательная медицина в психиатрии. Психические расстройства при интоксикациях, общие проявления. Важнейшие промышленные яды (тяжелые металлы и мышьяк, фосфорорганические соединения, органические растворители, окись углерода), клинические проявления острой и хронической интоксикации, раннее распознавание. Медицинские препараты вызывающие психические расстройства. Психические расстройства сосудистого генеза. Общая характеристика, распространенность, нозологические формы: атеросклероз, гипертоническая болезнь, гипотония и пр. Клиническая картина: неврозоподобные и психозоподобные расстройства, различные варианты деменции. Дифференциальная диагностика с другими органическими и эндогенными психическими заболеваниями. Расстройства, вызванные злоупотреблением психоактивными веществами. Этиология и патогенез состояний зависимости. Алкоголизм. Коморбид-	180

Продолжение таблицы 4

1	2	3
	ная соматическая патология. Металкобольные психозы. Наркомании и токсикомании. Распространенность. Медико-социальные последствия. Ургентные состояния. Неотложная помощь.	
ПДО 29	Фтизиатрия (ВБ) Распространение туберкулеза. Этиология, патогенез туберкулеза. Патоморфология. Алгоритм обследования при подозрении на туберкулез. Клинические формы вторичного туберкулеза органов дыхания. Внелегочный туберкулез. Особенности течения туберкулеза у беременных. Осложнения. Общие принципы и современные методы лечения больных туберкулезом. DOTS-современная стратегия контроля туберкулеза. Химиотерапия туберкулеза в соответствии с протоколами DOTS. Профилактика. Организация борьбы с туберкулезом.	180
ПДО 30	Инфекционные болезни (ВБ) Этиопатогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, тактика ведения и принципы лечения инфекционных заболеваний по группам: кишечные инфекции, аэрогенные инфекции, парентеральные инфекции, включая ВИЧ, инфекции наружных покровов, особо опасные и карантинные инфекции. Доказательная медицина в инфекционных болезнях.	180
ПДО 31	Клиническая фармакология (ВБ) Общие вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии: клиническая фармакодинамика, клиническая фармакокинетика, фармакогенетика, фармакоэпидемиология, фармакоэкономика, формулярная система, основы рациональной фармакотерапии, этические и социальные аспекты клинической фармакологии, доказательная медицина. Частные вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии при заболеваниях внутренних органов. Обучение выбору препаратов конкретному больному с учетом тяжести болезни, сопутствующей патологии, возраста, пола.	360

Продолжение таблицы 4

1	2	3
ПДО 32	Неврология (ВБ) Клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, скорая и неотложная помощь при сосудистых заболеваниях: преходящие нарушения мозгового кровообращения, церебральный гипертонический криз, субарахноидальные кровоизлияния, геморрагический, ишемический инсульт, синдром закупорки магистральных сосудов, хроническая сосудисто-мозговая недостаточность. Реабилитация, профилактика сосудистой патологии головного и спинного мозга. Неврозы и неврозоподобные состояния в различных возрастных группах, тактика терапевтической помощи. Изменения нервной системы при заболеваниях внутренних органов. Опухоли нервной системы. Доказательная медицина в неврологии.	180
ПДО 33	Реанимация и интенсивная терапия (ВБ) Организация и работа отделения реанимации и интенсивной терапии, палаты интенсивной терапии. Сердечно-легочно-мозговая реанимация. Инфузионная терапия, парентеральное питание. Гемотрансфузия. Нарушения гемодинамики. Интенсивная терапия и реанимация при неотложных состояниях в клинике внутренних болезней Особенности у подростков, беременных и людей пожилого возраста. Доказательная медицина в реанимации и интенсивной терапии	180
ПДО 34	Визуальная диагностика (ВБ) Визуализация (рентген, КТ, УЗИ, МРТ, ядерная медицина) костей и суставов. Визуальная картина воспалительных, метаболических и дегенеративных заболеваний суставов. Визуализация (рентген, КТ, УЗИ, МРТ) легких. Визуальная картина очаговых и диссеминированных поражений легких. Визуализация сердца и сосудов. Визуальная картина приобретенных и врожденных пороков сердца, заболеваний миокарда и перикарда. Визуализация органов пищеварения. Визуальная картина заболеваний желудка, кишечника, пече-	180

Продолжение таблицы 4

1	2	3
	ни, билиарной системы и поджелудочной железы. Визуализация органов эндокринной системы (щитовидной железы, надпочечников) Визуализация почек и мочевыделительных путей. Визуальная картина при острых и хронических воспалительных заболеваниях, нефролитиазе, поликистозе.	
ПДВ	Компонент по выбору	360
	Итоговая государственная аттестация	144
	Итого	3384

Таблица 5 Содержание дисциплин по направлению подготовки «Хирургия» (Х)

Циклы дисциплин	Наименование дисциплин и их основные разделы	Трудоемкость в часах
1	2	3
ПД	Профилирующие дисциплины	3240
ПДО	Обязательный компонент	2880
ПДО 35	Хирургические болезни Этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, выбор метода хирургического и консервативного лечения, принципы предоперационной подготовки, техника выполнения оперативных вмешательств, послеоперационное ведение типичных, наиболее часто встречающихся и редких, трудных в диагностическом плане, хирургических заболеваний в условиях стационара. Особенности у подростков, беременных и людей пожилого возраста. Интерпретация данных методов лабораторной диагностики. Оказание неотложной помощи при острой хирургической патологии. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, выбор метода хирургического и консервативного лечения наиболее часто встречающихся урологических заболеваний. Оказание экстренной помощи при неотложных состояниях. Доказательная медицина в хирургии и урологии.	1080

Продолжение таблицы 5

1	2	3
	Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии при хирургических заболеваниях. Выбор препаратов конкретному больному с учетом тяжести болезни, сопутствующей патологии, возраста, пола.	
ПДО 36	Анестезиология и реанимация (Х) Организация и работа отделения анестезиологии, реанимации и интенсивной терапии. Доказательная медицина в анестезиологии и реанимации. Подготовка больного к наркозу. Премедикация, цели и средства. Виды анестетиков. Региональные методы анестезии. Комбинированные и сочетанные виды анестезии Особенности раннего послеоперационного периода. Инфузионная терапия, парентеральное питание. Гемотрансфузия. Интенсивная терапия и реанимация при острой дыхательной недостаточности, острой сердечно-сосудистой недостаточности, судорожном, гипертермическом синдромах. Лечебный наркоз. Шок. Интенсивная терапия и реанимация при шоках, перитоните, септических осложнениях, септический шок. Эфферентные методы хирургии. Особенности у детей, беременных и людей пожилого возраста.	360
ПДО 37	Детская хирургия (Х) Семиотика и диагностика хирургических заболеваний и пороков развития у детей: неотложная хирургия, гнойно-воспалительные заболевания, пороки развития по органам и системам, хирургия новорожденных, плановая хирургия, урология, травматология. Онкология. Синдромальный принцип дифференциального диагноза, показания к оперативному вмешательству, хирургическая тактика, ведение пред- и послеоперационного периодов, возможность осложнений и меры их предупреждения. Доказательная медицина в детской хирургии. Деонтология в детской хирургии.	360
ПДО 38	Клиническая анатомия и оперативная хирургия (Х) Методы изучения клинической анатомии. Основные понятия клинической анатомии. Клиниче-	360

Продолжение таблицы 5

1	2	3
	ская анатомия отдельных частей тела: конечностей, головы, шеи, грудной стенки, плевры, легких, сердца, пищевода, брюшной полости. Основные принципы оперативного вмешательства. Хирургическая операция, виды (радикальная, паллиативная, диагностическая). Хирургический инструментарий, особенности в детской хирургии. Правила и способы разъединения и соединения тканей. Применение ультразвука и лазера, склеивающих веществ. Микрохирургия. Шовный материал. Механический шов. Виды швов. Способы местного обезболивания. Методы остановки кровотечений. Принципы первичной обработки ран.	
ПДО 39	Травматология и ортопедия (Х) Организация травматологической помощи населению. Особенности обследования больных с травмой. Достоверные и вероятные признаки переломов. Признаки повреждения магистральных сосудов и нервов. Транспортная иммобилизация. Рентгендиагностика переломов и клинико-рентгенологические признаки сращения переломов. Скелетное вытяжение. Методы остеосинтеза. Повреждения плечевого пояса, нижних конечностей, грудной клетки, позвоночника, таза. Хирургическое лечение переломов. Микрохирургический метод в лечении травм кисти. Политравма. Дегенеративно-дистрофические и воспалительные заболевания костей и суставов. Консервативное лечение, показания к оперативному лечению. Врожденные, приобретенные заболевания. Спастические и паралитические деформации скелета. Доброкачественные и злокачественные опухоли костей и суставов. Методы профилактики и реабилитации больных с наиболее часто встречающимися ортопедическими заболеваниями и травмами, включая детей и лиц пожилого возраста. Доказательная медицина в травматологии и ортопедии.	360
ПДО 40	Офтальмология (Х) Зрительные функции, их возрастная динамика. Физиологическая оптика, рефракция, аккомодация и их возрастные особенности. Методы об-	180

Продолжение таблицы 5

1	2	3
	следования органа зрения. Ранняя диагностика наиболее распространенных глазных заболеваний: патология век, слезных органов, конъюнктивы, роговицы, сосудистой оболочки, сетчатки, зрительного нерва, хрусталика, глазодвигательного аппарата, глаукомы. Методы консервативной и хирургической терапии. Повреждения глаза и его придаточного аппарата. Методы диагностики, виды врачебной помощи при травмах глаза. Исходы. Лечение осложнений. Особенности у детей и лиц пожилого возраста. Доказательная медицина в офтальмологии. Оториноларингология (X) Слуховой и вестибулярный анализаторы. Методика эндоскопического исследования ЛОР-органов. Заболевания наружного и среднего уха. Хроническое воспаление среднего уха. Заболевания носа и его придаточных пазух, глотки, гортани. Опухоли и инфекционные гранулемы верхних дыхательных путей и уха. Травмы и инородные тела ЛОР-органов, неотложная помощь. Особенности болезней ЛОР-органов у детей и пожилых людей. Доказательная медицина.	180
ПДО 41	Онкология с маммологией (X) Организация онкологической службы РК. Учетная документация в онкологии. Клинические группы онкологических больных. Принципы диспансеризации в онкологии. Предраковые заболевания (облигатный и факультативный предрак). Клиническая классификация ЗНО по стадиям (I-IV стадии) и по системе TNM. Заболеваемость, факультативные и облигатные предраки. Гистологическая и патоморфологическая классификация, по стадиям и системе TNM. Клиника, диагностика и лечение основных локализаций ЗНО: рак легкого и опухоли средостения, рак щитовидной железы, рак пищевода, рак желудка, рак ободочной и прямой кишок, рак печени и поджелудочной железы, опухоли костей и мягких	180

Продолжение таблицы 5

1	2	3
	тканей, рак кожи и меланома, лимфогранулематоз. Предраковые заболевания и рак молочной железы. Заболеваемость, факторы риска. Классификация. Клиника. Методы диагностики, лечение. Паллиативная и симптоматическая помощь больным с запущенными формами ЗНО. Особенности у детей и пожилых людей. Доказательная медицина в онкологии.	
ПДО 42	Визуальная диагностика (X) Визуальная картина (рентген, КТ, УЗИ, МРТ) хирургических заболеваний органов грудной клетки, органов брюшной полости, почек и мочевыводящих путей, острых урологических заболеваний, травматических повреждений костей, суставов. Особенности у детей, беременных и лиц пожилого возраста.	180
ПДВ	Компонент по выбору	360
	Итоговая государственная аттестация	144
	Итого	3384

Таблица 6 Содержание дисциплин по направлению подготовки «Педиатрия» (П)

Циклы дисциплин	Наименование дисциплин и их основные разделы	Трудоемкость в часах
1	2	3
ПД	Профилирующие дисциплины	3240
ПДО	Обязательный компонент	2880
ПДО 43	Детские болезни Организация лечебно-профилактической помощи детям в Республике Казахстан. Перинатальная младенческая и детская смертность. Доказательная медицина в педиатрии. Диагностические алгоритмы, классификация, протоколы и тактика лечения, дифференциальная диагностика, реабилитация и профилактика заболеваний детского возраста по разделам: неонатология, патология детей раннего (согласно рекомендациям ВОЗ) и старшего возраста (пульмонология, кардиоревма-	1260

Продолжение таблицы 6

1	2	3
	тология, гастроэнтерология, нефрология, эндокринология, клиническая иммунология и аллергология, генетические и метаболические заболевания). Функциональная диагностика в педиатрии. Клиническая лабораторная диагностика в педиатрии. Общий клинический анализ крови, возрастные особенности, клинико-диагностическое значение. Клинико-диагностическое значение исследования гемостаза, КЩР, электролитного баланса, метаболитов белкового, углеводного и липидного обменов. Общеклинические лабораторные исследования мокроты, кала, выпотных жидкостей, спинномозговой жидкости, желудочного и дуоденального содержимого.	
ПДО 44	Фтизиатрия (II) Организация выявления туберкулеза у детей в РК. Роль туберкулиновой пробы Манту в выявлении первичного инфицирования туберкулезом детей и подростков в группе риска. Клинические формы первичного туберкулеза. DOTS-современная стратегия контроля туберкулеза. Химиотерапия туберкулеза в соответствии с протоколами DOTS. Профилактика. Организация борьбы с туберкулезом.	180
ПДО 45	Детские инфекционные болезни (II) Диагностические алгоритмы, классификация, протоколы и тактика лечения, дифференциальная диагностика, реабилитация и профилактика инфекционных заболеваний у детей. Доказательная медицина детских инфекционных болезней. Интенсивная терапия при экстренных и неотложных состояниях согласно рекомендациям ВОЗ: эксикоз, токсикоз, отек мозга, отек легких, острая надпочечниковая недостаточность, ДВС-синдром, ларингоспазм. Карантинные мероприятия в детских учреждениях Катамнестическое наблюдение и диспансеризация.	360
ПДО 46	Клиническая фармакология (II) Общие вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии: клиническая фармакодинамика,	360

Продолжение таблицы 6

1	2	3
	клиническая фармакокинетика, фармакогенетика, фармакоэпидемиология, фармакоэкономика, формулярная система, основы рациональной фармакотерапии, этические и социальные аспекты клинической фармакологии, доказательная медицина. Побочные действия лекарств. Клинико-фармакологические подходы к обоснованию назначения, выбору режима дозирования, оценке эффективности и безопасности препаратов, применяемых при заболеваниях детского возраста. Выбор препаратов конкретному больному с учетом возраста, тяжести болезни, сопутствующей патологии, пола.	
ПДО 47	Детская хирургия (II) Ранняя диагностика врожденных пороков развития у новорожденных, консервативное и оперативное лечение. Острый живот у детей, дифференциальный диагноз. Синдром portalной гипертензии. Болезнь Гиршпрунга. Гнойная хирургическая инфекция у детей: кожи, костной системы - диагноз, дифференциальный диагноз, тактика лечения. Детская урология – аномалии развития, гидронефроз, рефлюксы. Особенности переломов у детей, диагностика, тактика ведения. Детская онкология. Доказательная медицина в детской хирургии.	180
ПДО 48	Реанимация и интенсивная терапия (II) Организация и работа отделения реанимации и интенсивной терапии для новорожденных согласно рекомендациям ВОЗ и для детей других возрастных групп. Доказательная медицина в детской реанимации и интенсивной терапии. Сердечно-легочно-мозговая реанимация. Инфузионная терапия, парентеральное питание. Гемотрансфузия. Нарушения гемодинамики. Интенсивная терапия и реанимация при неотложных состояниях в педиатрии. Особенности у новорожденных.	180

Продолжение таблицы 6

1	2	3
ПДО 49	Визуальная диагностика (П) Особенности визуального обследования детей. Методы визуализации детей с родовой травмой и интранатальными повреждениями ЦНС. Визуализация (рентген, КТ, УЗИ, МРТ) сердца и сосудов, органов дыхания, органов пищеварения, почек и мочевыводительных путей, эндокринной системы у детей. Визуальная картина заболеваний и пороков развития. Особенности визуальной картины при острых и хронических воспалительных заболеваниях, нефролитиазе, поликистозе у детей. Визуализация опорно-двигательного аппарата. Роль визуальных методов в выявлении дисплазии тазобедренного сустава, воспалительных заболеваний суставов.	180
ПДО 50	Детская неврология Основные методы исследования в детской неврологии, топическая диагностика. Пренатальные и перинатальные поражения нервной системы. ДЦП и минимальная мозговая дисфункция. Гидроцефалия. Микроцефалия. Неврозы и неврозоподобные состояния. Эпилепсия. Заболевания вегетативной нервной системы. Поражение нервной системы при инфекционных заболеваниях и патологии внутренних органов. Доказательная медицина в детской неврологии. Наследственные заболевания нервной системы. Неотложные состояния в детской неврологии.	180
ПДВ	Компонент по выбору	360
	Итоговая государственная аттестация	144
	Итого	3384

Таблица 7 Содержание дисциплин по направлению подготовки «Акушерство и гинекология» (АГ)

Циклы дисциплин	Наименование дисциплин и их основные разделы	Трудоемкость в часах
1	2	3
ПД	Профилирующие дисциплины	3240
ПДО	Обязательный компонент	2880

Продолжение таблицы 7

1	2	3
ПДО 51	Акушерство и гинекология (АГ) Методы исследования состояния плода, понятие о готовности организма женщины к родам. Методы мониторинга родовой деятельности (партограмма) и ведения родов согласно рекомендациям ВОЗ. Гестозы. Экстрагенитальная патология. Тазовые предлежания, многоплодная беременность, неправильные положения плода, иммунологическая несовместимость крови матери и плода. Перенашивание, невынашивание беременности, кровотечения во время беременности, родов, послеродового периода, аномалии родовой деятельности, родовой травматизм матери, плода, послеродовые гнойно-септические заболевания. ВИЧ/СПИД и беременность. Туберкулез и беременность. Оперативное акушерство. Современные методы обследования, диагностики, дифференциальной диагностики гинекологических больных. Консервативные, оперативные методы лечения воспалительных заболеваний, опухолей, нейроэндокринных синдромов, нарушений менструальной функций. Пороки развития половых органов. Неотложная помощь в гинекологии. Доказательная медицина в акушерстве и гинекологии. Организация ухода и медицинской помощи новорожденным в роддоме согласно рекомендациям ВОЗ. Гипоксия и асфиксия новорожденного. Реанимация новорожденного. Оценка состояния новорожденного. Перинатальная заболеваемость и смертность. Физиология и особенности адаптационного периода у доношенных и недоношенных новорожденных. Современные критерии диагностики и протоколы лечения заболеваний периода новорожденности согласно рекомендациям ВОЗ. Интерпретация данных методов лабораторной диагностики.	1260
ПДО 52	Анестезиология и реанимация (АГ) Организация и работа отделения анестезиологии-реанимации и интенсивной терапии. Доказатель-	360

Продолжение таблицы 7

1	2	3
	ная медицина в анестезиологии и реанимации. Подготовка больного к наркозу. Премедикация, цели и средства. Виды анестетиков. Лечебный наркоз в акушерской практике. Особенности анестезиологического пособия у беременных. Анестезиологическое обеспечение операции «кесарево сечение». Особенности раннего послеоперационного периода. Инфузионная терапия, парентеральное питание. Гемотрансфузия. Интенсивная терапия и реанимация при неотложных состояниях в акушерско-гинекологической практике. Гипоксия и асфиксия новорожденного. Реанимация новорожденного.	
ПДО 53	Клиническая анатомия и оперативная хирургия (АГ) Методы изучения клинической анатомии. Клиническая анатомия органов малого таза Основные принципы оперативного вмешательства. Хирургическая операция, виды (радикальная, паллиативная, диагностическая). Хирургический инструментарий. Правила и способы разъединения и соединения тканей. Шовный материал. Механический шов. Виды швов. Применение ультразвука и лазера, склеивающих веществ. Способы местного обезболивания. Методы остановки кровотечений.	360
ПДО 54	Клиническая фармакология (АГ) Общие вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии: клиническая фармакодинамика, клиническая фармакокинетика, фармакогенетика, фармакоэпидемиология, фармакоэкономика, формулярная система, основы рациональной фармакотерапии, этические и социальные аспекты клинической фармакологии, доказательная медицина. Побочные действия лекарств. Клинико-фармакологические подходы к обоснованию назначения, выбору режима дозирования, оценке эффективности и безопасности препаратов, применяемых в акушерско-гинекологической прак-	180

Продолжение таблицы 7

1	2	3
	тике. Выбор препаратов конкретному больному с учетом тяжести болезни, сопутствующей патологии, возраста.	80
ПДО 55	Онкология с маммологией (АГ) Организация онкологической службы РК. Учетная документация в онкологии. Клинические группы онкологических больных. Принципы диспансеризации в онкологии. Предраковые заболевания (облигатный и факультативный предрак). Клиническая классификация ЗНО по стадиям (I-IV стадии) и по системе TNM. Заболеваемость, факультативные и облигатные предраки, гистологическая и патоморфологическая классификация, классификация по стадиям и системе TNM. Клиника, методы диагностики и лечения основных локализаций ЗНО: рак тела и шейки матки, рак яичников, рак наружных половых органов, трофобластическая болезнь. Предраковые заболевания и рак молочной железы. Заболеваемость, факторы риска. Классификация. Клиника. Методы диагностики, комплексное и комбинированное лечение. Паллиативная и симптоматическая помощь больным с запущенными формами ЗНО. Доказательная медицина в онкологии с маммологией.	180
ПДО 56	Визуальная диагностика (АГ) Роль визуальных методов в диагностике экстрагенитальной патологии у беременных. Аномалии и пороки развития женских половых органов. Воспалительные заболевания матки и придатков. Доброкачественные и злокачественные опухоли женских половых органов. Визуальные методы (УЗИ, МРТ) исследования в акушерстве. Визуальная диагностика аномалий развития плода в различные сроки беременности. Визуальная диагностика нормальной беременности и патологии течения беременности.	180
ПДО 57	Детская гинекология Организация детской гинекологической помощи в РК. Анатомо-физиологические особенности	180

Продолжение таблицы 7

1	2	3
	развития половых органов у девочек в возрастном аспекте. Физиология периода полового созревания и менструального цикла. Нарушения полового развития, менструального цикла. Воспалительные заболевания половых органов неспецифической и специфической этиологии. Опухоли половых органов у девочек. Аномалии развития половых органов у девочек. «Острый живот» в детской гинекологии. Травмы половых путей у девочек. Особенности течения беременности и родов в юном возрасте. Гигиена девочек, половое воспитание, контрацепция. Доказательная медицина в детской гинекологии.	
ПДО 58	Венерология Методика обследования больных венерическими заболеваниями. Сифилис – этиология, эпидемиология, клинические проявления; периоды болезни: первичный, вторичный, третичный. Диагностика, лечение, профилактика. Гонорея – этиология, эпидемиология, клиника, диагностика, лечение, профилактика. СПИД. Заболевания, передающиеся половым путем - этиология, эпидемиология, клиника, диагностика, лечение, профилактика. Доказательная медицина в венерологии.	180
ПДВ	Компонент по выбору	360
	Итоговая государственная аттестация	144
	Всего	3384

10 Требования к образовательной среде подготовки выпускника по специальности 051301 – «Общая медицина»

10.1 Организация учебного процесса, определение структуры учебного года осуществляется самостоятельно высшим учебным заведением (далее – ВУЗ).

ВУЗ в рамках академической свободы делит учебный год на академические периоды (семестр – 18 недель, триместр - 12 недель, компактный семестр - 9 недель) и по своему усмотрению вводит блочно-модульную систему организации процесса обучения. Продолжительность академического часа составляет 50 минут.

Физическая подготовка осуществляется в виде факультативных занятий в секциях.

Военная подготовка осуществляется согласно Постановлению Правительства от 24.05.2006 г. № 449 «Правила организации и обеспечения государственными органами подготовки граждан к военной службе», гл. 6 в объеме 450 часов.

Все учебные, контрольные мероприятия образовательного процесса, продолжительность практик, каникул и праздничные дни отражаются в академическом календаре, который утверждается руководителем организации образования.

Учебные мероприятия должны включать весь период теоретического обучения, в том числе научно-исследовательскую работу студентов, практикумы, лабораторные работы.

Обучение на 6 и 7 курсах организуется в форме интернатуры по 6 направлениям подготовки: общая врачебная практика, гигиена и эпидемиология, внутренние болезни, хирургия, педиатрия, акушерство и гинекология. Организация учебного процесса в интернатуре проводится согласно «Положения об интернатуре».

Контрольные мероприятия должны включать периоды рубежного контроля, промежуточную аттестацию (зачетно-экзаменационные сессии), промежуточный государственный контроль после 3 курса и итоговую государственную аттестацию. По предметам междисциплинарного преподавания (3 курс) допускается проведение интегрированного экзамена в конце года с оценкой знаний по каждому предмету отдельно.

Итоговая государственная аттестация обучающихся – форма контроля учебных достижений выпускников высших учебных заведений, направленная на определение соответствия полученных ими знаний, умений, навыков и компетенций требованиям государственных общеобязательных стандартов образования.

Итоговая (государственная) аттестация после 5 курса проводится в два этапа:

1 этап - интегрированный тестовый экзамен по профильным дисциплинам типового учебного плана.

2 этап - аттестация практических навыков по неотложным состояниям.

Лицам, прекращающим обучение после 5 курса, выдается диплом с присвоением академической степени бакалавра медицины.

Итоговая государственная аттестация после 7 курса проводится в два этапа:

1 этап - интегрированный тестовый экзамен по всем дисциплинам типового учебного плана интернатуры;

2 этап - аттестация практических навыков по избранной специальности.

Итоговая государственная аттестация проводится Государственными аттестационными комиссиями, утверждаемыми в установленном порядке.

10.2 Основные критерии завершенности образовательного процесса по специальности 051301 – «Общая медицина»

10.2.1 Основным критерием завершенности образовательного процесса по специальности 051301 – «Общая медицина» (5) является освоение студентом не менее 8100 академических часов теоретического обучения, не менее 468 академических часов профессиональной практики. При этом студент должен освоить не менее 7569 академических часов по обязательному компоненту и не менее 531 академических часа по компоненту по выбору

10.2.2 Основным критерием завершенности образовательного процесса по специальности 051301 – «Общая медицина» БМО (5+2) является освоение студентом 11340 академических часов теоретического обучения, не менее 468 академических часов профессиональной практики. При этом студент должен освоить 10449 академических часов по обязательному компоненту и не менее 891 академических часа компонента по выбору

10.3 Написание дипломной работы (проекта) не предполагается

10.4 В течение одного академического периода (семестр 18 недель) студент должен освоить не менее 810 академических часов

10.5 Заочной и дистанционной форм обучения не предполагается

10.6 Информационное обеспечение образовательного процесса осуществляется за счет доступа к учебной, научной, информационной базам, включая международные источники данных, размещаемых в электронных библиотеках

Реализация образовательных программ специальности 051301 – «Общая медицина» обеспечивается свободным доступом каждого студента к библиотечным фондам и базам данных, наличием силлабусов по всем дисциплинам и профессиональным практикам, а также наглядных пособий, аудио- и видеоматериалов и других материалов (тренажеры, муляжи, фантомы и пр.)

Практические, семинарские занятия проводятся по дисциплинам циклов БД и ПД, семинарские, практические и лабораторные занятия проводятся по циклу ООД и БД.

Необходимым условием для обеспечения образовательного процесса по клиническим дисциплинам является наличие соответствующей клинической базы (Закон РК «Об образовании» статья 25). Положение о клинической базе утверждается уполномоченным органом в области здравоохранения.

Библиотечный фонд должен содержать необходимую учебно-методическую литературу по специальности соответственно установленным квалификационным требованиям, предъявляемым к образовательной деятельности.

10.7 Методологическое сопровождение с последовательным усилением акцента на самостоятельную работу студентов

Самостоятельная работа студентов составляет 1/3 от общего количества академических часов, выделенных на изучение конкретной дисциплины, и осуществляется во внеучебное время. Объем и содержание ее определяются типовой учебной программой дисциплины.

10.8 Основные параметры материально-технического обеспечения образовательного процесса, ориентированные на расширение его технологических возможностей:

- соблюдение нормативов учебной площади;
- наличие технических средств обучения, отвечающих требованиям организации учебного процесса;
- наличие компьютерных классов, отвечающих требованиям современных информационных технологий, с подключением в Интернет и Интранет, наличие собственных веб-сайтов ВУЗа и кафедр;
- обеспечение учебной и исследовательской работы копировально-множительной техникой;
- использование в учебном процессе аудиовизуальной аппаратуры, современных лингафонных классов;
- наличие имитационных центров для освоения и закрепления клинических (практических) навыков на муляжах фантомах и тренажерах;
- оснащение учебных кабинетов и лабораторий в соответствии с современными требованиями.

10.9 Обеспечение практик: их состав, основные типовые места организации и проведения, презентация и оценка результатов.

Организация и содержание учебной, учебно-производственной и производственной (преддипломной) практики должны быть отражены в Типовых программах прохождения практики.

Местами прохождения практики могут быть организации управления здравоохранением, организации здравоохранения, учебные заведения и научно-исследовательские институты.

Студенты должны быть обеспечены учебно-методическими материалами (программа, дневник и т.д.).

Руководство и контроль прохождения практики осуществляется как со стороны высшего учебного заведения (кафедры), так и со стороны базы практики.

Результатами прохождения практики являются выполнение письменного отчета и его защита перед комиссией учебного заведения.

10.10 Количественные и качественные параметры академического и вспомогательного персонала

Реализация образовательной программы подготовки по специальности 051301 – «Общая медицина» обеспечивается научно-педагогическими кадрами, имеющими базовое образование, соответствующее профилю преподаваемой дисциплины, занимающимися научной, научно-методической и/или практической деятельностью в сфере здравоохранения.

Академический персонал должен иметь академическую степень бакалавра, магистра или ученую степень доктора и/или кандидата наук. На клинические кафедры должны привлекаться высококвалифицированные специалисты из практического здравоохранения, имеющие первую или высшую врачебные квалификационные категории.

10.11 Требования к абитуриентам и «входным» испытательным процедурам, нормам (критериям) оценки.

Предшествующий уровень образования абитуриентов – общее среднее или среднее профессиональное образование. Абитуриент должен иметь документ государственного образца об общем среднем или среднем профессиональном образовании.

Входные испытательные процедуры устанавливаются в соответствии с Типовыми правилами приема в высшие учебные заведения Республики Казахстан.

11 Требования к разработке, обновлению (изменению, корректировке) государственных общеобязательных стандартов образования

11.1 Порядок инициирования введения ГОСО

Внесение изменений и (или) дополнений в государственные общеобязательные стандарты образования осуществляются с соблюдением требований, установленных Постановлением Правительства Республики Казахстан от 2 сентября 1999 года № 1290 “О порядке разработки, утверждения и сроков действия государственных общеобязательных стандартов образования”.

11.2 Порядок разработки ГОСО

Уполномоченный орган в области здравоохранения организует на конкурсной основе разработку государственных общеобязательных стандартов медицинского и фармацевтического образования.

11.3 Порядок экспертизы ГОСО

Экспертиза проектов государственных общеобязательных стандартов медицинского и фармацевтического образования осуществляется независимыми экспертами, определенными уполномоченным органом в области здравоохранения

11.4 Порядок экспериментальной апробации ГОСО

Утвержденные ГОСО вводятся в действие одновременно во всех организациях образования, независимо от ведомственной подчиненности и форм собственности, осуществляющих подготовку специалистов с высшим медицинским и фармацевтическим образованием с начала последующего учебного года

При введении новых технологий и методик обучения может проводиться экспериментальная апробация соответствующих ГОСО в организациях образования.

11.5 Порядок утверждения ГОСО

Утверждение государственных общеобязательных стандартов медицинского и фармацевтического образования и определение сроков их действия осуществляется уполномоченным органом в области здравоохранения.

11.6 Порядок введения в массовый образовательный процесс

Государственные общеобязательные стандарты медицинского и фармацевтического образования вводятся в организациях образования, осуществляющих подготовку специалистов с медицинским и фармацевтическим образованием, независимо от ведомственной подчиненности и форм собственности, на основании нормативного правового акта уполномоченного органа в области здравоохранения.

11.7 Порядок внесения изменений и дополнений в ГОСО

11.7.1 Изменения и дополнения вносятся в действующие государственные общеобязательные стандарты образования в целях дальнейшего их совершенствования и приведения их в соответствие с основными положениями ГОСО

11.7.2 Внесение изменений и дополнений в ГОСО медицинского и фармацевтического образования осуществляют:

- организации образования, осуществляющие подготовку специалистов с медицинским и фармацевтическим образованием;
- уполномоченный орган в области здравоохранения;
- ТК 47.

11.7.3 В случае инициирования изменений и дополнений в действующие государственные общеобязательные стандарты образования организациями образования или ТК 47 предложения и замечания направляются ими в Министерство здравоохранения РК

11.7.4 Министерство здравоохранения РК изучает поступившие от инициаторов предложения и замечания на предмет их обоснованности и целесообразности

11.7.5 ТК 47 проводит экспертизу представленных изменений и дополнений в действующие государственные общеобязательные стандарты образо-

вания и после их одобрения направляет в Министерство здравоохранения РК для принятия решения

11.7.6 Утвержденные приказом Министра здравоохранения РК изменения и дополнения в государственные общеобязательные стандарты образования издаются в виде брошюры – вкладыша к соответствующим действующим стандартам или в виде нового издания стандарта с изменениями

Приложение А

I Типовой учебный план специальности «Общая медицина»

Срок обучения: 5 лет

Академическая степень: бакалавр медицины

Квалификация: специалист общей медицины

Срок обучения: 7 лет

Квалификация: врач

Цикл дисциплин	Код дисциплины	Наименование дисциплин	Объем в часах	Семестр	Форма итогового контроля
1	2	3	4	5	6
ООД	Общеобразовательные дисциплины		1548	1-6	
ООДО	Обязательный компонент		1548	1-6	
ООДО 01	IK1101	История Казахстана	135	1,2	Экзамен
ООДО 02	Fil 2102	Философия	135	3,4	Экзамен
ООДО 03	IYa 1(2)103	Иностранный язык	270	1-4	Экзамен
ООДО 04	K/RYa 1104	Казахский (русский) язык	270	1-2	Экзамен
ООДО 05	Inf1105	Информатика	135	1,2	Экзамен
ООДО 06	Eco1106	Экология	45	1,2	Диф. зачет
ООДО 07	Pol 1107	Политология	90	1,2	Экзамен
ООДО 08	Soc 3108	Социология	90	3,4	Экзамен
ООДО 09	OP 1109	Основы права	90	1,2	Экзамен
ООДО 10	OET 1110	Основы экономической теории	90	2	Экзамен
ООДО 11	Him1111	Химия	90	1,2	Экзамен
ООДО 12	MB1112	Медицинская биофизика	108	1,2	Экзамен
БД	Базовые дисциплины		3312	1-6	
БДО	Обязательный компонент		3186	1-6	

1	2	3	4	5	6
БДО 01	MBMG 1201	Молекулярная биология и медицинская генетика	162	1,2	Экзамен
БДО 02	Bioh 2202	Биохимия	162	3	Экзамен
БДО 03	Anat-1 (2)203	Анатомия –1	216	2-3	Диф. зачет Экзамен
БДО 04	Anat-2 3204	Анатомия - 2	108	5-6	Экзамен
БДО 05	Gist-1 2205	Гистология - 1	108	3	Экзамен
БДО 06	Gist-2 3206	Гистология - 2	108	5-6	Экзамен
БДО 07	Fiz-1 2207	Физиология - 1	162	3	Экзамен
БДО 08	Fiz-2 3208	Физиология - 2	108	5-6	Экзамен
БДО 09	PA-1 2209	Патологическая анатомия - 1	108	4	Экзамен
БДО 10	PA-2 3210	Патологическая анатомия - 2	108	5-6	Экзамен
БДО 11	PF-1 2211	Патологическая физиология 1	108	4	Экзамен
БДО 12	PF-1 3212	Патологическая физиология - 2	108	5-6	Экзамен
БДО 13	Far-1 2213	Фармакология - 1	108	4	Экзамен
БДО 14	Far-2 3214	Фармакология - 2	108	5-6	Экзамен
БДО 15	Mikb 2215	Микробиология	216	3-4	Экзамен
БДО 16	PVB 3216	Пропедевтика внутренних болезней	216	5-6	Экзамен
БДО 17	VD 3217	Визуальная диагностика	108	5-6	Экзамен
БДО 18	ОН 3218	Общая хирургия	108	5-6	Экзамен
БДО 19	ОР 1219	Основы психологии	54	1	Диф. зачет
БДО 20	KN-1 1220	Коммуникативные навыки - 1	54	2	Диф. зачет
БДО 21	KN-2 3221	Коммуникативные навыки - 2	54	3,4	Диф. зачет
БДО 22	OG 2222	Общая гигиена	108	5,6	Экзамен

1	2	3	4	5	6
БДО 23	VK-1 1223	Введение в клинику - 1	54	2	Диф. зачет
БДО 24	VK-2 2224	Введение в клинику - 2	54	3,4	Диф. зачет
БДО 25	OZ- 3225	Общественное здравоохранение	108	5,6	Экзамен
БДО 26	Epid - 3226	Эпидемиология	54	5,6	Диф. зачет
БДО 27	Biost 3227	Биостатистика	54	5,6	Диф. зачет
БДО 28	OI 3228	Общая иммунология	108	5,6	Экзамен
БДО 29	ODM 3229	Основы доказательной медицины	54	6	Диф. зачет
БДВ	Компонент по выбору		126	3-6	Экзамен
ПД	Профилирующие дисциплины		3240	7-10	
ПДО	Обязательный компонент		2835	7-10	
ПДО 01	VB-4301	Внутренние болезни	405	7,8	Экзамен
ПДО 02	Hir- 4302	Хирургические болезни	405	7,8	Экзамен
ПДО 03	AG- 4303	Акушерство и гинекология	405	7,8	Экзамен
ПДО 04	DB- 4304	Детские болезни	405	7,8	Экзамен
ПДО 05	OVP- 4305	Общая врачебная практика	405	9,10	Экзамен
ПДО 06	PNN 4306	Неврология, психиатрия, наркология	405	9,10	Экзамен
ПДО 07	SNMP 4307	Скорая неотложная медицинская помощь	405	9,10	Экзамен
ПДВ	Компонент по выбору		405	9,10	Экзамен
	Всего		8100		
ДВО	Дополнительные виды обучения				
ДВО 01	Физическая культура с валеологией			1-10	
	1 Учебно-производственная практика «Помощник младшей медсестры (по уходу за больным)»		36	2	Диф. зачет

1	2	3	4	5	6
ДВО 02 Практика (во вне-учебное время)	2 Учебно-производственная практика «Помощник палатной медсестры»	72	4	Диф. зачет	
	3 Учебно-производственная практика «Помощник процедурной медсестры»	72	6	Диф. зачет	
	4 Производственная практика «Помощник врача ординатора»	144	8	Диф. зачет	
	5 Производственная практика «Помощник врача скорой и неотложной помощи»	144	10	Диф. зачет	
		Всего	468		
ДВО 03	Военная подготовка				
	Промежуточный государственный контроль		6		
	Итоговая (государственная) аттестация		10		
	ИТОГО (5)	8568			
ПДИ	Профилирующие дисциплины интернатуры	3240	11-14	Экзамен	
ПДИО	Обязательный компонент	2880	11-14	Экзамен	
ПДИВ	Компонент по выбору	360	13,14	Экзамен	
	Итоговая государственная аттестация: Государственный экзамен по специальности	144			
	ИТОГО БМО (5+2)	11952			

Примечание:

1 Учебный план – основной документ, регламентирующий перечень и объем учебных дисциплин в академических часах соответствующего уровня образования, порядок их изучения.

2 В учебных планах рекомендуется использовать единую систему кодировки дисциплин, предусматривающую присвоение каждой учебной дисциплине учебного плана соответствующего кода в символах буквенного (три или четыре заглавные буквы латинского алфавита) и цифрового (трех- или четырехзначное, где первая цифра указывает курс обучения) выражения.

I.2 Типовой учебный план интернатуры (6-7 курсы)**I.2.1 Типовой учебный план подготовки по направлению
«Общая врачебная практика»**

Циклы дисциплин	Коды дисциплин	Наименование дисциплин	Объем в часах	Семестр	Форма итогового контроля
ПД		Профилирующие дисциплины	3240	11-14	
ПДО		Обязательный компонент	2880	11-14	
ПДО 08	OVP- 6(7)308	Общая врачебная практика (ОВП)	720	11-14	Экзамен
ПДО 09	VB 6(7)309	Внутренние болезни (ОВП)	360	11-14	Экзамен
ПДО 10	HB-6(7)310	Хирургические болезни (ОВП)	180	11-14	Экзамен
ПДО 11	AG-6(7)011	Акушерство и гинекология (ОВП)	360	11-14	Экзамен
ПДО 12	DB-6(7)312	Детские болезни (ОВП)	360	11-14	Экзамен
ПДО 13	PN-6(7)313	Психиатрия, наркология (ОВП)	180	11-14	Экзамен
ПДО 14	Nevr-6(7)314	Неврология (ОВП)	180	11-14	Экзамен
ПДО 15	Ftiz-6(7)315	Фтизиатрия (ОВП)	180	11-14	Экзамен
ПДО 16	IB 6(7)316	Инфекционные болезни (ОВП)	180	11-14	Экзамен
ПДО 17	Onk 6(7)317	Онкология (ОВП)	180	11-14	Экзамен
ПДВ		Компонент по выбору	360	13,14	Экзамен
		Итоговая государственная аттестация: Государственный экзамен по специальности	144		
		Итого	3384		

**I.2.2 Типовой учебный план подготовки по направлению
«Гигиена и эпидемиология»**

Циклы дисциплин	Коды дисциплин	Наименование дисциплин	Объем в часах	Семестр	Форма итогового контроля
ПД		Профилирующие дисциплины	3240	11-14	
ПДО		Обязательный компонент	2880	11-14	
ПДО 18	OG-6(7)318	Общая гигиена (ГЭ)	180	11-14	Экзамен
ПДО 19	OZ-6(7)319	Организация здравоохранения (ГЭ)	360	11-14	Экзамен
ПДО 20	KG 6(7)320	Коммунальная гигиена (ГЭ)	360	11-14	Экзамен
ПДО 21	GT 6(7)321	Гигиена труда (ГЭ)	360	11-14	Экзамен
ПДО 22	Epid-6(7)322	Эпидемиология (ГЭ)	720	11-14	Экзамен
ПДО 23	GDP 6(7)323	Гигиена детей и подростков (ГЭ)	360	11-14	Экзамен
ПДО 24	GP 6(7)324	Гигиена питания (ГЭ)	360	11-14	Экзамен
ПДО 25	IB 6(7)325	Инфекционные болезни (ГЭ)	180	11-14	Экзамен
ПДВ		Компонент по выбору	360	13,14	Экзамен
		Итоговая государственная аттестация: Государственный экзамен по специальности	144		
		ИТОГО	3384		

**I.2.3 Типовой учебный план подготовки по направлению
«Внутренние болезни»**

Циклы дисциплин	Коды дисциплин	Наименование дисциплин	Объем в часах	Семестр	Форма итогового контроля
ПД		Профилирующие дисциплины	3240	11-14	
ПДО		Обязательный компонент	2880	11-14	
ПДО 26	VB-6(7)326	Внутренние болезни (ВБ)	1080	11-14	Экзамен
ПДО27	KLD6(7)327	Клиническая лабораторная диагностика (ВБ)	360	11-14	Экзамен
ПДО 28	PN-6(7)328	Психиатрия, наркология (ВБ)	180	11-14	Экзамен
ПДО 29	Ftiz-6(7)329	Фтизиатрия (ВБ)	180	11-14	Экзамен
ПДО 30	IB-6(7)330	Инфекционные болезни (ВБ)	180	11-14	Экзамен
ПДО 31	KF 6(7)331	Клиническая фармакология (ВБ)	360	11-14	Экзамен
ПДО 32	Nevr-6(7)332	Неврология (ВБ)	180	11-14	Экзамен
ПДО 33	RIT 6(7)333	Реанимация и интенсивная терапия (ВБ)	180	11-14	Экзамен
ПДО 34	VD 6(7)334	Визуальная диагностика (ВБ)	180	11-14	Экзамен
ПДВ		Компонент по выбору	360	13,14	Экзамен
		Итоговая государственная аттестация: Государственный экзамен по специальности	144		
		ИТОГО	3384		

I.2.4 Типовой учебный план подготовки по направлению «Хирургия»

Циклы дисциплин	Коды дисциплин	Наименование дисциплин	Объем в часах	Семестр	Форма итогового контроля
ПД		Профилирующие дисциплины	3240	11-14	
ПДО		Обязательный компонент	2880	11-14	
ПДО 35	НВ –6(7)335	Хирургические болезни (X)	1080	11-14	Экзамен
ПДО 36	AR 6(7)336	Анестезиология и реанимация (X)	360	11-14	Экзамен
ПДО 37	ДН-6(7)337	Детская хирургия (X)	360	11-14	Экзамен
ПДО 38	КАОН- 6(7)338	Клиническая анатомия и оперативная хирургия (X)	360	11-14	Экзамен
ПДО 39	ТО 6(7) 339	Травматология и ортопедия (X)	360	11-14	Экзамен
ПДО 40	ОО 6(7)340	Офтальмология/оториноларингология (X)	180/180	11-14	Экзамен
ПДО 41	ОМ-6(7)341	Онкология с маммологией (X)	180	11-14	Экзамен
ПДО 42	VD 6(7)342	Визуальная диагностика (X)	180	11-14	Экзамен
ПДВ		Компонент по выбору	360	13,14	Экзамен
		Итоговая государственная аттестация: Государственный экзамен по специальности	144		
		ИТОГО	3384		

I.2.5 Типовой учебный план подготовки по направлению «Педиатрия»

Циклы дисциплин	Коды дисциплин	Наименование дисциплин	Объем в часах	Семестр	Форма итогового контроля
ПД		Профилирующие дисциплины	3240	11-14	
ПДО		Обязательный компонент	2880	11-14	
ПДО 43	DB- 6(7)343	Детские болезни (П)	1260	11-14	Экзамен
ПДО 44	Ftiz – 6(7)344	Фтизиатрия (П)	180	11-14	Экзамен
ПДО 45	DIB 6(7)345	Детские инфекционные болезни (П)	360	11-14	Экзамен
ПДО 46	KF6(7)346	Клиническая фармакология (П)	360	11-14	Экзамен
ПДО 47	DH- 6(7)347	Детская хирургия (П)	180	11-14	Экзамен
ПДО 48	RIT6(7) 348	Реанимация и интенсивная терапия (П)	180	11-14	Экзамен
ПДО 49	BD 6(7)349	Визуальная диагностика (П)	180	11-14	Экзамен
ПДО 50	DN 6(7)350	Детская неврология (П)	180	11-14	Экзамен
ПДВ		Компонент по выбору	360	13,14	Экзамен
		Итоговая государственная аттестация: Государственный экзамен по специальности	144		
		ИТОГО	3384		

**1.2.6 Типовой учебный план подготовки по направлению
«Акушерство и гинекология»**

Циклы дисциплин	Коды дисциплин	Наименование дисциплин	Объем в часах	Семестр	Форма итогового контроля
ПД		Профилирующие дисциплины	3240	11-14	
ПДО		Обязательный компонент	2880	11-14	
ПДО 51	AG-6(7)351	Акушерство и гинекология (АГ)	1260	11-14	Экзамен
ПДО 52	AR 6(7)352	Анестезиология и реанимация (АГ)	360	11-14	Экзамен
ПДО 53	КАОН-6(7)353	Клиническая анатомия и оперативная хирургия (АГ)	360	11-14	Экзамен
ПДО 54	KF 6(7)354	Клиническая фармакология (АГ)	180	11-14	Экзамен
ПДО 55	OM-6(7)355	Онкология с маммологией (АГ)	180	11-14	Экзамен
ПДО 56	VD6(7)356	Визуальная диагностика (АГ)	180	11-14	Экзамен
ПДО 57	DG 6(7) 357	Детская гинекология	180	11-14	Экзамен
ПДО 58	Ven 6(7)358	Венерология	180	11-14	Экзамен
ПДВ		Компонент по выбору	360	13,14	Экзамен
		Итоговая государственная аттестация: Государственный экзамен по специальности	144		
		ИТОГО	3384		

УДК 006.34.37:614.23:613:616-036.2:616-085 МКС 03.180 Т 50

Ключевые слова: Государственный общеобязательный стандарт образования, общая медицина, бакалавр медицины, врач общей практики, гигиена и эпидемиология, интернатура.
